

**GENERELT
KONKURRANSEREGLEMENT
(KR I)**

2019

**Norges Rytterforbund
NRYF**

INNHOLDSFORTEGNELSE

KAP 1 – INTRODUKSJON

§ 110 – Reglementets hensikt.....	3
§ 111 – Reglementets gyldighetsområde.....	3
§ 112 – Reglementets omfang	4
§ 113 – Reglementsfortolkninger, dispensasjoner.....	5
§ 114 – Normer for ryttersporten.....	5
§ 115 – Sikkerhet.....	6
§ 116 – Habilitet	7
§ 117 – NRYFs ansvar	8

KAP 2 – DEFINISJONER M V

§ 120 – Generelt	9
§ 121 – Definisjoner vedr. stevner.....	9
§ 122 – Ryttere inkl. aldersgrenser, amatørbestemmelser etc.	11
§ 123 – Hester og ponnier.....	12
§ 124 – Hesteeier	13
§ 125 – Ansvarlig person.....	14
§ 126 – Kvalifikasjon	14
§ 127 – Lagkonkurranser	15

KAP 3 – GENERELLE BESTEMMELSER

§ 130 – Rytteres deltagelse i stevner	17
§ 131 – Grønt kort og rytterlisens.....	18
§ 132 – Hesteregistrering, hestelisens, hestepass og ponnimålekort.....	19
§ 133 – Rytters plikter	21
§ 134 – Lagleder	21
§ 135 – Antrekk og utrustning.....	22
§ 136 – Bruk av oppvarmingsbanen	23
§ 137 – Hilsning	23
§ 138 – Vektbestemmelser og veiing	23
§ 139 – Reklame og produsentlogo	24

KAP 4 – STEVNER

§ 140 – Stevnekategorier og terminlister.....	26
§ 141 – Stevneorganisasjon	27
§ 142 – Sanitet	28
§ 143 – Stevneinvitasjoner, ryttermelding og program	29
§ 144 – Påmelding til stevner	33
§ 145 – Start.....	35
§ 146 – Gjennomføring av stevner	38
§ 147 – Plassering og premiering	39
§ 148 – Resultatlister	41
§ 149 – Rytterrepresentant og stevnerapport.....	42

KAP 5 – MESTERSKAP

§ 150 – Generelle bestemmelser for Norgesmesterskap (NM)	43
§ 151 – Generelle best. for Innendørs norgesmesterskap og Hallmesterskap	44
§ 152 – Generelle bestemmelser for Landsmesterskap (LM).....	44
§ 153 – Generelle bestemmelser for Kretsmesterskap (KM) og regionale mesterskap	44
§ 154 – Medaljer og øvrige offisielle premier	45

§ 155 – Premieseremoni	45
§ 156 – Generelle bestemmelser for cuper	46
KAP 6 – OVERDOMMER/APPELLKOMITÉ, TEKNISK DELEGAT, DOMMERE, BANEBYGGERE, STEWARDER (Offisielle ledere)	
§ 160 – Generelle bestemmelser	48
§ 161 – Overdommer/appellkomité	48
§ 162 – Teknisk delegat	49
§ 163 – Dommere	49
§ 164 – Banebyggere	50
§ 165 – Stewarder	50
§ 166 – Utgifter for teknisk personell og tilsvarende	51
§ 167 – Regler for autorisasjon av teknisk personell	51
§ 168 – Habilitet – se § 116	51
KAP 7 – ELIMINERING, DISIPLINÆRE FORHOLD OG PROTESTER	
§ 170 – Generelt	52
§ 171 – Behandling av saker om reglementsbrudd	52
§ 172 – Eliminering, advarsel og sanksjoner	53
§ 173 – Protester	55
§ 174 – Avstraffelse og ukorrekt håndtering av hest	55
§ 175 – Utilbørlig opptreden	56
§ 176 – Forbud mot doping – generelt	57
§ 177 – Bestemmelser om medisiner og doping – hest	57
§ 178 – Alkoholforbud på ridestevner og under trening	57
KAP 8 – STEVNEPOENG OG CHAMPIONAT	
§ 180 – Generelt	59
KAP 9 – DIVERSE BESTEMMELSER	
§ 190 – Bestemmelser for veterinærtjenester ved stevner	60
§ 191 – Bestemmelser om vaksiner mot hesteinfluensa (hestehoste)	61
§ 192 – Oppstalling ved stevner	62
§ 193 – Fasiliteter for dopingprøvetaking av hest	63
§ 194 – Obligatorisk oppstalling og veterinærbesiktigelse	63
Tillegg 1 Statutter for NM for fjordhest	65
Tillegg 2 Bestemmelser om konkurranseponnier og ponnimåling	72
Tillegg 3 Bestemmelser for klubbstevner og skolehestklasser	75
Tillegg 4 Rytters høyde og vekt	77
Tillegg 5 Regler for autorisasjon av teknisk personell	80
Tillegg 6 Behandling av søknader om dispensasjon	99
Tillegg 7 Beregning av bot etter § 172.4.	100
Tillegg 8 Prosedyrer ved alkotester	102
Tillegg 9 Generelt om protester, meldinger og anker (se også tillegg 10)	104
Tillegg 10 Nærmere om protester, meldinger og anker som skal behandles utenom stevneplassen (se også tillegg 9)	106

KAP 1 – INTRODUKSJON

§ 110 – Reglementets hensikt

1. Konkurransereglementet (KR) er fastsatt av Norges Rytterforbund (NRYF) for å gjøre alle konkurranser så rettferdige og like som mulig og ivareta hensynet til hestevelferden og sikkerheten under NRYFs stevner og offisielle treninger, kurs og samlinger. KR skal også fremme etisk og redelig opptreden hos alle som er knyttet til ryttersporten.
2. Hensikten med KR er ikke å regulere i detalj alt som har med konkurransevirkosomhet å gjøre. Noe frihet overlates til grenutvalgene og stevnearrangørene med hensyn til utforming av arrangementsbestemmelser og stevneinvitasjoner innenfor KRs rammer.
3. Nye reglement og endringer til reglementet er gyldige når de er offisielt bekjentgjort og fra den dato som er satt av NRYF. Samtidig oppheves tidligere utgaver av reglementet eller regelen som blir endret.
4. Ryttere, ansvarlig person med lisens (§ 125), autorisert teknisk personell og stevnearrangører har plikt til å kjenne de relevante bestemmelsene i KR I (Generelt konkurransereglement) og de aktuelle grenreglementene. KR I og de aktuelle grenreglementene skal være tilgjengelig i sekretariatet under stevner. Det til enhver tid gjeldene reglement med siste reglementsendringer synlig ligger på NRYFs hjemmeside.

§ 111 – Reglementets gyldighetsområde

1. Når reglementet gjelder

- a) KR gjelder for alle ryttergrener angitt i § 112 på alle stevner i Norge under NRYF. KR gjelder under hele stevnet og for alle aktiviteter som er knyttet til stevnet og omtalt i reglementet, både før stevnestart og etter stevnets avslutning.
- b) Følgende bestemmelser gjelder også under offisielle treninger, kurs for teknisk personell og andre typer samlinger arrangert av NRYF der formålet er utdanning og utvikling av ferdigheter innen hold, stell og bruk av hest: KR I § 114 – Normer for ryttersporten, § 115 – Sikkerhet, § 117 – NRYFs ansvar, § 170 – Generelt, § 171 – Behandling av saker om reglementsbrudd, § 172 om sanksjoner, § 174 – Avstraffelse og ukorrekt behandling av hest, § 175 – Utilbørlig opptreden og Tillegg 9 og 10 om protester, meldinger og anker mm. Enkelte andre bestemmelser gjelder også uavhengig av stevner, offisielle treninger, kurs og samlinger når der det er særskilt angitt (se særlig § 175 om utilbørlig opptreden). § 175 om utilbørlig opptreden gjelder også i utlandet.
- c) Norges idrettsforbunds bestemmelser, herunder bestemmelser om barneidrett, gjelder direkte der det ikke er gitt bestemmelser om forholdet i KR.

2. Hvem reglementet gjelder for

Reglementet retter seg mot enhver som deltar i aktiviteter omtalt i § 111 i egenskap av rytter, medhjelper eller foresatt for rytter, hesteeier, ansvarlig person (§ 125), trener, offisiell leder (KR I Kap 6), stevneledelse, funksjonær, tillitsvalgt eller oppnevnt utvalgsmedlem. Reglementet retter seg også mot andre som overfor NRYF har forpliktet seg til å følge reglementet. På samme måte retter reglementet seg mot alle organisasjonsledd innenfor NRYF. Definisjonen i § 175 om utilbørlig opptreden gjelder for enhver.

3. Internasjonale stevner i Norge

a) FEI-stevner i Norge arrangeres etter FEIs reglement, se § 120. Skillet mellom nasjonale og internasjonale stevner er beskrevet i FEIs General Regulations Art. 101. Nasjonale klasser under FEI-stevner skal følge KR i hht FEIs General Regulations Art. 109. Det må også være tydelig skille mellom de nasjonale og internasjonale klassene slik at det ikke er tvil om hvilken status de enkelte klassene har.

b) **Internasjonale stevner i Mounted Games** i Norge arrangeres etter gjeldene reglement for *International Mounted Games Association* (IMGA). IMGA følger FEIs antidopingreglement. I tillegg gjelder følgende deler av KR I: § 114 – Normer for ryttersporten, §115 – Sikkerhet, § 116 – Habilitet, § 122.1 og 2 – Ryttere inklusive aldersgrenser, mm, § 176 – Forbud mot doping – generelt, § 177 – Bestemmelser om medisiner og doping – hest, § 178 – Alkoholforbud på ridestevner og under trening, § 190 – Bestemmelser for veterinærtjeneste ved stevner, § 191 – Bestemmelser om vaksiner mot hesteinfluensa, § 192 – Oppstalling ved stevner og § 193 – Fasiliteter for dopingprøvetaking av hest.

4. Oppvisning mv

Dersom det arrangeres oppvisning, showinnslag o.l. med hester i forbindelse med et stevne, må reglementets bestemmelser om sikkerhet, dyrevelferd og veterinære bestemmelser følges (spesielt §§ 114, 115, 122.9-11, 123.3, 125, 135.2-8, 174, og 191). Kravet om sikkerhetshjelm og fottøy gjelder dersom ikke oppvisningens karakter tilsier noe annet. Overdommer har myndighet også overfor slike innslag. Kap. 7 om disiplinære forhold kommer til anvendelse så langt de passer.

§ 112 – Reglementets omfang

1. Det samlede konkurransereglementet er delt i følgende delreglementer:

<i>KR-nr.:</i>	<i>§§-nr.:</i>	<i>Betegnelse/gren:</i>
KR I	100–199	Generelt konkurransereglement
KR II	200–399	Sprangridning
KR IV	400–499	Dressurridning
KR V	500–599	Feltritt
KR VI	600–699	Mounted games
KR VII	700–799	Voltige
KR VIII	800–899	Distanseridning
KR IX	900–999	Kjøring
KR FH	10-36	Funksjonshemmede

2. Generelt konkurransereglement (KR I), inkludert de aktuelle tillegg, gjelder for alle grener. Grenreglementene gjelder bare for den aktuelle gren, dersom ikke annet er angitt i reglementet.

3. Som tillegg til KR I er tatt inn – som del av reglementet:

- Tillegg 1* Statutter for NM for fjordhest
- Tillegg 2* Bestemmelser om konkurranseponnier og ponnimåling
- Tillegg 3* Bestemmelser om klubbstevner og skolehestklasser
- Tillegg 4* Rytters høyde og vekt
- Tillegg 5* Regler for autorisasjon av teknisk personell

- Tillegg 6* Behandling av søknader om dispensasjon
Tillegg 7 Beregning av bot etter § 172.4.b
Tillegg 8 Prosedyrer ved alkotester
Tillegg 9 Generelt om saksbehandling av protester, meldinger og anker
Tillegg 10 Nærmere om protester, meldinger og anker som skal behandles utenom stevne-
plassen

4. De til enhver tid gjeldende dressurprogram for de aktuelle grener ligger på NRYFs hjemmeside.

§ 113 – Reglementsfortolkninger, dispensasjoner

1. Hvor godt man enn forsøker å utforme KR kan det aldri dekke alle mulige tilfeller. Om en oppstått situasjon ikke kan tolkes etter KR's bokstav, skal tolkningen skje i reglementets ånd og etter den mening som er lagt i den regel som kommer nærmest opp til situasjonen. I tvilstilfeller skal det heller «frikjennes» enn «straffes». Følgende paragrafer må iakttas: § 114 – Normer for ryttersporten og § 115 – Sikkerhet. Ved fortolkning bør også FEI's reglement og veiledninger legges til grunn.

2. NRYF ved TKr kan gi dispensasjoner fra reglementet når dette er nødvendig. Hensynet til sikkerhet, hestevelferd og rettferdighet skal ivaretas. Jf KR I Tillegg 6. Alle innvilgede dispensasjoner skal kunngjøres på en slik måte at berørte ryttere og arrangører har muligheter til å få kjennskap til dem. Avvik (ved stevneinvitasjoner etc.) skal godkjennes av NRYF, uansett stevnekategori, jf. § 143.13.

3. Meningsforskjeller ved tolkning av stevneinvitasjoner avgjøres av den arrangerende klubb, i samråd med overdommeren før og under stevnet og med TKr etter stevnet. Tvist kan henvises til NRYF for avgjørelse.

§ 114 – Normer for ryttersporten

1. I all ryttersport skal hensynet til hesten ha høyeste prioritet og aldri måtte vike for konkurransehensyn eller kommersielle hensyn.

2. Under all trening og deltakelse i konkurranser skal hensynet til hestens velferd komme først. Dette gjelder bl.a. oppstalling, tilsyn og stell, hovstell, treningsmetoder, salutstyr og transport. Alt hold, trening og bruk av hest skal bygge på gjeldende kunnskap om hestens mentale og fysiske behov. Metoder som FEI, NRYF eller norsk lov ser på som dyremishandling, skal ikke forekomme. Misbruk av naturlige eller kunstige hjelpere (inkludert sporer, pisk, hjelpetøyler mm) er uakseptabelt.

3. Hester som trenes eller deltar i konkurranser, må være friske og skadefrie. Ulovlig bruk av medikamenter eller andre behandlingsmetoder må ikke forekomme. Drektige hopper i 5.-11. drektighetsmåned og hopper med føll yngre enn 6 måneder (egne og ammeføll) skal ikke konkurrere.

4. Hester og utøvere som deltar i konkurranser, skal være i god nok form og ha de nødvendige ferdigheter som konkurransen forutsetter.

5. Konkurransene må ikke utsette hester eller utøvere for unødige belastninger eller fare. Det må legges stor vekt på godt underlag og sikre baner (inkludert hindre), og sikker og egnet oppstalling med god nok adgang til vann, fôr og strø. Det må tas hensyn til værforholdene.

6. All transport må foregå på en sikker og dyrevernmessig forsvarlig måte og i henhold til gjeldende forskrift om transport av dyr. Reisen skal være godt planlagt, og ventilasjon, hygiene, hvileperioder og tilgang til mat og vann må ivaretas. Hesten må være i form til å kunne gjennomføre hele reisen, både til og fra konkurranseplassen.

7. NRYF skal på alle nivå arbeide for at alle personer og organer under deres jurisdiksjon respekterer og arbeider for å ivareta hensynet til hestens velferd.

8. Prinsippene i denne paragrafen skal gjenspeiles og utdypes i NRYFs konkurransereglener.

§ 115 – Sikkerhet

1. Sikkerheten på stevneplassen for hester, ryttere med medhjelpere, funksjonærer og publikum skal settes i høysetet.

2. Arrangøren er ansvarlig for å legge de fysiske forhold omkring arrangementet best mulig til rette med tanke på sikkerhet:

a) Staller/bokser skal være store nok og slik utformet at hestene ikke kan skade seg (se § 192). All oppstalling av hingster skal skje i fast og solid boks med lukkeanordning. Hopper skal ikke oppstalles ved siden av hingst. Arrangører som ikke kan tilby oppstallingsforhold etter disse regler, skal avvise hingster fra oppstalling. Uvedkommende skal ikke ha adgang til stallene. Hester får ikke bindes frittstående på konkurranseområdet uten kontinuerlig tilsyn.

b) Oppvarmingsbaner og konkurransebaner skal være best mulig avgrenset slik at sikkerheten for ekvipasjer og publikum kan ivaretas, om nødvendig med gjerder. Underlaget skal være av en slik beskaffenhet at hestene ikke kan komme til skade. Alt materiell skal være godt vedlikeholdt og i en slik stand at hestene ikke kan skade seg på det under normale forhold. Rideveier mellom parkeringsplass, staller, oppvarmingsbaner og konkurransebaner skal være best mulig skjermet mot publikum.

c) Banebygger, overdommer og teknisk delegat skal alltid sette hestenes og rytternes sikkerhet først.

d) Stewarder skal kontrollere at oppvarmingsbanene brukes forsvarlig og uten for mange ryttere av gangen (se også § 136 og KR II § 201).

e) Plass for avlastning og oppstilling av hestetransporter skal være slik organisert at opp- og avlastning av hester kan skje på en forsvarlig måte.

3. Rytteren og hans medhjelpere plikter å opptre på en slik måte at ikke egne eller andres hester eller andre personer kommer i fare for å bli skadet (se også § 147.3.a). Hester som vurderes å være til fare for seg selv eller sine omgivelser, kan vises bort fra stevneplassen av OD (§ 122.11 og § 123.3). Hingster skal leies i hodelag eller hingstebitt med kjettingleietau. Hingster skal alltid være merket med tydelig hingstemerke i oransje farge ca 80 mm i diameter på begge sider av hodlaget eller annen leieanordning så lenge de oppholder seg på stevneplassen.

Rytteren skal ikke ri hester eller delta i konkurranser han ikke er kompetent til å beherske. Det samme gjelder hans medhjelpere.

Rytterens beste forsikring mot uhell er rideferdighet og almen hestekunnskap, samt fornuftig vurdering av egne ferdigheter.

4. Alle som sitter på hesten på konkurranseområdet, skal benytte godkjent sikkerhetshjelm (med visse unntak for voltige – se KR VII § 725) og annet reglementert sikkerhetsutstyr (§§ 135, 256, 425, 525, 725, 816, 923).
5. Rytteren er ansvarlig for selv å kontrollere at alt saltøy, seler, vogner og annet utstyr er riktig tilpasset og i forsvarlig stand.
6. Det er forbudt å røyke på stevnets oppstillingsområde og ridebaner samt under all ridning, kjøring og håndtering av hester.
7. Det er båndtvang på hele stevneområdet.

§ 116 – Habilitet

1. Som hovedregel skal ingen gjøre tjeneste som **overdommer/appellkomite, dommer, chief steward** eller **stevneveterinær** dersom vedkommende har en tilknytning som omtalt nedenfor til noen deltagende hest eller rytter i klassen (dommer) eller stevnet.

- **eier** av hest
- **slekting** av rytter i opp- eller nedstigende linje, eller i sidelinje så nær som søsken, og fosterfar, fostermor eller fosterbarn;
- **ektefelle, forlovet eller samboer** med rytter
- **trener** for rytter eller hest i løpet av de 3 siste måneder, uansett gren
- **andre særegne forhold** som er egnet til å svekke tilliten til vedkommendes upartiskhet; f.eks. nært vennskap, klientforhold

Under mesterskap *skal* ingen ha en slik funksjon.

Hovedregelen kan fravikes bare dersom det er strengt nødvendig av praktiske eller økonomiske grunner for å unngå at klassen eller stevnet blir avlyst. Dette må i så fall godkjennes av rytterkretsen (D-stevner) eller NRYF sentralt (L- og E-stevner) før klassen/stevnet finner sted.

Hovedregelen kan aldri fravikes ved mesterskap.

«Kretsen» betyr her kretsstyret. «NRYF sentralt» betyr den aktuelle komite for teknisk personell. Myndigheten må fremgå av komiteenes mandat.

2. **Deltagende rytter** på stevnet kan aldri være overdommer/appellkomite, chief steward eller stevneveterinær. En rytter kan heller ikke være dommer i en klasse der han selv starter.

I mesterskap kan deltagende rytter i klassen ikke være *sprangbanebygger* eller *feltbanebygger*.

3. For L- og E-stevne gjelder: **Overdommeren og Teknisk delegat** bør ikke være medlem av arrangørklubben og kan ikke sitte i arrangementskomiteen eller stevneledelsen.

4. **Kravet til habilitet** gjelder hele den aktuelle aktiviteten vedkommende skal bedømme (f.eks. klasse, veterinærbesiktning) eller har myndighet til å regulere (f.eks. tilsyn under fremridningen). Dersom vedkommende er inhabil i forhold til en hest eller rytter som starter én avdeling eller klasse i en lagkonkurranse, er vedkommende inhabil i forhold til hele lagkonkurransen.

5. **Ansvar** for å vurdere egen habilitet og melde seg inhabil i hht til denne paragrafen ligger alltid på vedkommende selv. Arrangøren har også plikt til å ta hensyn til forhold arrangøren selv blir kjent med som tilsier at vedkommende vil være inhabil.

6. **Dersom det etter at** den aktuelle aktiviteten er slutt viser seg at vedkommende var inhabil, blir avgjørelser vedkommende har fattet, likevel stående dersom det ikke nedlegges protest.

§ 117 – NRYFs ansvar

Ansvar og forpliktelser gitt i dette reglement påhviler NRYF gjennom dets styre og styreoppnevnte og tingvalgte komitéer og utvalg. NRYF frasier seg ethvert juridisk eller økonomisk ansvar som måtte oppstå ved praktisering av bestemmelser og anvisninger i reglementet, eller ved beslutninger gjort nødvendige ved forhold NRYF ikke rår over (force majeure), som for eksempel smittsomme hestesykdommer, uvær etc.

KAP 2 – DEFINISJONER mv

§ 120 – Generelt

1. Fédération Equestre Internationale (FEI) er den internasjonale ride- og kjøresportens hovedorganisasjon, og ivaretar sportens interesser på internasjonalt plan samt utferdiger reglement og bestemmelser for internasjonale stevner, mesterskap og olympiske leker. KR skal så langt det er mulig tilpasses FEIs bestemmelser.
2. Norges Rytterforbund (NRYF) er en sammenslutning av norske ride- og kjøreklubber og derfor en hovedorganisasjon for ryttersporten i Norge. NRYF ble stiftet 10. desember 1915 av delegater fra De Norske Officerers Rideklub, Drammens Rideklub, Kristiania Rideklub og Trondhjems Rideklub. NRYF er opptatt som særforbund i Norges Idrettsforbund (NIF). NRYF er medlem av Fédération Equestre Internationale (FEI), og var blant de 8 nasjonale forbund som stiftet FEI 24.–25. november 1921. I FEIs terminologi er NRYF *NF* (nasjonalt forbund) i Norge.
3. En rytterkrets (rytterutvalg) er en sammenslutning av klubber i en krets, normalt et fylke, og skal fungere som et bindeledd mellom de forskjellige klubbene tilsluttet kretsen, og mellom klubbene og NRYF.
4. Med klubb menes en klubb (et idrettslag) tilsluttet NRYF, med rettigheter og plikter i henhold til NRYFs lov og dette reglementet, samt Norges Idrettsforbunds (NIFs) lover og bestemmelser.

§ 121 – Definisjoner vedrørende stevner

1. Med *stevne* (også kalt «meeting») menes et arrangement med en eller flere klasser innen ridesportens grener. Et stevne kan omfatte én eller flere *kategorier* av deltagere, og én eller flere *grener*. Stevnet regnes å starte når sekretariatet trer i funksjon på stevneplassen (tidspunkt skal være oppgitt i stevneinvitasjonen) og avsluttes etter at siste protestfrist er løpt ut.
2. Med *stevneområde* menes det totale geografiske området som stevnet involverer, herunder inkludert også f.eks. staller og områder som er stilt til rådighet av arrangøren, men ligger utenfor den «sammenhengende del» av konkurranseområdet. Stevnets dommerorganisasjon, jf. kap. 6, har myndighet under hele stevnet (pkt. 1 ovenfor) og i hele stevneområdet.
3. Med *stevnekategori* menes et stevne som skal ha klasser på et nærmere definert nivå i den aktuelle gren, og et tilsvarende organisasjonsapparat. Jf. § 140.
4. Med *stevnearrangør* menes klubb, krets eller forbund som alene, eller i forpliktende samarbeid mellom slike organisasjonsheter, er ansvarlig for arrangementet av stevner etter dette reglement.
5. Med *gren (disiplin)* menes en type konkurranse som det er fastsatt særskilt reglement for. Grener i Norge med forkortelser: *Sprangridning/Sprang/S*; *Dressurridning/ Dressur/D*; *Feltridning/Felt/F*; *Mounted Games/MG*; *Voltige/V*; *Distanseridning/Distanse/DI*; *Kjøring/K*; *Funksjonshemmede/FH*.
6. Med *kategori* menes en avgrenset gruppe utøvere som det arrangeres særskilte klasser eller stevner for. Eksempler på rytterkategorier i Norge med forkortelser: *Ponniryttere (P)*; *Juniorer (J)*; *Ungryttere (U)*; *Seniorer (Sn)*. Eksempler på hestekategorier i Norge: *Ponnier (P)*, *Hester (H)*.

7. Med *ekvipasje* menes en rytter og en hest som en konkurrerende enhet. Begrepet omfatter også en kusk med én eller flere hester forspent vogn og det antall medhjelpere som § 924.3 omhandler, samt i voltige voltigør(er) med en hest og en longør.

8. Med *spann* menes én eller flere hester forspent vogn i kjørekonkurranse.

9. Med *serie* menes et antall påfølgende klasser som holdes på forskjellige stevner og der resultatene fører frem til en endelig premiering eller til en finaleklasse.

10. a) Med *klasse* menes den enkelte konkurranse hvor deltagerne konkurrerer om plassering og premier etter KR's bestemmelser. Klassen begynner i det første deltager i klassen får startsignal. Det kreves minst 3 startende i en klasse.

- I følgende klasser kreves det likevel bare 2 startende (med unntak for mesterskap):

Distanseritt: Klasse Vanskelig B og Vanskelig A.

- I følgende klasser kreves det likevel bare 1 startende (med unntak for mesterskap):

Distanseritt: Klasse Grand Prix.

Dressur: Klasser på VA-nivå.

Funksjonshemmede: Alle grener og klasser.

Kjøring: Klasse Grand Prix.

Alle grener: Klasser for unghester.

b) En klasse kan bestå av en eller flere *omganger*, eventuelt med omhopning/omridning. En omgang eller omhopning/omridning har ikke egen premiering.

c) Med *klassenivå* menes en viss vanskelighetsgrad, som er nærmere beskrevet i grenreglementene. Klassenivåene deles inn i LD, LC, LB, LA, MB, MA, VB og VA etter stigende vanskelighetsgrad. Innen hvert klassenivå kan det være ulike konkurranseformer, dressurprogram mv.

11. a) Med *avdeling* menes en delkonkurranse i en serie delkonkurranser i samme konkurranse, som leder mot en endelig rangering/plassering. Siste avdeling kan betegnes *finale*. En avdeling kan bestå av én eller flere selvstendig klasser, men behøver ikke være det. Dette må fremgå av stevneinvitasjonen eller statuttene for konkurransen.

b) Det må fremgå av stevneinvitasjonen eller statuttene for konkurransen hvilken effekt eliminering i en avdeling har for ekvipasjens videre deltakelse og plassering i konkurransen.

c) Alle avdelingene, inkludert eventuell finale og omhopning, skal gjennomføres før sluttresultatet for konkurransen beregnes, selv om bare første avdeling har det antall startende som kreves for en klasse, jf pkt 10.a.

12. Med *prøve* menes en særskilt type «konkurranse»/øvelse som ledd i en klasse som består av ulike elementer. F.eks.: I feltridning: dressur-, utholdenhets- og sprangprøve.

13. Med *stevneinvitasjon* menes den invitasjon til, og beskrivelse av et stevne som kunngjøres for potensielle deltagere m.fl., og inneholder de aktuelle *særlige* bestemmelser for stevnet. Se §143.

14. Med *påmeldende klubb* menes den klubb rytteren/ekvipasjen starter for. Påmeldende klubb har hjemmel til å nekte rytter/ekvipasje å starte dersom rytteren/ekvipasjen ikke er berettiget til start.

15. En ekvipasje regnes som *startende* når den har startet konkurransen som angitt i grenreglementene. I kombinerte konkurranser er ekvipasjen startende når den har startet i første deløvelse. Vedrørende dopingkontroll, se § 177.

16. En ekvipasje har oppnådd *godkjent resultat* dersom den har gjennomført klassen/prøven uten å bli eliminert eller utelukket. I dressurridning, voltige og dressurkonkurranse i kjøring settes det dessuten krav til et minste oppnådd poeng- eller prosentresultat, se grenreglementene.

§ 122 – Ryttere inkl. aldersgrenser, amatørbestemmelser etc.

1. Ryttere omfatter både kvinnelige og mannlige utøvere, med mindre annet er angitt, og omfatter kategorier i h.h.t. § 122. Begrepet rytter i KR omfatter også *kusk, voltigør og longør i voltige*. Ryttere må være medlem av klubb tilsluttet NRYF (eller tilsvarende NF i annet land) for å kunne melde seg på eller delta i stevne arrangert av organisasjonsledd under NRYF.

2. **Barn** omfatter aldersgruppen t.o.m. det kalenderåret rytteren fyller 12 år. Barn kan delta i lokale konkurranser f.o.m. det året rytteren fyller 6 år, og i regionale konkurranser f.o.m. det året rytteren fyller 9 år, jf § 140.1. Jfr Idrettens barnerettigheter og Bestemmelser om barneidrett.

3. Rytter kan konkurrere som **Children** til og med utgangen av det kalenderår vedkommende fyller 14 år. Children kan delta i kretsmesterskap og landsmesterskap f.o.m. det kalenderår de fyller 11 år og norgesmesterskap f.o.m. det kalenderår de fyller 13 år.

4. Rytter kan konkurrere som **ponnirytter (P)** til og med utgangen av det kalenderår vedkommende fyller 16 år med ponni som nevnt i § 123.1. Ponniryttere kan delta i kretsmesterskap og landsmesterskap f.o.m. det kalenderår de fyller 11 år og norgesmesterskap f.o.m. det kalenderår de fyller 13 år.

5. Rytter kan konkurrere som **junior (J)** til og med utgangen av det kalenderåret vedkommende fyller 18 år. Juniorer kan delta i kretsmesterskap og landsmesterskap f.o.m. det kalenderår de fyller 11 år og norgesmesterskap f.o.m. det kalenderår de fyller 13 år.

6. Rytter kan konkurrere som **ungrytter (U)** fra og med det kalenderår vedkommende fyller 16 år til og med utgangen av det kalenderår vedkommende fyller 21 år.

7. Rytter kan delta i konkurranser for **seniorer (Sn)** fra og med det kalenderår de fyller 18 år; i dressur fra og med det kalenderår de fyller 16 år. Med seniorklasse menes klasse som i stevneinvtasjon/statutter angis som seniorklasse, samt i sprangridning klasse VB for hest og høyere og i feltridning klasse CCN3*-S for hest og høyere.

8. Andre aldersgrenser i tillegg til dem som er angitt i denne paragrafen, kan fastsettes i grenreglementene. Det kan imidlertid ikke settes lavere laveste alder eller høyere høyeste alder enn dem som er angitt i pkt 2-6.

9. Det gis ikke dispensasjon fra bestemmelsene om aldersgrenser for rytter.

10. **Rytters vekt og høyde.** Overdommeren kan, eventuelt i samråd med veterinær, avvise en ekvipasje dersom han mener rytteren er for tung eller høy for hesten slik at det går ut over dyrevelferden. For kjøring gjelder bestemmelsen for samlet vekt av vognen og dem som er på vognen. Avvisningen gjelder all ridning eller kjøring på konkurranseområdet. Dommeren kan eliminere en slik ekvipasje fra konkurransen. Nærmere veiledning er gitt i Tillegg 4.

11. Rytter som ikke behersker hesten. Dommeren og overdommeren kan avbryte ritt, eliminere ekvipasje, nekte rytter eller andre å ri eller leie hest på stevneområde, eller vise bort ekvipasje fra stevneplassen dersom vedkommende behersker hesten så dårlig at det kan oppstå fare for vedkommende selv, hesten eller andre hester og personer. Jf § 123.3.c).

12. Amatør og profesjonell. Det skilles ikke mellom amatører og profesjonelle ryttere.

13. Voltigeutøvere: Se KR VII

§ 123 – Hester og ponnier

1. Hest og ponni

a) Betegnelsen hest omfatter både hester og ponnier hvor ikke annet er nevnt.

b) Betegnelsen **ponni (P)** omfatter i reglementets forstand hester med mankehøyde (stangmål) t.o.m. 148,0 cm og som er reglementsmessig **målt**, har gyldig **norsk målekort** og er **registrert som konkurranseponni**. Ponnimåling – se KR I Tillegg 2.5. I ponnikonkurranser inndeles ponnierne i disse *kategorier*: **Kat. 1** f.o.m. **140,1** t.o.m. **148,0 cm**; **Kat. 2** f.o.m. **130,1** t.o.m. **140,0 cm**; **Kat. 3** f.o.m. **107,1** t.o.m. **130,0 cm**; **Kat. 4** t.o.m. **107,0 cm**. For alle mål legges til 1 cm hvis ponnien er skodd når den blir målt.

Ponnien blir **sluttmålt** 8 år gammel og skal være målt før første gang den starter på et stevne det aktuelle kalenderår.

c) I *ponniridekonkurranser* må konkurranseponni ris av *ponnirytter* (se § 122.4). Dersom ponnien ris av en annen enn deltageren på konkurranseområdet, må også denne fylle kravene til ponnirytter i § 122.4. I *kjørekonkurranser* er det ingen øvre aldersgrense for å kjøre ponnier.

d) Klasser for ponni er bare åpne for registrert konkurranseponni. Klasser for ponni og hest kan ikke slås sammen til én klasse. Dette gjelder ikke for *kjørekonkurranser*. Om separate klasser for ulike ponnikategorier, se grenreglementene.

e) Med unntak for feltritt (se KR V § 522.9) gis ponnier anledning til å starte i alle stevner i klasser for hest. *Ponnien regnes som hest, uansett om den er registrert som konkurranseponni eller ikke, og starter på hestens premisser og etter hestens reglement*. Ponni kan ikke premieres separat i klasser for hest. Ulike ponnikategorier kan heller ikke premieres separat i en felles klasse for ponni.

f) I klasser for *children* må hesten ris av *rytter som fyller kravet til children* (se § 122.3). Dersom hesten ris av en annen enn deltageren på konkurranseområdet, må også denne fylle kravene til children.

2. Aldersgrenser

For å delta i konkurranser må hest fylle **minst 5 år** i løpet av kalenderåret. Likevel kan **4-årige hester** starte klasse Lett C og lavere i sprang, dressur, felt og kjøring, i LD distanse og i egne unghestklasser med statutter godkjent av NRYF.

Høyere aldersgrenser ut fra klassenivå kan være gitt i grenreglementene.

Hestens alder regnes fra 01.01 det året hesten er født, der ikke annet er sagt i reglement eller statutter. Aldersbestemmelsene gjelder også for start utenfor konkurranse.

3. Hestens helse og konkurransemessig stand

a) Egenerklæring og helseattest

Arrangøren kan etter egen vurdering kreve egenerklæring for hester som skal delta i stevne. I situasjoner med spesiell smittefare kan arrangøren kreve helseattest av hestene dersom myndighetene eller NRYF krever eller anbefaler det. Krav om egenerklæring og helseattest gjelder i slike tilfeller også deltakende hester som normalt står oppstallet på stevneområdet.

Ingen andre enn arrangøren kan kreve egenerklæring eller helseattest for å komme inn på eller bruke noen del av stevneområdet – jf § 121.2. Dette gjelder ikke for privat oppstalling eller annen bruk av fasiliteter som ikke inngår i stevneområdet.

b) Smittsom sykdom

Hester fra staller der det er påvist eller er mistanke om smittsom sykdom, og hester som har eller mistenkes å være smittet av smittsom sykdom, har ikke adgang til stevneområdet. Dersom en hest viser symptomer på slik sykdom under stevnet, skal OD underrettes. OD kan om nødvendig pålegge arrangøren og ansvarlig person at hesten isoleres fra de andre hestene eller fjernes fra stevneområdet.

c) Konkurransemessig stand

Ansvarlig person har ansvaret for at hesten er i konkurransemessig stand når den fremstilles for veterinærbesiktigelse, forberedes til konkurranse og starter i konkurransen. Dette fritar ikke rytteren for medansvar. Dersom hestens almentilstand, prestasjonsform, kondisjon eller helsetilstand gjør start i konkurranse uriktig ut fra hensynet til dyrevelferden eller sportens omdømme, skal overdommeren gi startforbud for eller eliminere hesten fra konkurransen. Beslutningen kan også gjelde annen ridning og bruk av hesten på konkurranseområdet. Overdommeren kan innhente råd fra stevneveterinæren der det er aktuelt.

Overdommeren kan på samme måte vise bort fra stevnet hester som oppfører seg slik at de kan skade seg selv, andre hester eller personer. Se også § 115.3, 122.11 og 190.2.d.

Dersom dommeren under konkurransen finner at hesten er *tydelig halt*, og det ikke kan oppfattes som en mer eller mindre tilfeldig urenhet i gangen, skal dommeren eliminere ekvipasjen. Det samme gjelder ved blod på hesten – se nærmere bestemmelser i grenreglementene.

En hest som er blitt syk eller skadd under stevnet, får ikke starte igjen i det samme stevnet uten tillatelse fra overdommeren. Bestemmelsene om medisiner og doping av hest må overholdes.

Beslutninger overdommeren og dommeren fatter i hht til dette punktet, kan ikke ankes.

d) Prestasjonsnivå

Om en ekvipasje åpenbart ikke behersker klassens nivå, eller videre ritt er klart negativt for hestens velferd eller sportens anseelse, skal ekvipasjen elimineres. Jf § 122.11.

4. Drektig hoppe i 5.–11. måneden eller hoppe med føll yngre enn 6 måneder (eget eller ammeføll) får ikke delta i konkurranser. **Føll** må ikke bringes med til stevnet.

5. Det gis ikke dispensasjon fra bestemmelsene i denne paragraf.

§ 124 – Hesteeier

1. Med **hesteeier** i relasjon til *NRYFs reglement* menes den som er registrert som hestens eier hos NRYF. Hesteeier har visse plikter og rettigheter i forhold til NRYF, som er nærmere angitt i reglementet. Betegnelsen innebærer ingen dokumentasjon på hvem som hestens rette eier i juridisk forstand.

2. Om det er flere enn to hesteeiere (f.eks. kommandittselskap) skal det oppgis *en felles* benevnelse. Hvis hesteeieren er umyndig eller en juridisk person (f.eks. aksjeselskap), eller flere enkelt- eller juridiske personer, skal hesteeieren alltid melde til NRYF en representant som må være en myndig fysisk person. Representanten bærer alltid personlig ansvar for eierforholdet overfor NRYF.

3. Hesteeieren er forpliktet til:

- å gi NRYF korrekte opplysninger om eierforholdet,
- å gi NRYF korrekte opplysninger om andre forhold i hht konkurransereglementet,
- å sørge for at hesten har hestelisens, hestepass og ponnimålekort i hht § 132,
- å melde fra til NRYF dersom lisensiert hest dør eller blir solgt til utlandet.

4. Hesteeieren skal alltid holde rytteren informert om omstendigheter (f.eks. medisinbruk, utdannelsesnivå, kondisjon) han kjenner til som kan påvirke rytterens bedømmelse av om hesten er i konkurransemessig stand (jf. §§ 123.3 og 133.6).

5. Hesteeieren kan nekte at hesten deltar på konkurranser eller treningssamlinger i regi av NRYF eller tilsluttede klubber, eller blir tatt ut til representasjonsoppgaver av NRYF, dersom ikke kontrakt mellom hesteeier og ansvarlig person (§ 125) sier noe annet.

§ 125 – Ansvarlig person

1. Under stevner skal det alltid for enhver påmeldt hest være en ansvarlig person. Ansvarlig person må være myndig.

Hvis rytteren er myndig, er *rytteren* ansvarlig person. For hester som ris av umyndige ryttere, er *hesteeier* den ansvarlige person, eller hesteeieren *oppnevner* ansvarlig person, som kan være mor eller far til rytteren, lagleder eller representant for rytterens klubb.

For *voltige* er *hesteeieren* ansvarlig person, eller han kan oppnevne longøren eller en av voltigørene som ansvarlig person.

2. Den ansvarlige person bærer under stevnet det fulle ansvar i henhold til KR for påmeldt hest. Han må ha nødvendig kunnskap om hestens og være til stede på stevneplassen under ekvipasjens start og forberedelse til start, samt ved alle kontroller av hesten (mønstring, dopingkontroll o.l.), og ellers være fysisk tilgjengelig på kort varsel så lenge hesten oppholder seg på stevnestedet, inkludert oppstallingen.

§ 126 – Kvalifikasjon

1. Med **kvalifikasjon** menes *rytterens og/eller hestens rett til å delta i konkurranser* (klasser) med hensyn til bestemmelser gitt i dette reglement, statutter og stevneinvitasjoner.

2. Resultater fra følgende stevner virker kvalifiserende:

a) E-, L- og D-stevner i Norge.

b) Tilsvarende nasjonale stevner i Danmark, Finland og Sverige.

c) Internasjonale stevner (etter FEIs reglement), inkludert EM, VM og OL.

d) Nasjonale klasser i land utenom de nordiske, etter NRYFs konkrete vurdering av dokumenterte resultater.

e) Resultat fra klasse med for få startende til å regnes som offisiell klasse i hht § 121.10 regnes likevel som kvalifiserende forutsatt at klassen ble avviklet under samme betingelser som en offisiell klasse og resultatet kan dokumenteres.

3. Resultater fra følgende klasser virker ikke kvalifiserende:

a) Klasser/konkurransetyper som i vedkommende grenreglement er definert som ikke kvalifiserende; på alle stevner nevnt i pkt. 2.

b) Start utenfor konkurranse i hht § 145.2.

4. Ansvar for at *rytteren* er kvalifisert for konkurransen, ligger hos rytteren selv. *Ansvar* for at *hesten* er kvalifisert, ligger hos *ansvarlig person* (se § 125). Dette gjelder uavhengig av hvilken informasjon som ligger i det elektroniske stevneprogrammet.

5. For *lagkonkurranser for klubblag* har den klubb deltageren starter for, det direkte ansvar overfor arrangør og overfor NRYF for ovennevnte forhold, uansett hvilken konkret fremgangsmåte som er praktisert ved utskrivningen av påmelding av laget.

6. En rytter kan ikke ved å avstå fra en premiering (plassering) som ekvipasjen resultatmessig er berettiget til, unndra ekvipasjen fra den startbegrensning som en plassering ville innebære.

7. Vedrørende kvalifiserende virkning av plasseringer oppnådd i ponniklasser for start i klasser for hest og omvendt, se grenreglementene.

8.a) Dokumentasjon av kvalifiserende stevneresultater (resultatliste) som ikke er tilgjengelig på NRYFs hjemmesider, eller gyldig vedtak om dispensasjon, skal alltid medbringes til stevneplassen og kunne legges frem på forespørsel. Ved NM og KM skal slik dokumentasjon alltid kontrolleres av arrangøren.

b) Dersom ekvipasje ikke kan fremlegge dokumentasjon, skal den nektes start og strykes fra startlisten av arrangøren, etter konferanse med OD. Med unntak for mesterskap kan OD tillate at ekvipasjen starter med pålegg om å fremlegge dokumentasjon for arrangøren eller OD innen en nærmere gitt frist.

9. Ekvipasje som har startet uten å ha dispensasjon eller gyldig kvalifisering i hht pkt 1, skal strykes fra start- og resultatlisten, uansett om OD har gitt tillatelse til start i hht pkt 8. Henholdsvis ansvarlig person (avvik for hesten) eller rytteren (avvik for rytteren) ilegges sanksjon etter alvoret i forholdet.

10. Det gis ikke dispensasjoner fra kravene om kvalifiserende resultat for NM-J eller NM-P (herunder langmesterskap) for noen gren. For andre alderskategorier og konkurranser kan grenreglementene gi bestemmelser om og forbud mot slike dispensasjoner.

§ 127 – Lagkonkurranser

1. Et lag består av 2 eller flere ekvipasjer som konkurrerer sammen mot andre lag. Hvert lag kan delta med en ekvipasje mer enn det antall ekvipasjer som teller i resultatberegningen. Antall ekvipasjer på laget skal fremgå av stevneinvitasjonen dersom det ikke fremgår i grenreglementet eller egne statutter. Hver rytter/kusk kan starte bare en hest/ett spann og må ri/kjøre samme hest/spann gjennom hele konkurransen. Samme rytter kan bare meldes på og starte for ett lag i samme konkurranse. Det samme gjelder for hest.

2. Hvert lag skal ha en lagleder, som skal være angitt på påmeldingsblanketten. Laglederen er lagets talsperson og kontaktperson mellom arrangøren og laget. Se også § 134.

3. Ved offisielle mesterskap (Norgesmesterskap, Kretsmesterskap, Hallmesterskap) skal alle rytterne tilhøre samme klubb, og laget representerer klubben. Lagleder skal være oppnevnt av klubben. Ved Norgesmesterskap og Hallmesterskap skal lagleder være medlem av samme klubb som rytterne.

I andre lagkonkurranser kan rytterne og lagleder komme fra forskjellige klubber, og laget representerer bare seg selv. Laget oppnevner selv sin lagleder, som ikke behøver å være medlem av noen klubb.

En klubb kan stille med flere lag, dersom det aktuelle grenreglement eller statuttene ikke sier noe annet.

4. I feltritt, distanseritt og kjøring kan det arrangeres lagkonkurranse og individuell konkurranse i samme klasse. I sprang og dressur er lagkonkurranser lukket for individuelle ryttere utenom lagene. Dersom laget som helhet ikke kommer til start, får da heller ikke de resterende deltagere på laget starte som individuelle utøvere.

5. Startrekkefølge: Se § 145. Laget har startet når første deltager på laget har startet i henhold til det aktuelle grenreglement.

6. Lagkonkurranser kan gå over en eller flere avdelinger. En rytter som trekker seg eller blir eliminert i en avdeling, kan starte i de(n) neste avdeling(er), så sant ikke hele laget er eliminert. En rytter som blir utelukket i en avdeling, er imidlertid utelukket fra hele konkurransen.

7. Det kan være individuell premiering i hver avdeling, men ikke sammenlagt. Lagene premieres bare sammenlagt. Alle ryttere på laget skal premieres med unntak for ryttere som utgår før laget har startet, eller som blir utelukket. Se for øvrig det aktuelle grenreglement samt eventuelle statutter om resultatberegningen.

8. For lagkonkurranse i Mounted Games se KR VI.

KAP 3 – GENERELLE BESTEMMELSER

§ 130 – Rytteres deltagelse i stevner

1. Adgang til stevner

a) I alle typer konkurranser har alle ryttere med gyldig medlemskap i klubb tilsluttet NRYF, og norsk lisens der lisens kreves, rett til å delta så sant de oppfyller kravene i dette reglement og i stevneinvitasjonen.

Lagleder, hesteeier, trener og medhjelper for deltagende ekvipasje har adgang til stevneplassen så sant ikke en utelukkelse fra NRYF eller NIF bestemmer noe annet.

b) Rytter som er medlem av en klubb tilsluttet NRYF, kan delta i ridekonkurranser i Norge bare hvis en organisasjon som er medlem av NRYF, er ansvarlig arrangør, eller stevnet er godkjent av FEI. Begrensningen gjelder bare for grener som er beskrevet i NRYFs grenreglementer i hht § 112. Rideskoleelever kan likevel delta i interne konkurranser arrangert av rideskolen for egne elever på rideskolens hester.

c) Etter overenskomst mellom de nordiske lands ryttersportsforbund har ryttere med rytterlisens i disse land (Danmark, Finland, Sverige og Norge) generell adgang til «nasjonale» stevner i de øvrige av nevnte land. Hesten må også ha hestelisens eller tilsvarende etter det aktuelle landes regler. Arrangørklubb hvor slike ekvipasjer deltar, er forpliktet til å kontrollere at rytterlisens, hestelisens, hestepass, ponnimålekort og vaksinasjonsattest foreligger.

d) Norsk rytter bosatt i utlandet, med norsk klubbmedlemskap og norsk rytterlisens, kan starte på inntil 3 nasjonale stevner i Norge årlig på utenlandsk eid hest med norsk gjestelisens for hest (KR I § 132.1).

e) Arrangøren kan gi inntil 15 individuelle ryttere fra inntil 4 nasjoner utenom Norge adgang til å delta på nasjonalt stevne uten å ha norsk lisens, forutsatt skriftlig tillatelse fra rytterens nasjonale forbund, som bekrefter at rytteren og hesten har gyldig lisens etter hjemlandets krav og ellers oppfyller de krav til kvalifikasjoner som rytterens forbund setter for den aktuelle klassen. Ryttere fra de nordiske land skal prioriteres.

Rytter som anses å være bosatt i Norge, må likevel ha norsk rytterlisens for start i norske nasjonale stevner. Se også FEIs General regulations Art 101.

For Mounted Games: Se egen tolking om ryttere fra andre nordiske land på www.rytter.no.

2. Sykdom og skade

a) Rytter som starter i konkurranse, har selv ansvaret for å være i konkurransemessig stand slik at sikkerheten for verken vedkommende selv eller andre, eller velferden for verken egen eller andre deltakende hester, settes i fare. For umyndige ryttere har rytterens foresatte dette ansvaret.

b) Om nødvendig kan overdommeren meddele startforbud for rytter han vurderer å være i ikke konkurransemessig stand. Om mulig skal forbudet bygge på råd fra lege eller førstehjelpspersonell.

c) En rytter som kommer til skade under en konkurranse eller oppvarmingen til konkurranse, kan ikke fortsette rittet eller starte i en senere konkurranse under samme stevne uten uttrykkelig tillatelse fra overdommeren i samråd med førstehjelpsansvarlig ved stevnet (§ 142). Om mulig skal overdommeren bygge på råd fra lege eller annet kvalifisert førstehjelpspersonell. Alle skader på ryttere oppstått under konkurranse skal meldes til NRYF på fastsatt skjema.

3. Representasjonsklubb

a) Et medlem kan til enhver tid representere bare én rideklubb sportslig (men kan være medlem av flere). Et medlem behøver ikke representere samme rideklubb sportslig og idrettsadministrativt. Klubbstevner, se Tillegg 3.

b) For sportslig representasjon kan overgang til annen klubb skje fritt pr. 1. januar.

c) Alle endringer av sportslig representasjon skal meldes til NRYF med en skriftlig godkjenning fra den klubb rytteren forlater. Det er likevel ikke krav om skriftlig godkjenning fra en klubb som blir eller er blitt slettet.

d) Hvis rytteren **byter bosted i løpet av året**, slik at det ikke lenger er praktisk eller rimelig for vedkommende å måtte representere samme klubb, kan overgang til en annen klubb skje også utenom 1. januar. I slike tilfeller må melding om overgang i hht pkt 3.c følges av en redegjørelse for flyttingen og behovet for klubbskiftet. NRYF vurderer om betingelsene er oppfylt og kan eventuelt avvise klubbskiftet. Dersom det foreligger andre tungtveiende grunner, kan NRYF gi dispensasjon fra tidspunktet for overgang. Treningstilbud, muligheter for å ri på klubblag o.l. regnes ikke som tungtveiende grunn.

Før Norgesmesterskap gjelder uansett en karenstid på 30 dager fra melding eller søknad om overgang er mottatt av NRYF. En rytter må representere samme klubb i alle typer Norgesmesterskap samme kalenderår.

Barn t.o.m. 12 år som melder overgang, har full rett til å delta aktivt i konkurranser for ny klubb straks overgangen er registrert uansett grunn og tidspunkt på året.

e) Dersom **rytterens klubb slettes** i løpet av året, kan overgang til ny klubb skje når som helst i løpet av året. Dersom den nye klubben ennå ikke er formelt opptatt i NRYF, kan rytteren på samme måte melde midlertidig overgang til en annen klubb i NRYF. Når den nye klubben er formelt opptatt, kan rytteren straks gå over til å representere denne.

f) Dersom det **opprettes en ny klubb**, kan en rytter melde overgang til den nye klubben også utenom 1. januar uten å søke dispensasjon fra NRYF, forutsatt at rytteren ikke har startet for sin gamle klubb etter at den nye ble formelt tatt opp av NRYF.

g) Klubben en rytter går fra, kan bare nekte godkjenning av overgang dersom rytter har uoppjorte økonomiske forpliktelser overfor klubben.

§ 131 - Grønt kort og rytterlisens

1. Grønt kort og rytterlisens skal sikre at konkurranseryttere har nødvendige basiskunnskaper om hest og sikkerhet og om konkurransereglementet. Rytterlisens skal dessuten ivareta sikker identifikasjon av konkurranseryttere.

2. **Grønt kort** består av:

1. Reglements kurs
2. Sikkerhets- og hestekunnskaps kurs med praksis i stall
3. Praktisk test

Grønt kort-kurs arrangeres av rideklubbene etter regler nærmere fastsatt av NRYF.

3. Grønt kort kreves for ryttere som skal delta i *utvidet klubbstevne* i de konkurranseformene som er beskrevet i konkurransereglementene, eller skal løse rytterlisens for første gang. Se grenreglementene for særlige regler.

4. Rytterlisens kreves for å delta på *nasjonale stevner* i alle klasser f.o.m. D-stevner. Samme krav gjelder for å delta på vegne av Norge i nasjonale stevner i andre land og i internasjonale konkurranser.

- *Grunnlisens* kreves på D- og L-stevner for alle klasser t.o.m. LB
  - *Hovedlisens* kreves på D-, L- og E-stevner for alle klasser f.o.m. LA
  - *Tropplisens voltige* kreves på D-, L- og E-stevner for alle klasser for tropp, lag og par
- Fra dette hovedsystemet finnes det enkelte unntak for noen grener – se grenreglementene. For deltakelse på *FEI stevner* kreves *Topplisens*. For deltakelse på *andre stevner i utlandet* kreves samme typer lisens som angitt i dette punkt for tilsvarende nasjonale stevner og klasser.

5. For å løse rytterlisens for første gang må man ha tatt Grønt kort.

6. Rytterlisens løses for det enkelte kalenderår. Prisen for rytterlisensene bestemmes og offentliggjøres av NRYF. Avgiften tilfaller NRYF. Rytter som har lisens, kan løse høyere lisens i løpet av året ved å betale mellomlegget.

7. Lisens skal løses hos den klubb rytteren tilhører og skal starte for. Lisens kan ikke gis til rytter som ikke har sitt forhold til NRYF eller organisasjonsledd tilsluttet NRYF i orden mht. kontingent eller andre forpliktelser. Dersom disse forhold er i orden, alle opplysninger som kreves er gitt og riktig avgift er betalt, er lisensen gyldig.

8. Lisensnummeret skal oppgis ved påmelding til konkurranse der lisens kreves. Dokumentasjon på løst lisens skal også medbringes til konkurranseplassen og skal kunne forevises på forlangende og ved etterpåmelding til slike konkurranser.

9. Dersom det ikke kan dokumenteres på stevneplassen at rytteren har gyldig lisens der dette kreves, skal rytteren nektes start. Fast bot ved start uten gyldig rytterlisens settes til 3 B. TKr kan redusere eller frafalle boten i særlige tilfeller dersom boten etter en totalvurdering virker urimelig. Dersom rytteren har startet flere stevner uten gyldig lisens, kan botens størrelse økes. Oppnådde resultater på stevnet der mangelen ble oppdaget, skal strykes. TKr kan bestemme at også tidligere resultater uten gyldig lisens skal strykes. I voltige får avvik i hht dette pkt hos en voltigør/longør følger for hele troppen/paret.

10. Utstedt lisens kan inndras av NRYF på grunn av manglende oppfyllelse av økonomiske forpliktelser overfor NRYF, organisasjonsledd tilsluttet NRYF eller andre organisasjoner/myndigheter NRYF har forbindelser med, og på bakgrunn av disiplinære forføyninger i henhold til KR. Mens lisensen er inndratt, har rytteren ikke adgang til å starte i noe stevne, i eller utenfor konkurranse. Overtredelse kan medføre skjerpede reaksjoner, se kap. 7.

§ 132 – Hesteregistrering, hestelisens, hestepass og ponnimålekort

1. Hesteregistrering og hestelisens

a) Alle hester som skal starte i stevner, må være førstegangsregistrert i NRYFs konkurranseregister. Registreringen skal ivareta sikker identifikasjon av konkurransehester i forhold til bestemmelser i NRYFs reglement. For start i E-, L- og D-stevne i klasse Lett B og høyre kreves det i tillegg en årlig hestelisens.

b) Utenlandsk eid hest kan starte på inntil 3 stevner årlig med gjestelisens for hest, dersom den ris av norsk rytter bosatt i utlandet med norsk klubbmedlemskap og norsk rytterlisens. Førstegangsregistrering kreves da ikke.

c) Ved førstegangsregistrering skal kopi av hestepasset sendes inn til NRYF. Eierbrev og klistremerke, som eieren eller ansvarlig person skal lime inn i hestepasset, sendes tilbake fra NRYF i posten. FEI-pass må sendes inn til NRYF i original.

d) Nærmere om praktisk fremgangsmåte, pris for førstegangsregistrering, hestelisens, endring av eieropplysninger og påføring/endring av prefiks/suffiks bestemmes av NRYF og oppgis i NRYFs informasjonsorganer. Ved påføring/endring av prefiks/suffiks for hest med gyldig FEI-pass kommer avgift til FEI i tillegg.

e) Dersom det ikke kan dokumenteres på stevneplassen at hesten har gyldig hesteregistrering eller lisens der dette kreves, skal hesten nektes start. Fast bot ved start uten gyldig hesteregistrering/hestelisens settes til 3 B. TKr kan redusere eller frafalle boten i særlige tilfeller dersom boten etter en totalvurdering virker urimelig. Dersom hesten har startet flere stevner uten gyldig lisens, kan botens størrelse økes. Oppnådde resultater på stevnet der mangelen ble oppdaget, skal strykes. TKr kan bestemme at også tidligere resultater uten gyldig hesteregistrering eller lisens skal strykes.

2. Hestepass¹

a) For all start på stevner må hesten være registrert i godkjent norsk dyreregister² og ha hestepass utstedt eller godkjent av dyreregisteret i hht norske myndigheters bestemmelser^{2, 3}, med eventuelt tillegg i hht denne paragrafen. Hestepasset skal alltid medbringes til stevneplassen.

b) Hestepasset skal ha fullstendig identitetsbeskrivelse av hesten i tegning og tekst, eieropplysninger og vaksinasjonsdokumentasjon, jf forskriften³. Chipnummer skal være ført inn i passet.

c) Alle vaksinasjoner mot hesteinfluensa skal føres i hestepasset av veterinær med underskrift og stempel (§ 191). Dersom vaksinasjonssidene blir helt fulle, skal føring av vaksinasjoner skje i hht dyreregisterets bestemmelser.

d) Hestepasset skal brukes som ponnimålekort hvis det finnes sider for dette.

e) Dersom hestepasset er ufullstendig utfyllt, er eier ansvarlig for å få dette korrigert hos dyreregisteret. Dersom hestepasset mangler sider for opplysninger som kreves av NRYF (f.eks. ponnimålekort og eierforhold), skal NRYF utstede et tilleggsdokument som knyttes til passet gjennom passnummeret.

f) Ved eierskifte skal ny eier føres inn i hestepasset på forskriftsmessig måte. Dersom eieropplysning står i tilleggsdokument i hht § 132.2.e, skal NRYF føre inn ny eier i dette, stemple og signere.

g) Eventuelle endringer av prefiks og suffiks til hestenavnet i hht pkt 1.d skal føres i hestepasset av dyreregisteret.

h) Dersom gyldig hestepass ikke kan fremvises på stevneplassen, skal hesten nektes start. Dersom hesten allerede har startet da mangelen ble oppdaget, skal ansvarlig person ilegges skriftlig irettesettelse. Ansvarlig person skal også gis en kort frist til å dokumentere at hesten hadde gyldig hestepass da den startet. Dersom ansvarlig person ikke kan legge frem slik dokumentasjon innen den fristen OD har satt, skal ansvarlig person ilegges en bot på 3 B, jf Tillegg 7.2. Oppnådde resultater på stevnet der mangelen ble oppdaget, skal strykes. TKr kan bestemme at også tidligere resultater uten gyldig hestepass skal strykes.

1) Se www.rytter.no

2) Forskrift 1999-01-13 nr 67 om godkjente dyr av hestefamilien.

3) Forskrift 28. april 2010 nr. 631 om identifikasjon av dyr av hestefamilien.

3. Ponnimålekort

a) For start i ponniklasser kreves gyldig ponnimålekort – se KR I § 123.1.b) og Tillegg 2.

b) Dersom gyldig ponnimålekort ikke kan fremvises på stevneplassen, skal ponnien nektes start i ponniklasser. Dersom ponnien allerede har startet ponniklasse da mangelen ble oppdaget, skal ansvarlig person ilegges skriftlig irettesettelse. Ansvarlig person skal også gis en kort frist til å dokumentere at ponnien hadde gyldig ponnimåling da den startet. Dersom ansvarlig person ikke kan legge frem slik dokumentasjon innen den fristen OD har satt, skal ansvarlig person ilegges en bot på 3B. Oppnådde resultater på stevnet der mangelen ble oppdaget, skal strykes. TKr kan bestemme at også tidligere resultater uten gyldig ponnimåling skal strykes.

§ 133 – Rytters plikter

Rytter som vil delta i konkurranse, plikter

1. før påmelding skjer å kontrollere så vel sin egen som hestens kvalifikasjoner til konkurransen (§ 126). Dersom rytter ikke er myndig, har ansvarlig person denne plikten vedrørende hesten (§ 126.4 og 5),

2. å oppfylle de forpliktelser han pådrar seg i og med påmelding (starterklæring) til konkurranse, bl.a. å betale påmeldingsavgift, oppstalling, veterinæravgift etc.

3. å bringe med til stevneplassen:

- dokumentasjon på gyldig klubbmedlemskap
- gyldig Grønt kort og rytterlisenskort (§ 131)
- gyldig hestepass med hesteregistrering, hestelisens (§ 132) og gyldig vaksinasjonsattest (§ 191)
- gyldig målekort for konkurranseponni (KR I Tillegg 2.5)

Disse skal forevises på forlangende og ved etterpåmelding,

4. å gjøre seg kjent med gjeldende konkurranseregler og stevneledelsens bestemmelser og anvisninger.

5. ved konkurransen og på konkurranseområdet og i øvrige sammenheng med konkurranse-deltagelse å opptre på en måte som er i tråd med Norges rytterforbunds normer og verdier,

6. å ha ansvar for at starterklært hest er i konkurransemessig stand for den aktuelle konkurransen.

7. å ikke inngå direkte sponsoravtale, men la denne inngå av NRYF på vegne av seg, jf. § 139.

8. å sende NRYF opplysninger om resultater oppnådd utenlands.

§ 134 – Lagleder

Ved nasjonal konkurranse hvor det forekommer noen som helst form for lagkonkurranse (inkludert tropp- og parkonkurranse i voltige), skal hvert lag ha en lagleder, som er lagets talsperson og skal ta hånd om starterklæringer samt lagets sammensetning og startrekkefølge. Selv om det bare forekommer individuelle klasser, kan det være en lagleder som representerer klubb(er) eller grupper av ryttere.

En person kan være lagleder uavhengig av om han deltar som konkurrent eller ikke. Laglederen må være myndig. Krav til laglederens medlemskap i klubb: Se § 127.

§ 135 – Antrekk og utrustning

1. Alle deltagere må være korrekt antrukket på konkurransebanen, også ved besiktigelse av banen og premieutdeling. Militære og politi kan ri i uniform, se likevel punkt 2. Nærmere bestemmelser om antrekk og utrustning er gitt i grenreglementene. Se også § 115.4.

2. *Ridehjel*m av sikkerhetsgodkjent type, med hakebånd i funksjon, er påbudt i alle grener, med spesielle unntak i voltige, se KR VII § 725.4. Også utøvere som deltar på treninger/samlinger arrangert av klubber, kretser eller utvalg tilsluttet NRYF, og norske deltagere i utenlandske stevner, skal bruke sikkerhetshjelm som beskrevet over.

3. *Sikkerhetsvest* av sikkerhetsgodkjent type skal bæres i hht de krav grenreglementene setter.

4. Ved all ridning av hest skal det brukes *fottøy* i form av ridestøvler eller jodpurstøvler/ridesko med hæl. Fottøy uten hæl kan bare brukes sammen med sikkerhetsstigbøyle. For kjøring og voltige jf. også grenreglementene.

5. Der *sporer* er tillatt, må de være slik konstruert at de ikke kan såre eller skade hesten. Det er gitt særskilte bestemmelser i grenreglementene.

6. *Pisk* må ikke ha noe ekstra tyngde i spissen. Der grenreglementene ikke har egne bestemmelser, er pisk tillatt, men må ikke være lengre enn 75 cm.

7. Bestemmelsene om sikkerhetshjelm, fottøy, sporer og pisk gjelder hele stevneområdet, under hele stevnets varighet og uansett hvilken person som rir.

8. *Saling* og *bisling* er regulert i grenreglementene. Alt utstyr må være sikkert og egnet for den aktuelle konkurranseformen. Tøyer skal danne en sammenhengende løkke fra den ene siden av bittet (eller tilsvarende) til den andre. *Neserem*, *kinnkjede* og annet utstyr på hestens hode må aldri være så stramme eller utformet slik at de kan påføre hesten skader eller ubehag.

9. Ved D-stevner og høyere skal hesten bære *nummerlapp*. Nummerlappen skal kunne identifiserer hesten og bæres synlig på hestens venstre side, fortrinnsvis festet i hodelaget, under all ridning/kjøring eller annen ferdsel på stevneplassen, uavhengig av om hest, rytter eller vogn også er merket på annen måte.

Ved klasser i terreng (tilsvarende) skal rytteren være utstyrt med «*nummervest*» med ekvipasjenummer på rytterens rygg og bryst. Voltigører skal være utstyrt med nummerlapp på armen eller benet. Alle nummerlapper/-vester skal holdes av rytteren selv, med spesielle unntak for voltige, jfr grenreglementet.

10. *Skoing* og *beslag* er nærmere omtalt i grenreglementene. Med *boots* menes belegg som dekker hovsålen og går opp langs hovveggen, og som kan tas av og på uten å bryte et fysisk feste til hovens horn (søm, lim mv).

11. Hester som sparker, skal ha *rød sløyfe i halen*.

12. Reaksjon ved overtredelser

a) Overtredelse vedrørende bestemmelsene om *sikkerhetshjelm* (på norske stevner), *sporer*, *pisk* og *fottøy* bør medføre sanksjon mot den som overtrer bestemmelsen. Dersom overtredelsen skjer under start i klasse, skal ekvipasjen dessuten elimineres. Dersom personen ikke starter hesten i konkurranse under stevnet og ikke er myndig, kan sanksjon ilegges den startende rytteren. Også overtredelse av *andre bestemmelser om antrekk og utstyr* som har betydning for sikkerhet, hestevelferd eller rettferdighet, bør medføre sanksjon og eventuelt eliminering på samme måte.

b) Overtredelser uten betydning for sikkerhet, hestevelferd eller rettferdighet bør føre til sanksjon, men ikke eliminering.

c) Nærmere bestemmelser om sanksjon og eliminering er gitt i grenreglementene.

13. Kontroll

Det er ikke tillatt å endre noe ved ekvipasjens antrekk eller utstyr umiddelbart etter gjennomført ritt for å skjule avvik fra reglementets krav og unndra seg kontroll.

§ 136 – Bruk av oppvarmingsbanen

1. På oppvarmingsbanen skal rytteren og hans medhjelper(e) opptre slik at andre ryttere og hester ikke forstyrres i sine forberedelser. Ekvipasje som skritter, har alltid vikeplikt. Ved møte for øvrig skal ekvipasjen holde til høyre. Oppvarmingsbanen skal ikke brukes som oppstillingsplass for ventende hester. Leiing av hester uten rytter er ikke tillatt mens oppvarmingen til en konkurranse foregår, med visse unntak for FH-klasser. Longering er bare tillatt på voltigestevner.

2. Bare hester som deltar i stevnet, har adgang til oppvarmingsbanen så lenge det foregår oppvarming til stevnets klasser der.

3. Dersom det inntreffer fall eller styrt på oppvarmingsområdet, skal stewarden forvise seg om at rytter og/eller hest er i helsemessig stand til å starte. Om nødvendig skal han tilkalle lege eller førstehjelpspersonell, henholdsvis veterinær, for å fastsette dette. Stewarden har myndighet til å utsette ekvipasjens start til saken er klarlagt. Beslutning om startnekt tas av OD i samråd med lege/førstehjelpspersonell henholdsvis veterinær.

4. Steward skal være til stede på oppvarmingsbanen så lenge det finnes ekvipasjer der.

§ 137 – Hilsning

Rytterne plikter å hilse før start. Hilsningen skal rettes mot dommeren/hoveddommeren, hvis ikke annen beskjed er gitt. Hilsning skal skje i følgende konkurranser:

- ved sprangridning
- ved dressurridning (som del av programmet)
- ved feltridning: ved dressurprøven og sprangprøven
- ved voltige: før og etter hver avdeling
- ved kjøring: ved dressurkonkurransen og ved presisjonskonkurransen
- etter premieutdeling, alle grener.

§ 138 – Vektbestemmelser og veiing

1. I konkurranser der en bestemt vekt for rytter er foreskrevet, skal ut- og innveiing finne sted. Det vises til KR VIII. Om vekt av vogner se KR IX.

2. Ved *utveiing*, overvåket av vektkontrollør, veies rytteren, om nødvendig med hjelm og sal og tilbehør som hesten bærer, unntatt hodelag, benbeskyttelse og pisk. Rytteren skal på forhånd ha kontrollert sin vekt og eventuelt skaffet seg tilleggsvekt (bly). Å *ikke* møte til foreskrevet veiing før konkurransen medfører *eliminasjon*.

3. Ved *innveiing* etter konkurranse skal rytteren ri direkte til veieplassen og må *ikke være i berøring med* andre personer eller gjenstander enn sin hest, sal og rideutstyr. *Publikum skal holdes borte fra veieplassen*. Rytteren stiger først av hesten *etter beskjed* fra vektkontrolløren. Brudd på ovenstående bestemmelser medfører *eliminasjon*. Når rytteren har steget av hesten, skal hestepasser eller annen person – som rytteren har ansvar for er på plass like *ved* veieplassen

– holde hesten. Dersom hesten er halt, bør likevel rytteren stige av og selv leie den til veieplassen. Ved innveilingen, overvåket av vektkontrollør, veies rytteren som ved utveilingen. Vedrørende for lav vekt, se grenreglementene.

§ 139 – Reklame og produsentlogo

1. En utøver kan ikke inngå personlige markedsavtaler, jf. NIFs lov § 13-3. Dersom hesteeier/rytter ønsker å inngå markedsavtaler, skal NRYF eller klubb tilsluttet NRYF være part i avtalen på vegne av hesteeier/rytter. Det vises for øvrig til NRYFs markedsbestemmelser.
2. Utbetaling fra sponsor til hesteeier/rytter skal kun skje gjennom NRYF eller klubb tilsluttet NRYF.

3. Produsentmerke

På konkurransebanen og under premieutdelingen kan ekvipasjen bære merke med navn/logo fra produsent av klær og utstyr etter følgende regler:

- Det kan bare være ett merke med navn/logo for hver gjenstand.
- Merke(r) for klær og utstyr må ikke overskride 3 cm².
- Merke(r) på vogn må ikke overskride 50 cm² på hver side.
- Dersom produsent av klær eller utstyr opptre som sponsor, gjelder reglene i pkt. 4.

4. Sponsormerke

a) På konkurransebanen og under premieutdelingen kan ekvipasjen bære merke med navn og/eller logo for individuelle og/eller lag-sponsorer på en overflate som ikke overskrider:

- 400 cm² på hver side av vogn og voltigepad
- 200 cm² på hver side av voilock o.l.
- 80 cm² én gang på jakke eller annet ytterplagg på overkroppen på høyde med brystlommen, unntatt under feltrittets utholdenhetsprøve og distanseritt
- 200 cm² på armen på ytterplagg på overkroppen under feltrittets utholdenhetsprøve og distanseritt
- 16 cm² på begge sider av skjortekragen
- 100 cm² én gang på voltigeutstyr
- 2520 cm² på skvettbordet og på begge sider av vognen samt 1260 cm² på ryggen av medhjelperne under maraton i kjøring

b) Ryttere som går banen, kan bære sponsormerke som ikke overskrider 400 cm² foran og bak på jakken, og som ikke overskrider 50 cm² på hodeplagg.

c) På konkurransebanen og under premieutdelingen kan navn og/eller logo for sponsor for et stevne eller en klasse bæres av banepersonell og finnes på deltagerens nummerlapper/nummervester og på dekkener. Sponsormerker på nummerlapper/nummervester må ikke overskride 100 cm².

5. Det må ikke forekomme noen annen form for reklame eller produsentmerker enn dem som er definert i pkt. 3 og 4 over, på noen konkurrenter, offisielle ledere, banepersonell, hester eller vogner på konkurransebanen eller under gjennomføringen av konkurransen.

6. Reklame kan forekomme på hindre og langs kanten av banen. Det er ikke tillatt med reklame på dressurailen, og reklamesegl må være plassert og festet slik at de ikke kan forstyrre hestene eller hindre utsyn for dommerne.

7. Med kommersielt navn på hest menes prefix eller suffix som henspeiler på firma- eller produktbetegnelse. Tilføyning, endring eller fjerning av prefix eller suffix regnes som navneendring,

se § 132. Hester som bærer slikt kommersielt navn, kan bare ris av konkurrenter som har inngått personlig sponsoravtale som nevnt under pkt. 1 over.

8. En rytter kan bare la sitt navn, sin person, sitt bilde eller sin hest bruke på noen måte i reklameøyemed dersom det er godkjent av NRYF, eller som en del av sponsoravtale godkjent av NRYF.

9. For bestemmelsene i denne paragraf inkluderer «konkurransbanen» alle områder hvor ekvipasjen blir bedømt, eller hvor hesten gjennomgår veterinærkontroll eller besiktigelse. Oppvarmingsbaner er ikke inkludert, heller ikke obligatoriske hvileområder under distanseritt eller under utholdenhetsprøven i feltritt og kjøring.

10. Bruk av sponsornavn tilknyttet mesterskapsnavn må skje på en måte som ikke skaper tvil om at det er NRYF som eier og har full kontroll over mesterskapets utforming og gjennomføring.

KAP 4 – STEVNER

§ 140 – Stevnekategorier og terminlister

1. a) Norske stevnekategorier er **Elite-, Lands- og Distriktsstevne** (E-, L- og D-stevne) og klubbstevne. Klubbstevner omfatter utvidet klubbstevne (UK) og internt klubbstevne. I sprang arrangeres også Drive in-stevne (DI-stevne, se KR II § 310).

b) Klubbstevner regnes som lokale konkurranser. Distriktsstevner regnes som regionale konkurranser. Jf. § 122.2 om barns deltakelse i stevner.

c) Det kan avholdes flere stevnekategorier under samme arrangement, men disse bør være tydelig adskilt, f.eks. på hver sin(e) dag(er), del av dagen eller hver sin(e) bane(r). Det må uansett fremheves tydelig fra speaker hvis klassen er klubbklasse. Det kan ikke arrangeres mer enn to klubbklasser (intern eller UK) per dag i tilknytning til andre stevnekategorier.

d) Begrepet "Grand Prix" kan inngå i navnet til store og viktige stevner, f.eks. "Bergen Grand Prix".

e) Kategoriene omfatter klasser innen følgende yttergrenser:

<i>Gren</i>	<i>Laveste klasse</i>	<i>Høyeste klasse</i>
-------------	-----------------------	-----------------------

Sprang hest/ponni *:

Elitestevne	1,10/LB p	1,60/VA p
Landsstevne	1,10/LB p	1,45/MA+5 p
Distriktsstevne	0,60/LD p	1,30/MB p

* **Unghestklasser** kan bare legges til E- og L-stevner, samt visse D-stevner godkjent av GU-S

Dressur hest *:

Elitestevne	MB	Grand Prix
Landsstevne	LA	VB
Distriktsstevne	LC	MB

* **Unghestklasser** kan bare legges til E- og utvalgte L-stevner

Dressur ponni:

Elitestevne	MC-P (alle)	MC-P (alle)
Landsstevne	LA	MC:2 P og FEIs innl. pr. p
Distriktsstevne	LC	LA

Feltritt:

Elitestevne		CCN4*-S
Landsstevne		CCN2*-S/CCNP2*-S
Distriktsstevne		90 cm/Lett-P

Mounted Games:

Elitestevne	-	-
Landsstevne	NM	NM
Distriktsstevne	Rekruttklasse	Vanskelig

Voltige:

Elitestevne	C-program	FEI-program
Landsstevne	åpen	FEI-program
Distriktsstevne	åpen	C-program

Distanseridning:

Elitestevne
Landsstevne
Distriktsstevne

Grand Prix
Vanskelig B
Lett A

<u>Kjøring:</u>	<u>type</u>	<u>varighet</u>	<u>høyeste klasse</u>
Elitestevne	Fullt stevne (A+B+C)	2- og 3-dagers	VA
Landsstevne	Fullt stevne (A+B+C)	2 og 3-dagers	VB
Distriktsstevne	Fullt stevne/Delstevne	1- og 2-dagers	A og/eller C VA, B MA

2. Klubbstevner. Internt klubbstevne er åpent bare for medlemmer av arrangørklubben. Utvidet klubbstevne (UK) er åpent for medlemmer av *maksimalt 6 navngitte klubber* (inkludert arrangørklubben(e)). Høyeste klasse ved UK sprang er 1,00/LC-P. Se for øvrig Tillegg 3.

3. For at et stevne skal kunne *godkjennes som E- eller L-stevne* må arrangøren kunne tilby muligheter for *oppstalling* på eller i rimelig nærhet av stevneplassen, og konkurranseforholdene må være godkjent av NRYF.

4. Andre konkurranseformer som faller utenfor ovenstående stevnekategorier, kan kun arrangeres når NRYF har godkjent bestemmelsene for konkurransen. For grener og konkurranseformer som ikke dekkes av KR, skal hovedprinsippene i KR legges til grunn. Spesielt gjelder dette: § 114 (Normer for ryttersporten), § 115 (Sikkerhet), § 122 (Aldersbestemmelser m.m.), § 123 (Hester og ponnier), § 125 (Ansvarlig person), § 135 (Antrekk og utrustning – *NB! Sikkerhetshjelm*), § 136 (Bruk av oppvarmingsbanen), Kap. 6 (Overdommer, dommere m.m.), Kap. 7 (Disiplinære forhold, protester – *NB! Avstraffelse og ukorrekt behandling av hest*) og § 191 (Vaksinering).

5. Ponniekvipasjer har adgang til klasser for hester, se § 123.1. Unntak for feltritt se KR V §522.

6. Terminlister settes opp av NRYF sentralt, mest mulig i samråd med kretser og aktuelle klubber. Klubbene skal sende inn sine ønsker om å arrangere D-stevner (unntatt sprang og dressur), L-stevner og E-stevner for kommende år til NRYF sentralt innen 15. august. For D-stevner i sprang og dressur skal ønskene sendes til rytterkretsen innen 1. oktober. Tidspunkt og klasser, og ønsker om spesielle arrangementer eller konkurranseformer, må oppgis.

§ 141 – Stevneorganisasjon

1. For hvert stevne skal stevnearrangøren ha etablert en **stevneorganisasjon**. Organisasjonen skal bestå av offisielle ledere, administrative ledere og øvrige funksjonærer. Hva angår offisielle ledere, vises til kap. 6.

a) Offisielle ledere

– Overdommer

– **Dommer(e).** Ved dressurklasser (og tilsvarende prøver i felt og kjøring) utnevnes én hoveddommer i hver klasse.

– **Banebygger(e)** (hvor grenreglementet krever dette)

– **Teknisk delegat** (hvor grenreglementet krever dette)

Anm.: Ovennevnte funksjoner skal bekles av autorisert personell (jf. reglene i Tillegg 5) og engasjeres ut fra listene over slike.

– **Chief steward**, jf. § 165 og grenreglementer.

b) Administrative ledere

Med administrative ledere menes de som inngår i organisasjonskomiteen. De funksjoner som er nevnt med **fet skrift** er **obligatoriske**.

- **Stevneleder**
- **Sekretariatsansvarlig**
- **Teknisk sjef** eller **banemester**

For øvrig skal følgende funksjoner dekkes:

- Oppstallingssjef
- Økonomisjef
- PR-/informasjonssjef
- Matsalgssjef
- Personellsjef

c) Øvrige funksjonærer

- skrivere for dommere
- banepersonell
- tidtagere
- speaker, ansvarlig for kommunikasjon og høytalere.

d) Førstehjelpsansvarlig

e) Stevneveterinær (se Kap. 9)

f) Øvrig personell

- hovslager
- førstehjelpsveterinær – se § 190.
- øvrig funksjonærer etc. ut fra behovet. For kjørestevner, se KR IX Kap 7.
For feltrittstevner, se KR V Kap 4.

2. Teknisk personell som nevnt i § 141.1.a) Offisielle ledere og b) Administrative ledere, med unntak av Stevneveterinær, skal være medlem av klubb tilsluttet NRYF eller nasjonalt rytterforbund tilsluttet FEI. Stevneleder skal være minst 18 år.

3. *Navneskilt for funksjonærer* brukes i den grad det er naturlig. Øvrige personer som stevneledelsen gir særskilt adgang til stevneområdet, må ikke gis navneskilt e.l. som kan forveksles med dette. OD og stewards skal ha tydelig merke.

§ 142 - Sanitet

1. Krav ved alle stevner

a) Det skal være oppnevnt en førstehjelpsansvarlig på stevnet. Førstehjelpsansvarlig og annet førstehjelpspersonell skal bære tydelig merke/vest som viser den funksjon vedkommende har.

b) Vanlig førstehjelpsutstyr samt redningsbåre skal være tilgjengelig på stedet. Det skal foreligge en skriftlig plan for håndtering av skadetilfelle, inkludert tlf-nr til legevakt/lege.

c) OD har rett til å stoppe konkurransen dersom han finner at sanitetstjenesten ikke er forsvarlig.

2. Forsterket sanitet

Behov for kvalifisert hjelpepersonell med nødvendig utstyr på stedet må vurderes i forhold den aktuelle gren og stevnets størrelse. Ridning/kjøring langs trafikkerte veier må tas med i vurderingen. Se nærmere krav i grenreglementene.

§ 143 – Stevneinvitasjon, ryttermelding og program

1. Generelt om stevneinvitasjoner

a) Med stevneinvitasjon menes den invitasjon til og beskrivelse av et stevne som kunngjøres for potensielle deltagere m.fl., og inneholder de aktuelle særlige bestemmelser for stevnet. Vedrørende mesterskap (NM, KM mv.), se kap. 5.

b) Et elektronisk stevnearrangørprogram godkjent av NRYF skal benyttes til alle stevnetyper som stevneprogrammet har en løsning for.

c) Stevneinvitasjoner og øvrige konkurransebestemmelser skal være tydelige og kortfattede og inneholde alt deltakerne og teknisk personell trenger å vite om stevnet og forhold i forbindelse med dette. Bestemmelser gitt i KR må ikke gjentas unødige. Statutter for cuper, mesterskap og andre spesielle konkurranser skal være vedlagt stevneinvitasjonen. Arrangøren står i stor grad fritt til å utforme stevneinvitasjonen, men bestemmelsene i KR og eventuelle statutter og betingelser fra godkjennende instans må etterleves. Stevneinvitasjonen bør ta hensyn til:

- at tidspunktet for ordinær påmeldingsfrist ikke settes tidligere enn høyst 21 dager før stevnets start, og fortrinnsvis settes til *mandag* i uken før den uken stevnet starter
- at klasser på lavt og middels nivå er skrevet ut slik at ekvipasjene kan konkurrere med andre på omtrent samme prestasjonsnivå ut fra tidligere plasseringer og/eller alder på hest eller rytter
- at klassene skrives ut slik at antall deltagere pr klasse og dag blir innenfor et nivå som gir tilfredsstillende forhold på konkurransebanen, fremridningsbaner, i staller og på stevneområdet ellers
- at det gis tilbud om klasser som kvalifiserer for aktuelle mesterskap
- at NIFs bestemmelser om barneidrett blir etterlevd

d) Stevneinvitasjonen skal bestå av minst 3 avdelinger, som benevnes:

- STEVNEPRESENTASJON (se pkt. 7 nedenfor)
  - GENERELLE BESTEMMELSER (se pkt 8 nedenfor)
  - KLASSENE (se pkt. 9 nedenfor)
- samt eventuelt en 4. avdeling som benevnes:
- TIDSPROGRAM

2. Godkjenning og publisering

a) Alle stevneinvitasjoner f.o.m. utvidede klubbstevner skal godkjennes slik:

- Utvidet klubbstevne skal godkjennes av rytterkretsen.
- D-stevner i dressur og sprang skal godkjennes av rytterkretsen.
- Andre D-stevner skal godkjennes av NRYF sentralt.
- L- og E-stevner skal godkjennes av NRYF sentralt.
- Dersom flere stevnekategorier skal arrangeres i samme stevne, skal hele stevnet godkjennes i tråd med kravet for den høyeste stevnekategorien.

Invitasjoner til unghestklasser i sprang skal alltid godkjennes av NRYF sentralt.

Alle endringer av allerede godkjente stevneinvitasjoner skal godkjennes på samme måte.

b) Stevneinvitasjonene skal legges inn på det elektroniske stevnearrangørprogrammet for godkjenning og publisering for de grener og stevnenivå der dette er mulig. For andre grener og stevnenivå skal dette skje slik det aktuelle grenutvalg/aktuell rytterkrets bestemmer.

c) Det skal fremgå av alle stevneinvitasjoner hvilken instans som har godkjent dem.

Godkjenningen skal både omfatte kontroll av at bestemmelsene i KR og eventuelle statutter er overholdt, og en vurdering av stevnets klasses tilbud og kvalitet i forhold til de overordnede målene vedkommende grenutvalg eller rytterkrets har satt.

d) Følgende tidsfrister gjelder:

Fra arrangørklubben til det elektroniske stevnearrangørprogrammet (eller grenutvalg/krets): senest 4 uker før første stevnedag.

Godkjenning av stevneinvitasjonene: senest 14 dager før første stevnedag

Publisering av stevneinvitasjonen: senest 14 dager før første stevnedag

3. Dispensasjoner

Om stevnearrangør ønsker å fravike KR på en slik måte at dette fører til at kravene i visse konkurranser (klasser) blir vesentlig endret fra hva som er fastsatt i reglementet, skal stevneinvitasjonen forelegges NRYF for eventuell godkjenning, samtidig som NRYF avgjør hvorvidt resultater oppnådd i konkurransen (klassen) skal medføre kvalifikasjon og poengberegning. Avgjørelsen om dette skal opplyses i stevneinvitasjonen. Også om stevnearrangøren ønsker å foreta andre *avvik fra KR*, skal stevneinvitasjonen/saken forelegges NRYF til avgjørelse.

4. Åpne og lukkede klasser

Ved lukket klasse skal det oppgis i stevneinvitasjonen hvilke ekvipasjer klassen er åpen for. Hvis startbegrensning ikke er angitt, er klassen åpen for alle. En klasse kan lukes ut fra kriterier som hestens eller rytterens alder, tidligere plasseringer, deltagelse i andre klasser på stevnet m.m.

5. Bedømmelsesmetoder og tempi

For sprangklasser og for hinderprøven i kjøreklasser – for den enkelte klasse, se pkt. 8 a) nedenfor – angis dessuten bedømmelsesmetode. Tempo i sprangklasse angis *bare hvis avvik* fra reglementsbestemt minimumstempo.

6. Sammenslåing av klasser

Arrangøren kan i stevneinvitasjonen bestemme at nærmere angitte klasser slås sammen dersom noen av dem får for få startende til å regnes som en klasse i hht § 120.10. Klassene må ha samme klassenivå/dressurprogram/bedømmingsmetode. Dette kan ikke skje senere enn at alle berørte ekvipasjer kan forberede seg til start på vanlig måte. Se også § 123.1.d om konkurranseponni og klasser for ulike ponnikategorier, og eventuelle unntak i grenreglementene.

7. Stevnepresentasjon

For stevner der det elektroniske stevnearrangørprogrammet ikke kan eller skal benyttes til stevneinvitasjonen, skal følgende opplysninger presentere stevnet, i denne rekkefølge: **Gren, stevnekategori, evt. rytterkategori(er)**, evt. særskilt stevnenavn, **arrangør, sted og datoer**.

Eksempler:

1) STEVNEINVITASJON

DISTANSE, LANDSSTEVNE (ELDRIC) – MORSDALSRITTET –
Morsdalen Rideklubb, Tømter, 20. mai 1990.

2) STEVNEINVITASJON

SPRANG ELITE-STEVNE – «SANDNES GRAND PRIX»
Sandnes og Jæren Rideklubb, Sandnes, 27.–29. april 1990.

8. Stevneinvitasjonen – fast innhold

Avdeling 2 i stevneinvitasjonen skal omfatte de generelle bestemmelsene. De *13 første punktene* skal alltid være med:

GENERELLE BESTEMMELSER

1. Stevnested med gateadresse.
  2. Påmeldingsfrist.
  3. Frister for bestilling og avbestilling av stallplass.
  4. Om etterpåmelding godtas, og innen hvilken frist.
  5. Hvilke avgifter som skal betales med informasjon om betalingsmåte.
  6. Tidspunkt og e-mailadresse eller sted for starterklæring/negativ starterklæring.
  7. Kriterier for avvisning av ekvipasjer ved for mange påmeldte (se § 144.1).
  8. Tidspunkt for når sekretariatet offisielt åpner (stevnet starter - § 146.3).
  7. Opplysninger om oppstallingsforhold (stevneoppstalling, mulighet for privat oppstalling, ingen oppstalling; type(r) oppstalling, sted(er), pris for fôr og flis mv).
  8. Eventuelle krav om egenerklæring eller helseattest for hestene.
  9. Innkvarteringsmuligheter for ryttere og andre (angi steder den enkelte kan kontakte; evt. angi «Ingen innkvartering forberedt for stevnet»), tilknytning til strøm på stevneplassen mv.
  10. Kontaktinformasjon til arrangøren (telefonnummer og evt. tidsrom).
  11. Stevnetelefonnummer.
  12. Opplysninger om baneforhold for konkurransene og for oppvarming (innendørs, utendørs, gress, grus, banestørrelse etc.).
  13. Navn på stevneleder, banebygger, chief steward, teknisk delegat og overdommer.
- I tillegg kan det tas inn punkter med andre opplysninger av betydning for deltakerne.

9. Klassene

a) Klassene skal angis med dato, klassenummer og klassenivå, og eventuelt bedømmingsform, navn på dressurprogram og annen nødvendig informasjon om klassen eller konkurransen. Stevnenivået skal fremgå av en bokstav foran klassenummeret (K, UK, D, L, E). Starttidspunktet for første klasse hver stevnedag og rekkefølgen mellom klassene skal opplyses senest i ryttermeldingen. De neste klassene avvikles etter hverandre med naturlige pauser dersom ikke starttidspunktet er oppgitt skriftlig, f.eks. i ryttermeldingen eller ved oppslag på stevneplassen. Eventuelle avvik fra det oppgitte tidsprogrammet skal meddeles rytterne og andre berørte i henhold til § 146.

b) Startavgift og NRYF-avgift angis i parentes (S + NRYF), f.eks. (90+25) etter hver klasse i stevneinvitasjonen. Ved bruk av stevneavgift i stedet for startavgift for de enkelte klasser skal dette angis i Generelle bestemmelser, punkt 1. NRYF-avgiften nevnes alltid separat. Der ingen startavgift kreves, angis dette slik (0+10).

c) Premiering skal angis i stevneinvitasjonen, i parentes for hver klasse, spesifisert for det antall premier som man regner med skal gis ut. For pengepremier gjelder det sist spesifiserte premiebeløpet også som premiebeløp for eventuelle ytterligere plasserte i klassen.

10. Tidsprogram

Dersom man finner det hensiktsmessig å presentere tidsprogram adskilt fra klassebeskrivelsene, gjøres dette i egen avdeling *etter* klassebeskrivelsene. Tidspunkter for eventuell veterinærbesiktigelse/mønstring angis her eller i ryttermeldingen.

11. Premieseremoni

Tidspunkt for premieseremoni skal angis dersom den ikke foregår i tilslutning til den aktuelle klassen.

12. Ryttermelding

Ryttermelding skal ligge tilgjengelig på Internett *senest 2 dager før stevnestart*.

Meldingen bør inneholde bl.a. alle nyttige opplysninger om følgende forhold (i den grad momentene er relevante for vedkommende stevne):

1. Eventuelle endringer i den opprinnelige stevneinvitasjonen
2. Oppstalling (supplement til stevneinvitasjonen)
3. Bestemmelser om egenerklæring, helseattest o.l.
4. Passende overnattings-/spisesteder (supplement til stevneinvitasjonen)
5. Opplysning om aktuelle telefonnummer til stevnese sekretær og oppstillingssjef
6. Opplysning om sekretariatets beliggenhet og i hvilke tidsrom det holdes åpent
7. Tidsprogram (korrigeringer og suppleringer til stevneinvitasjonen)
8. Antall påmeldte til de forskjellige klassene.
9. Opplysning om steder for de ulike konkurransene/delkonkurransene etc.
10. Særskilte bestemmelser om adgang til konkurransebaner etc.
11. Tid og sted for besiktigelse av hester
12. Overdommer, appellkomite, dommer(e) og banebygger(e)s navn
13. Parkering
14. Adgangskort m.v.

13. Program

Programmet kan gjøres så enkelt at det bare består av følgende:

- Fortegnelse over offisielle ledere, administrative ledere og andre sentrale funksjonærer (gruppert i denne rekkefølge)
- Deltakerlister
- Tidsprogram/starttider
- Alfabetisk register over påmeldte hester (med relevante opplysninger)

Men helst bør også disse opplysninger tas med:

- Opplysning om premiering og spesielle premier
- Opplysning om sponsorer
- Veiledning for publikum om bedømmelsesregler (enkelt forklart)
- og øvrige forhold ut fra stevnets art og karakter.

14. Avlysning, endringer av stevneinvitasjonen og Force majeure

a) Etter utgått påmeldingsfrist kan ikke en konkurranse (klasse) avlyses, eller stevneinvitasjonen endres av andre grunner enn force majeure. Tillatelse til endring må gis av godkjennende instans i hht § 143.2. Slike endringer kan bare skje dersom melding om dette kan gis de berørte rytterne *senest 2 dager før stevnet*. Også offisielle ledere må informeres.

b) Hvis det ikke har vært mulig å gi melding til de berørte rytterne som bestemt i pkt. a ovenfor, og det ikke er inngått en annen avtale med dem, skal konkurransen gjennomføres som opprinnelig bestemt.

c) Innbetalte avgifter til avlyst konkurranse (klasse) skal tilbakebetales. Det samme gjelder hvis en rytter ikke ønsker å starte som følge av endret stevneinvitasjon.

d) Ved *force majeure* forstås klimatiske forhold (regn, frossen mark, dyp snø eller lignende) eller andre ytre omstendigheter utenfor arrangørens kontroll som fører til endringer i konkurranseforhold, behov for endringer av opplysninger gitt i stevneinvitasjonen om baner m.m., eller tvingende behov for avlysning av klasse(r)/stevne. Lav deltakelse slik at det er åpenbart økonomisk uforvarlig å gjennomføre hele eller deler av stevnet, regnes som force majeure.

Etter utgått påmeldingsfrist og frem til stevnestart har teknisk delegat (etter samråd med arrangøren) ansvaret for å godkjenne nødvendige endringer/avlysninger. Under stevnet har overdommeren dette ansvaret. Samtlige deltagere i konkurransen skal underrettes om endringene.

§ 144 – Påmelding til stevner

1. Påmelding

a) Påmeldingsfristen skal som hovedregel være senest enn 1 time før klassen begynner. Det kan settes en tidligere frist i grenreglementene. Arrangøren kan i stevneinvitasjonen sette en tidligere frist enn reglementets minstefrist, og en tidligere frist for påmelding med oppstalling enn for påmelding uten oppstalling. Påmeldingsfristen skal angis i stevneinvitasjonen og utgår kl. 18.00 på den fastsatte dagen hvis ikke annet er angitt.

b) Arrangøren kan i stevneinvitasjonen sette et tak for antall påmeldte til en klasse eller hele stevnet og på dette grunnlag avvise påmeldte selv om de har overholdt påmeldingsfristen. Arrangøren kan også sette kriterier for slik avvisning, f.eks. ut fra tidligere prestasjoner, tidligere avvisninger eller ekvipasjenes behov for kvalifisering. Ekvipasjer som blir avvist, skal informeres senest når påmeldingsfristen utløper. Ved avvisning frafalles alle krav om avgifter etter § 144.3.

c) Påmelding gjennom det elektronisk stevnearrangørprogrammet godkjent av NRYF er hovedregelen. For de grenene der det finnes et slikt stevnearrangørprogram, skal påmeldingen skje gjennom dette programmet så langt det er mulig.

Hvis det ikke er mulig å melde seg på gjennom stevnearrangørprogrammet, skal påmeldingen sendes som e-mail, skriftlig eller på annen dokumenterbar måte til arrangøren. Klassene og fullt navn på hesten med hesteregistreringsnummer, på rytteren med rytterlisensnummer og eventuelt ansvarlig person (§ 125) må oppgis. Arrangøren må selv hente nødvendig informasjon fra NRYFs database og legge påmeldingen inn i stevnearrangørprogrammet. Det er ikke tillatt å legge inn påmeldingen hvis ekvipasjen ikke kan dokumentere gyldig hestepass, hesteregistrering, hestelisens, rytterlisens og eventuelt ponnimåling, eller ikke fyller eventuelle andre krav som ellers blir håndtert av stevnearrangørprogrammet. Arrangøren plikter å kontrollere at kravene er oppfylt før påmeldingen godtas. Uberettiget start etter mangelfull kontroll fra arrangørens side kan medføre at arrangøren ilegges bot. Dette fritar ikke rytteren og ansvarlig person fra deres ansvar, jf §§ 131 og 132.

d) For grener uten et elektronisk stevnearrangørprogram godkjent av NRYF, skal påmeldingen skje ved å fylle ut NRYFs blankett og sende den inn til arrangøren per e-mail. Arrangøren plikter å kontrollere at hest og rytter har gyldig hesteregistrering, hestelisens og rytterlisens og fyller eventuelle andre krav som ellers blir håndtert av stevnearrangørprogrammet, før påmeldingen godtas. Uberettiget start pga manglende kontroll fra arrangørens side kan medføre at arrangøren ilegges bot. Dette fritar ikke rytteren og ansvarlig person fra deres ansvar, jf §§ 131 og 132.

e) Ved hver påmelding kan det kun meldes én rytter. Det kan meldes flere hester med samme rytter samtidig. Det kan også meldes til flere klasser samtidig.

f) For *lagkonkurranser* skal klubben (klubblag) eller laglederen (blandete lag) sørge for påmeldingen. Det skal angis hvilke ekvipasjer som deltar på laget, og laglederens navn og lisensnummer (fødselsdato dersom laglederen ikke har lisens), e-mailadresse og mobiltelefonnummer. For klubblag skal klubbens navn, e-mailadresse og telefonnummer også være angitt.

g) Rytterlisensnummer og hestelisensnummer skal angis for konkurranser der dette kreves. Rytterens navn, e-mailadresse og telefonnummer (mobiltelefon om mulig), hestens registrerte navn og alder (fødselsår) og rytterens klubb skal angis. For *ponniklasser* skal ponniens *kategori* også angis. Ansvarlig person for hesten skal angis hvis rytteren er under 18 år. For rytter med *funksjonshemming* se også KR FH. Ufullstendig utfylt påmelding kan avvises av arrangøren.

h) Rytter kan melde seg på med flere alternative hester, selv om han bare skal starte en av dem. Det må gå tydelig frem av påmeldingen hvis rytteren bare skal starte med én hest. Innen en frist satt av arrangøren i stevneinvitasjonen må rytteren informere sekretariatet om hvilken hest han skal starte. Fristen må være før en eventuell veterinærbesiktigelse.

i) Rytteren har selv ansvaret for å kontrollere at påmeldingen er kommet frem innen tidsfristen. For rene klubblag er det klubben som har dette ansvaret. Arrangøren bør sende bekreftelse dersom påmeldingen er mottatt på andre måter enn gjennom stevnearrangørprogrammet.

2. Etterpåmelding

a) Med etterpåmelding menes påmelding etter at den ordinære påmeldingsfristen er utløpt. Etterpåmelding kan bare skje dersom arrangøren ikke har reservert seg mot dette i stevneinvitasjonen. Etterpåmelding skal skje innen starterklæringsfristen for den aktuelle klassen, dersom arrangøren ikke har satt en tidligere frist. Kriteriene for avvisning er de samme som for ordinær påmelding (§ 144.1.b).

b) Etterpåmelding skal teknisk sett skje på samme måte som ordinær påmelding.

3. Avgifter

a) Det skal betales *startavgift* til arrangørklubben for hver påmeldt ekvipasje i hver klasse. Dersom flere alternative hester er påmeldt til samme start, men bare en av dem starter, skal det betales startavgift for én ekvipasje.

I stedet for eller i tillegg til startavgift kan det for hver påmeldt hest kreves en *stevneavgift* som dekker et ubegrenset antall klasser. Eventuell startavgift betales da bare for klasser hesten starterklæres til.

Det skal betales en *avgift til NRYF* («NRYF-avgift») for hver ekvipasje f.o.m. LB, unntatt klubbklasser og Drive-In-Stevner (sprang). For D-stevner tilfaller avgiften arrangørklubbens rytterkrets (i flg. tingvedtak). Avgiftens størrelse bestemmes av NRYF og offentliggjøres i NRYFs informasjonsorganer.

Oppstallingsavgift og eventuell *veterinæravgift* skal alltid oppgis separat og er ikke en del av startavgiften eller stevneavgiften. Arrangøren har ikke anledning til å beregne seg overskudd av oppstallingsavgift eller veterinæravgift.

Arrangøren kan ikke ta betalt for *anleggsleie*. Dette må dekkes på annen måte enn gjennom avgiftene.

b) Fastsatte avgifter i h.h.t. stevneinvitasjonen skal betales til arrangøren, samtidig med påmeldingen eller senest under stevnet. Arrangøren betaler videre til eventuelle leverandører av tjenester til stevnet (f.eks. oppstalling og veterinæravgift).

c) **Påmelding til stevne er bindende.** Bare hvis påmeldingen blir trukket tilbake i så god tid at meldingen er gitt til arrangøren *før påmeldingsfristen* utløper, fritas rytteren for å betale startavgift/stevneavgift. Avgift til oppstalling og veterinærkontroll faller bort bare dersom rytteren melder avbud innen fristen arrangøren har satt i stevneinvitasjonen. NRYF-avgiften skal bare betales av ryttere som faktisk har startet (jf § 144.3.a).

Dersom en påmeldt rytter ikke har trukket påmeldingen innen fristen(e) gitt i KR og stevneinvitasjonen, skal arrangøren innkreve avgiftene så raskt som mulig. Dersom rytteren ikke har

gjort opp sine forpliktelser innen den frist arrangøren har satt i innkrevningen, skal arrangøren purre på betalingen med tillegg av et gebyr på 2 B (KR I Tillegg 7), med kopi til NRYFs administrasjon. Dersom betalingsplikten etter dette ikke blir overholdt, skal arrangøren rapportere forholdet til NRYFs administrasjon innen 6 måneder etter stevnets slutt for oppfølging.

4. Ansvar for påmelding og avgifter

Utøverne bærer det fulle ansvaret for at alle avgifter som er hjemlet i dette reglementet blir betalt, forutsatt at det ikke forekommer endringer, feil eller andre forhold fra arrangørens side som påvirker utøverens adgang til eller forutsetninger for å starte i stevnet.

Ved *individuelle konkurranser* er rytteren ansvarlig for påmeldingen og for at korrekte avgifter blir betalt. Dersom NRYF i henhold til pkt 3.c over får melding om at avgifter ikke blir betalt, kan NRYF kreve at rytterens klubb betaler avgiftene.

Ved *lagkonkurranser* for klubb lag er lagets klubb direkte ansvarlig overfor arrangøren og NRYF for korrekt påmelding og innbetaling av avgifter. (Dette fratår ikke rytter/ansvarlig person det ansvar disse har.) Ved lagkonkurranser for blandete lag har laglederen dette ansvaret.

5. Bytte av hest og rytter, bytte av klasse

a) Rytter kan bytte ut en hest med en *annen* hest dersom begge hestene er *påmeldt med ham selv* til stevnet, uten at det regnes som etterpåmelding. Byttet må meldes til arrangøren før klassen starter og innen den fristen arrangøren setter.

b) Dersom rytteren har meldt på flere alternative hester (pkt 1.e), må han melde fra om hvilken hest han skal starte til arrangøren før klassen starter og innen den fristen arrangøren setter. Voltige: Se KR VII.

c) Hest påmeldt til klasse kan starterklæres med en annen rytter enn den hesten er påmeldt med, uten at det regnes som etterpåmelding. Byttet må meldes til arrangøren før klassen starter og innen den fristen arrangøren setter.

d) En ekvipasje som er starterklært til stevnet, kan flyttes fra en klasse til en annen klasse dersom arrangøren godtar det. Slik flytting regnes ikke som etterpåmelding.

§ 145 – Start

1. En ekvipasje har startet når den har startet konkurransen som angitt i grenreglementene. Se også § 121.15. Ryttere som ikke stiller til start uten å ha meldt fra innen starterklæringsfristens utløp i hht pkt 3 nedenfor, uten å ha gyldig grunn (som f.eks. sykdom/skade på hest/rytter), kan tildeles skriftlig irettesettelse i flg. § 172.

2. Startbegrensning i klassene – start utenfor konkurranse

a) Samme hest kan starte maksimalt tre ganger pr dag. I sprang og dressur kan samme hest starte inntil to ganger med ulike ryttere i samme klasse lavere enn LC. Fra og med LC kan samme hest ikke starte mer enn én gang i hver klasse, med visse unntak i voltige, kjøring og klubbklasser, se grenreglementene og Tillegg 3.4. Ryttere kan starte flere hester i samme klasse dersom stevneinvitasjonen ikke setter noen begrensning.

b) Rytter som rir to eller flere hester i samme klasse, skal ri hestene i den rekkefølge de er oppført. Den innbyrdes startrekkefølgen mellom hestene får altså ikke forandres.

c) Arrangør kan, med unntak for mesterskap, i samråd med OD tillate at ekvipasje starter *utenfor konkurranse*. Ekvipasjer som starter utenfor konkurranse, skal være kvalifisert i hht det aktuelle grenreglement og starte sist i klassen, og hesten kan ikke starte i konkurranse igjen i

samme stevne. Start utenfor konkurranse medfører ikke plassering, premiering eller stevnepong, og resultatet er ikke kvalifiserende og blir ikke registrert.

KR I Kap. 7 – Disiplinære forhold m.m. gjelder fullt ut. Videre må bestemmelsene i KR I §§ 114, 115, 122, 123, 124 og 125, KR I Kap. 3 med unntak av § 132.1 (hestelisens), samt alle bestemmelser som angår veterinære forhold og sikkerhet overholdes. Påmelding skal skje i henhold til § 144.

3. Starterklæring

a) Starterklæring innebærer at rytteren bekrefter at han kommer til start. Dersom en starterklært ekvipasje uten gyldig grunn ikke kommer til start, kan rytteren ilegges sanksjon.

b) Starterklæringsfristen til den enkelte klasse skal være før klassens start. En tidligere frist kan settes i grenreglementet. Arrangøren kan i stevneinvitasjonen sette en tidligere frist enn reglementets minstefrist.

c) Starterklæringsfristen skal praktiseres som tilbaketrekningsfrist («negativ starterklæring») dersom ikke annet er angitt i grenreglementet. «Negativ starterklæring» innebærer at ekvipasjer som ikke har meldt avbud innen tilbaketrekningsfristen, regnes som starterklærte. Nærmere bestemmelser om starterklæring, starterklæringsfrist m.v. fremgår av grenreglementene.

4. Startrekkefølge

a) Startrekkefølgen fastsettes etter at påmeldingsfristen er gått ut. Startrekkefølgen i hver klasse fastsettes av arrangøren ved loddtrekning. Etter at startlisten er kunngjort, kan endringer skje bare dersom ingen ekvipasje vinner eller taper på det.

Ryttere som i sprang og dressur rir 2 eller flere hester, skal så sant klassen er stor nok, gis slik startrekkefølge at minst 5 ekvipasjer skiller hans ulike startnummer, så sant det er mulig ut fra hensynet til tidsprogrammet.

Dersom flere voltigører/voltigepar/voltigetopper starter med samme hest i samme klasse, skal disse starte etter hverandre. Ut over dette skal det for voltigehest som starter flere ganger på samme dag, være så lang tid som mulig mellom disse startene.

b) Klasser i *dressur, feltridning og kjøring med 40 eller flere starterklærte* skal deles i 2 eller flere nye klasser, unntatt i mesterskap og lagkonkurranser. Delingen foretas ut fra den opprinnelige oppsatte startliste, om mulig med likt antall (maks. 39) i hver av de nye klassene. Ved ulikt antall i de nye klassene, skal de(n) første avdelingen(e) ha en deltager mer.

c) Ved *lagkonkurranse* fastsettes *lagenes* rekkefølge ved loddtrekning. Laglederen skal bestemme den innbyrdes startrekkefølge innen sitt lag og melde fra til sekretariatet senest 1 time før klassen starter, hvis ikke arrangøren har satt en annen frist. Den innbyrdes rekkefølgen innen laget er den samme gjennom hele konkurransen.

d) *Lagkonkurranse med individuelle deltakere*: I feltritt, distanseritt og kjøring kan det arrangeres lagkonkurranse og individuell konkurranse i samme klasse. I sprang og dressur er lagkonkurranser lukket for individuelle ryttere. I klasse som er både lagkonkurranse og individuell konkurranse, skal rytter som starter med én hest i og én hest utenfor lagkonkurranse, starte først med den hesten som deltar i lagkonkurransen. Forøvrig settes startrekkefølgen i klassen opp etter denne fremgangsmåte:

- Før lagrytterne starter ca. 1/3 av de individuelle ekvipasjene men under enhver omstendighet *ikke* ryttere som inngår i lag og rir mer enn 1 hest.
- Deretter starter 1. rytter i hvert av lagene etter lagtrekningen. Så starter 2. rytter i hvert av lagene. Dernest 3. rytter i hvert av lagene *for de lag som har 4 ryttere i laget* og til slutt *siste* rytter i hvert av lagene. Tilsvarende for lagkonkurranser med 2 eller 3 ekvipasjer på laget.

- Til slutt de resterende ca. 2/3 av de individuelle rytterne, her iblant alltid lagryttere med flere hester.

5. Startrekkefølge i konkurranse over flere avdelinger

a) Startrekkefølgen i *avsluttende avdeling* av konkurranser for *individuelle ekvipasjer* som går over flere avdelinger/omganger, fastsettes slik at den med dårligst sammenlagt resultat etter de foregående avdelinger starter først osv. og slik at den med best sammenlagt resultat starter sist, hvis ikke annet er bestemt av arrangøren. Ekvipasjer med samme resultat (i poeng) starter i samme rekkefølge som i foregående avdeling/omgang. I voltige skal likevel utøver(ne) ha samme startnummer i begge avdelinger.

b) Vedrørende startrekkefølgen i *avsluttende avdeling* i klasser med *både lagdeltagere og individuelle deltagere* skal bestemmelsene under a) praktiseres slik at *alle* deltagerne i *lagkonkurransen* starter før de som deltar på individuell basis, slik at dårligste lags første rytter starter først, deretter nest dårligste lags første rytter osv. til beste lags siste rytter starter til slutt.

c) I *lagkonkurranser* over flere avdelinger starter 1. rytter fra laget med dårligst sammenlagt resultat etter de foregående avdelinger først, deretter 1. rytter fra laget med nest dårligst sammenlagt resultat osv. For Mounted Games se KR VI.

6. Startrekkefølge i omhopping

Startrekkefølge i *omhopping* skal være som angitt i det aktuelle grenreglementet.

7. Startrekkefølge for etterpåmeldte ekvipasjer

a) Etterpåmeldt ekvipasje skal starte først. Når flere etterpåmeldinger foreligger, skal den sist påmeldte starte aller først, den nest siste starter nest først osv. Etterpåmeldt ekvipasje må ikke, med unntak av hva som kommer frem i neste avsnitt (b), plasseres på plass i startlisten som er blitt ledig på grunn av at annen hest er strøket.

b) Om samme rytter ved etterpåmelding starter to eller flere hester i sprang og dressur, har han ikke rett til å få bedre startrekkefølge enn at 5 startende ekvipasjer skiller hans ulike startnummer. Om det totale antall etterpåmeldte hester er færre enn 6, skal rytterens andre etterpåmeldte hest plasseres inn på første program plass som blir ledig ved strykning av annen hest. Har rytteren etterpåmeldt også en tredje hest, og det er færre enn 12 etterpåmeldte, får den plasseres inn på første ledige program plass etter andre strykning av hest som ligger minst 5 startnummer etter hans hest nr. 2, osv. Se også punkt 2 b) ovenfor.

Anm.: En følge av det som er nevnt ovenfor under a) og b), er at rytteren i mange tilfeller først kan få beskjed om sitt startnummer *etter* starterklæringsfristens utløp. Dersom etterpåmeldt voltigehest starter flere ganger samme dag, skal den tildeles et startnummer som gir så lang tid som mulig mellom disse startene.

8. Dispensasjoner

a) Overdommeren har adgang til – når tungtveiende grunner foreligger – å gi dispensasjoner for avvik fra reglene om startrekkefølge, med unntak for bestemmelsene i 4.c hva gjelder individuelle ryttere som også inngår i lag, og pkt. 2.c

b) Om en rytter eller hest skulle være gitt annet startnummer enn det som følger av denne paragrafs bestemmelser, og uten at overdommeren har samtykket i dette ut fra punkt a), kan hans startnummer korrigeres *etter* starterklæringsfristens utløp, også *etter* at klassen har startet.

9. Rullering av startrekkefølge

I spesielle tilfelle kan det praktiseres rullerende startrekkefølge gjennom klassene i sprangstevner, ut fra bestemmelsene i FEIs reglement.

§ 146 – Gjennomføring av stevner

1. Elektronisk stevneprogram, protokoller mm

Alle arrangører av D-, L- og E-stevner skal benytte seg av det elektroniske stevneprogrammet som til enhver tid er godkjent av NRYF for de grener der dette er mulig. NRYFs offisielle dommerprotokoller, skjema for veterinærbesiktigelse/mønstring og startkort skal benyttes.

2. Hensynet til publikum

Stevnearrangør bør ta alle hensyn til publikums interesser. Hertil hører annonsering med opplysninger om stevnested/beliggighet, dagsprogram der de klassene som er av størst interesse for publikum blir fremhevet, parkeringsmuligheter, spisemuligheter, toaletter osv. Publikum bør på forståelig måte holdes underrettet om bedømmelsesgrunnlag, startende ekvipasje, oppnådde resultater m.m. Program må være tilgjengelig. Det er av stor betydning at de mest publikumsvennlige klassene legges til et tidspunkt hvor en kan vente størst tilgang av publikum, og at disse klassene ikke blir for langvarige.

3. Stevnets start og slutt

Stevnet starter når sekretariatet offisielt åpner. Det må skje i så god tid før første klasse starter at stevneorganisasjonen er funksjonell med nødvendig personell i sekretariatet og chief steward på plass når det er naturlig at ekvipasjene ankommer og tar stevneområdet inkludert staller i bruk. Stevnet varer til siste protestfrist på stevneplassen er ute, eller så lenge det foregår aktiviteter som har tilknytning til stevnet og dekkes av KR (f.eks. når hester eller ryttere som deltok i stevnet bruker stevnets baner.)

4. Oversikt over deltakere – startlister

a) Det skal settes opp *startliste* for hver klasse. Startlistene skal presentere klassen som bestemt for stevneinvitasjoner (se § 143) og minst inneholde følgende informasjon:

- Definerings av stevnet med dato, arrangør, gren og stevnenivå samt eventuelt stevnenavn.
- Klassebetegnelse (nivå, klasstype, dressurprogram) samt bedømmingsmetode.
- Klasser for ponni, unghester, aldersrelaterte klasser og klasser for funksjonshemmede skal være markert.
- Startnummer, navn på rytter og hest og rytterens klubb. I unghestklasser skal dessuten informasjon om hestens avstamning, kjønn, fødselsår, oppdretter og eier være med dersom dette er kjent.

Oppdater startliste skal være slått opp eller vises på en skjerm ved stevnesekretariatet, på oppvarmingsbanen og ved venteplassen («collecting ring»). Oppdatert startliste skal også legges ut på nettet. Her skal også informasjon om hestenes alder, avstamning, oppdretter og eier være med dersom dette er kjent.

b) Det skal settes opp en *masterliste* for stevnet over alle starterklærte hester med lisensnummer, og ryttere med lisensnummer og klubb. Informasjon om hestenes avstamning, kjønn, fødselsår, oppdretter og eier skal være med dersom dette er kjent. Utskrift av masterlisten skal slås opp ved stevnesekretariatet og utdeles til overdommeren og stewarden.

c) Informasjon om startnummer, navn på rytter og hest og rytterens klubb skal tydelig meddeles dommer og publikum under konkurransens gang for hver startende ekvipasje.

5. Tidsskjema

Arrangøren må sette opp et realistisk tidsskjema for stevnet. Tidsskjemaet skal i størst mulig grad overholdes. Starttidspunktet for en ekvipasje kan ikke flyttes frem etter at et endelig tidspunkt er oppgitt uten at rytteren har fått beskjed i så god tid at han har mulighet for å innrette seg etter dette. Også forsinkelser må meddeles rytterne det gjelder i rimelig tid.

6. Uforutsette hendelser/omridning

a) Under stevnet kan uforutsette ting skje som virker inn på gjennomføring eller resultatet av pågående ritt, uten at de(n) konkurrerende selv påvirker det. Overdommer kan i slike tilfeller la dem som ble påvirket, få mulighet til å starte igjen, enten ved å gjennomføre hele sitt ritt en gang til, eller ved å ri på nytt fra det sted hvor hendelsen inntraff. Beslutning om omridning kan skje etter protest eller på initiativ av dommeren/overdommeren. Ekvipasjen kan likevel ikke få starte på nytt hvis vedkommende ble idømt fall eller styrt under det opprinnelige rittet, dersom fall/styrt normalt fører til eliminering i hht det aktuelle grenreglement.

b) Oppnådde poeng og pådratte feil før det sted hendelsen inntraff i det opprinnelige rittet beholdes. Det gis derimot ikke poeng eller belastes for feil som ekvipasjen pådrar seg på samme strekning ved eventuell omridning. Ekvipasjen skal likevel elimineres i tilfelle fall eller styrt på denne strekningen, dersom fall/styrt normalt fører til eliminering i hht det aktuelle grenreglement. Det samme gjelder om ekvipasjen i sprangklasse/sprangprøve får 3 evt. 2 ulydigheter (§ 240.3) til sammen under det opprinnelige rittet og på den strekningen som ris om igjen.

c) Dersom det ikke er mulig å gi den konkurrerende anledning til omridning etter betingelsene i denne paragrafen, skal avgifter knyttes til den aktuelle klassen tilbakebetales.

§ 147 – Plassering og premiering

1. Plassering

a) Resultat fra dommer som ikke har gyldig autorisasjon eller dispensasjon til å dømme på det aktuelle nivå, skal ikke regnes som et offisielt resultat. Dersom dommeren har dømt klassen alene, kan det søkes til TKr om at resultatet likevel skal godkjennes som offisielt.

Resultat fra klasse der banebyggeren ikke har gyldig autorisasjon eller dispensasjon, skal ikke regnes som et offisielt resultat. Det kan søkes til TKr om at resultatet likevel skal godkjennes som offisielt.

Slik godkjenning av resultater ved bruk av ikke autorisert personell forutsetter at det faglige nivået på dømmingen eller banebyggingen er ivaretatt på en tilstrekkelig god måte i forhold til klassens viktighet.

b) Et visst antall ekvipasjer eller lag i klassen regnes som *plasserte*. Dette antallet er avhengig av antall startende og utgjør følgende: 1 plassert pr. påbegynt 4. startende. Antall startende delt på 4 og opphøyd til nærmeste hele tall er lik antall plasserte. Eks.: 13 startende: $4 = 3,25$, dvs. 4 plasserte. Definisjon av startende se §121.15. I dressur må ekvipasjen være godkjent i hht § 450.4.c for å bli plassert.

Dersom flere ekvipasjer har samme resultat som siste plasserte ekvipasje, regnes alle som plasserte selv om det blir flere plasserte i klassen enn hovedregelen skulle tilsi.

c) I Vanskelig A dressur, Vanskelig A sprang, CCN4*-S og CCN3*-S felt, Grand Prix og Vanskelig Distanse, Vanskelig voltige, samt Grand Prix og Vanskelig kjøring regnes 2. og 3. ekvipasje likevel alltid som plassert, uavhengig av antallet startende, forutsatt at de:

- i dressurkonkurranse er godkjent i hht § 450.4.c
- i sprang, felt, distanse og kjøring har fullført konkurransen
- i voltige har oppnådd 5 poeng

d) Medaljefordeling i mesterskap skal være i hht § 154. Medaljetildeling regnes ikke som plassering i klasse.

e) Det skal gis **rosett** til samtlige plasserte ekvipasjer. Rosettene skal ha følgende farger: 1. plass – nasjonalfargen, 2. plass – rød, 3. plass – blå, 4. plass – grønn, 5. og påfølgende plasserte – gul.

f) Ved **Clear round-bedømming** er det ingen rangering og plassering av dem som gjennomfører klassen innenfor kravet; se nærmere i grenreglementene. Alle som godkjennes, skal ha clear round-sløyfe. Enkle gavepremier med lik verdi til alle som godkjennes, er tillatt. Clear round-bedømming egner seg spesielt til rekrutteringsklasser og bør benyttes i stor utstrekning i klubbkonkurranser.

g) Klasser med barn (§ 122.2). I aldersbestemte klasser for barn skal det ikke være rangering og premiering, men alle startende skal motta *deltakersløyfe*. I andre klasser der barn kan delta, er det vanlig rangering og premiering, men alle barn skal i tillegg motta deltakersløyfe for hver klasse barnet deltar i, uavhengig av om barnet får godkjent resultat i klassen. Jf. Idrettens Barnerettigheter og Bestemmelser om barneidrett.

2. Premier

a) Det skal gis **premier** til samtlige plasserte t.o.m. 5.-plass i Elite-, Lands- og Distriktsstevner. På Elite- og Landsstevner skal laveste premie ha en verdi på minst startavgiften for klassen. I klasser som nevnt under § 147.1.c, skal det likevel gis premier etter hovedregelen i § 147.1.b. Ved lagkonkurranser skal alle ekvipasjene på et plassert lag ha rosett, medalje m.m., selv om de ikke gjennomførte konkurransen, så sant de ikke ble utelukket.

b) Premienes type og verdi skal fremgå av stevneinvitasjonen. Gavekort og gjenstander må ha en relevant verdi for mottakeren.

Den enkelte premies verdi må være tilpasset antallet premierte ekvipasjer. Førstepremien skal alltid være mest verd. Det skal også være et naturlig fall fra førstepremien og utover i premierrekken. Premiene kan reduseres til 2/3 av utskrevet verdi ved færre enn 6 startende.

Som veiledning i klasser med 5 premierte gjelder: Andrepremien bør være verd ca 60% av førstepremien, og tredjepremien bør være verd ca. 40% av førstepremien. Ut over dette kan premiene være på samme nivå. Eksempel: I en klasse med startavgift kr 200 kan premieringen være kr 1000 – kr 600 – kr 400 – kr 200 – kr 200. For klasser med færre premierte tilpasses dette så godt som mulig.

Rosettens verdi og eventuelle gavepremier og ærespremier kommer i tillegg.

c) Ærespremie er en gave (gjenstand eller penger) som kommer i tillegg til den ordinære premieringen i hht egne statutter. **Gavepremie** er en gave (gjenstand eller penger) fra f.eks. sponsor, som kommer i tillegg til den ordinære premien. **Gjenstander** som erstatning for eller i tillegg til penger som ordinær premie, regnes ikke som ærespremie eller gavepremie.

d) Deltakersløyfe e.l. kan tildeles flere enn de plasserte dersom det er angitt i stevneinvitasjonen eller grenreglementet krever det. Jf også § 147.1.g om barn.

e) Ved **likeplassering**, dvs. hvor *sluttresultatene er identiske* (poeng/tid), skjer loddtrekning om oppsatte gavepremier, dersom premien ikke kan deles eller annen gave av tilsvarende verdi deles ut. Ærespremier fordeles i hht statuttene for premien. Gjenstander som ordinær premie fordeles etter verdi på samme måte som pengepremier.

For de aktuelle plasser, f.eks. 2 på delt 2. plass, legges pengepremiene for 2. og 3. plass sammen og deles likt på de likeplasserte, mens neste premie er for 4. plass.

Arrangøren plikter ikke å dele ut større premiesum enn den som er utskrevet i stevneinvitasjonen, selv om antall premierte ekvipasjer skulle overstige antall plasserte i henhold til pkt. 1 ovenfor. F.eks. i en klasse med 19 startende er det 5 plasserte. Hvis det i denne klassen skulle være 3 ekvipasjer på delt 4. plass, skal utskrevne pengepremier for 4. og 5. plass deles på 3. Ved flere ekvipasjer på delt siste plassering med premie, deles oppsatt premie for plasseringen likt på de likeplasserte.

f) **Ærespremie** tilfaller rytteren. Ved lagkonkurranser (rene klubblag) tilfaller den klubben laget kommer fra. **Rosett, mesterskapsbånd, æresdekket og pengepremie** tilfaller hestens eier. **Medaljer i mesterskap** tilfaller rytteren. Pengepremier bør av arrangøren motregnes mot ekvipasjens skyldige stevneavgifter før utbetaling, uavhengig av eierforhold for hesten. Utbetaling av pengepremier skjer mot kvittering, til hesteeieren eller til den han eventuelt har gitt fullmakt.

3. Premieutdeling

a) Som hovedregel skal alle plasserte ryttere møte til premieutdeling. Arrangøren kan i samråd med OD bestemme hvor mange som skal stille til premieutdelingen. Alle ryttere som innkalles til premieutdeling, plikter å møte og i korrekt antrekk, se §§ 135 og 139. Premieringen foregår til hest, hvis ikke annet er bestemt av arrangøren eller OD, eller fremgår av grenreglementet. Rytter som mener det ikke er sikkerhetsmessig forsvarlig at han møter til hest, må melde fra til arrangøren eller OD om dette.

Rytteren må innhente tillatelse fra OD dersom han ønsker fritak fra å møte til premieutdelingen, eller fritak fra å møte til hest av andre grunner enn hensynet til sikkerhet i hht forrige ledd. Utøver som ikke møter til premieutdeling uten slik tillatelse og uten annen gyldig grunn, kan ilegges skriftlig irettesettelse.

b) Sløyfer bør henges på hestene før innridningen til premieutdeling. Premieseremoni: Se § 155.

c) Premieutdeling må skje uten risikable forstyrrelser – om nødvendig et annet sted enn på eller ved konkurransebanen. Ryttere og hestepassere må opptre ansvarsbevisst, slik at hestene ikke skader hverandre. Skjødesløs eller uansvarlig oppførsel kan føre til sanksjoner.

§ 148 – Resultatlist

1.a) Det skal settes opp resultatlist egnet for utskrift fra alle konkurranser. Dette skjer automatisk i det elektroniske stevnearrangørprogrammet. Oppdater resultatliste skal slås opp eller vises på en skjerm ved stevnesekretariatet og eventuell informasjonstavle.

b) Arrangørklubben har ansvaret for at resultatlistene er fullstendige og korrekte. Stevnene skal presenteres som bestemt for stevneinvitasjoner (se § 143), og resultatlistene skal inneholde følgende informasjon:

- Klart og tydelig definering av stevnet med dato, arrangør, gren og stevnenivå samt eventuelt stevnenavn.

- Klassebetegnelse (nivå, klassetype, dressurprogram) og bedømmingsmetode skal være angitt.

- Klasser for ponni, unghester, aldersrelaterte klasser og klasser for funksjonshemmede skal være markert.

- Alle startende i klassen med sluttresultat og plassering, og markering av alle plasserte. Ekvipasjer som er *trukket* eller *eliminert*, rangeres likt og etter alle som har gjennomført klassen. «Trukket» skal likevel stå før «eliminert» i resultatlisten. Ekvipasjer som er *utelukket*, rangeres til slutt.

- Navn, lisensnummer (der dette kreves) for hver enkelt rytter og hest, samt hvilken klubb rytteren starter for. Hestens avstamning, kjønn og fødselsår skal angis så langt det er kjent. Ved flerspann i kjøring angis dette på vedlegg til resultatlisten

c) Alle resultater skal angis fullstendig og slik det er relevant for den aktuelle gren (f.eks. poeng, prosent, feil, tid). Alle delresultater som inngår i sluttresultatet, herunder delprøver, avdelinger, omganger og omhopninger skal være med.

d) Dommernes navn, og for dressurprøver (dressur, feltritt og kjøring) og voltige deres plassering skal være angitt.

2. Resultatlistene fra E-, L- og D-stevner, utformet i hht pkt 1, skal lastes opp på det elektroniske stevnearrangørprogrammet innen 48 timer for de grener der denne løsningen finnes. For Mounted games skal resultatlistene være NRYFs administrasjon i hende senest 7 dager etter avsluttet stevne og offentliggjøres av NRYF forutsatt at fristen for innsending er overholdt. Klubbstevner: Se Tillegg 3.7.c.

3. Arrangørklubben har plikt til å oppbevare grunnlaget for resultatlistene (dommerprotokoller o.l. i original eller kopi) i 14 dager for å ivareta protestretten i hht § 173.1. Stevnefiler i det elektroniske stevnearrangørprogrammet skal oppbevares trygt de neste to kalenderår. Se også bestemmelser i grenreglementene.

4. Arrangørklubber som ikke oppfyller kravene i pkt. 2 og 3, kan ilegges sanksjoner i flg. §172. Ved mangelfull rapportering blir resultatene ikke registrert, og stevnepoeng ikke beregnet.

5. I NRYFs informasjonsorganer skal det årlig tas inn en liste over plasserte ekvipasjers championatpoeng for de grener der dette er relevant.

6. Dersom resultatlistene ikke allerede er lagt ut på NRYFs internettsider, har ryttere rett til å få utdelt fra arrangøren offisiell resultatliste i skriftlig form fra klasser de har deltatt i senest 7 dager etter avsluttet stevne dersom de ber om det. Samme rett gjelder for ansvarlig person, hesteeier, lagleder og klubb for klasser der de har hatt med hester eller ryttere. Overdommer, appellkomité, teknisk delegat, dommere og banebyggere har rett til å få utdelt resultatliste i skriftlig form straks de er klare, for klasser der de har hatt en offisiell funksjon.

§ 149 - Rytterrepresentant og stevnerapporter

1. Rytterrepresentant

a) Ved alle E-, L- og D-stevner skal OD oppnevne en rytterrepresentant (RR). Rytterrepresentantens navn skal være slått opp på informasjonstavlen på stevneområdet fra stevnets start.

b) RR skal være en rytter som deltar på stevnet og er fylt 16 år. Dersom det ikke finnes en egnet rytter som er gammel nok, kan en representant for en rytter under 18 år oppnevnes. RR bør ha erfaring fra stevner i den aktuelle grenen og skal representere alle rytterne på stevnet.

c) RR skal fungere som rytternes kontakt mot arrangøren og OD/TD/appellkomite og skal holde seg orientert om konkurranseforholdene og andre forhold av betydning for rytterne på stevneplassen. RR har rett til å delta som observatør ved appellkomiteens møter, dersom dette er mulig uten forsinkelse for komiteens arbeid.

d) RR skal fylle ut del 4 i stevnerapporten, på en saklig og objektiv måte.

2. Stevnerapport

Ved alle E-, L- og D-stevner skal det skrives stevnerapport på fastsatt skjema. Rapporten består av flere deler: Del 1 utfylles av OD/TD, del 2 av stevneleder, del 3 av banebygger, del 4 av RR og del 5 av chief steward.

OD/TD har ansvar for at stevnerapporten med alle dommerrapporter, advarselkort og skriftlige irettesettelser sendes inn til NRYFs sekretariat senest 7 dager etter avsluttet stevne. NRYFs sekretariat gjør stevnerapporter fra D-stevner tilgjengelig for kretsen stevnet arrangeres i.

KAP 5 – MESTERSKAP

§ 150 – Generelle bestemmelser for Norgesmesterskap (NM)

1. Alle norgesmesterskap er åpne for norske statsborgere med norsk rytterlisens på hester med norsk hesteregistrering og -lisens. Mesterskapene er dessuten åpne for utenlandske statsborgere som anses å være bosatt i Norge, og som har hatt norsk rytterlisens i foregående og inneværende år. Rytter eller hest som starter i et annet lands nasjonale mesterskap, kan ikke samme år starte i NM i noen gren.
2. Ekvipasjene skal minst ha gjennomført kravet til kvalifiserende prestasjon på et nasjonalt eller internasjonalt stevne i løpet av de to siste kalenderår før inneværende år og senest før start i 1. avdeling av mesterskapsklassen. Det er ikke mulig å gi dispensasjon fra dette minstekravet. Strengere kvalifiseringskrav kan gis i grenreglementene eller egne NM-statutter. Mulighet for dispensasjon fra grenspesifikke krav er omtalt i grenreglementene. *Dokumentasjon* på kvalifiserende resultat(er) skal vedlegges påmeldingen eller forevises arrangøren innen 1. avdeling starter.
3. Rytter kan melde og starterklære flere hester i hht § 144.1.h), men bare starte én hest i samme mesterskap. I kjøring kan kusk melde og starterklære flere spann, men bare starte ett.
4. Det kan arrangeres *individuelle NM* i alle grener, for seniorer, unge ryttere, juniorer og ponni kat. 1, 2 og 3. Det kan også arrangeres *NM for klubblag* innen de samme alders- og ponnikategorier. To eller flere alderskategorier og to eller flere ponnikategorier kan slås sammen i både individuelle mesterskap og i lagmesterskap.
5. a) Rytter kan bare delta i *ett individuelt NM i samme gren* det enkelte år (dvs. enten NM for ponnier i kat. II *eller* kat. I *eller* NM for juniorer *eller* NM for unge ryttere *eller* NM (for seniorer) i den enkelte gren). På samme måte kan den enkelte **ponni** eller **hest** bare delta i ett individuelt NM i samme gren det enkelte år.
b) På samme måte kan rytter eller ponni/hest bare delta i *ett NM for klubblag i samme gren* det enkelte år.
c) Bestemmelsene under a) og b) gjelder tilsvarende for kretsmesterskap, klubbmesterskap og Innendørs norgesmesterskap. Mesterskapene for lag, tropp, par og individuelle deltakere skal imidlertid ses uavhengig av hverandre.
d) I *kjøring* kan en kusk kan ikke starte i mer enn ett individuelt NM-K samme år. Hester kan starte i flere individuelle NM-K, forutsatt at disse *ikke* arrangeres i *samme stevne*. I voltige kan flere utøvere bruke samme hest i henhold til § 714.4.
6. I NM for lag kan det kun delta rene klubblag. Hver klubb kan stille med flere lag. Samme rytter kan bare meldes på og starte for ett lag i samme mesterskap. Det samme gjelder for hest.
7. I alle Norgesmesterskap kreves minst 3 startende. I Norgesmesterskap for lag må det være minst 3 startende lag fra 3 ulike klubber.
8. I grenreglementene er fastsatt de særlige bestemmelser om det/de respektive mesterskap innen grenen.
9. Det skal i alle typer mesterskap alltid kunne kåres bare én vinner av gull- sølv- og bronsemedaljen, om nødvendig ved omridning mellom likeplasserte. Nærmere bestemmelser er gitt i grenreglementene.
10. Det kan arrangeres egne Norgesmesterskap for f.eks. spesielle raser etter godkjenning av NRYF. Det fastsettes særlige bestemmelser for slike mesterskap.

11. Oppstalling og veterinærbesiktigelse: Se § 194.

§ 151 – Generelle bestemmelser for Innendørs Norgesmesterskap og Hallmesterskap

1. Innendørs NM (INM)

a) Det kan arrangeres Innendørs NM i alle grener etter godkjenning av NRYFs forbundsstyre, men ikke både HM og INM i samme gren. INM kan arrangeres individuelt og for lag, for seniorer, unge ryttere, juniorer, ponni kat. 1, 2 og 3 og FH. To eller flere alderskategorier og to eller flere ponnikategorier kan slås sammen i både individuelle mesterskap og i lagmesterskap.

b) De generelle bestemmelsene for NM i § 150 legges til grunn. Grenreglementene fastsetter de særlige bestemmelser for den aktuelle gren.

2. Hallmesterskap (HM)

a) Det kan arrangeres Hallmesterskap i alle grener, men ikke både HM og INM i samme gren. HM kan arrangeres for seniorer, unge ryttere, juniorer, ponni kat. 1, 2 og 3 (der to eller flere alderskategorier og to eller flere ponnikategorier kan slås sammen) og FH, eller for ulike klassenivå på tvers av alderskategorier. Hallmesterskap har ikke status som norgesmesterskap.

b) HM er åpent for norske statsborgere med norsk rytterlisens på hester med norsk hesteregistrering og -lisens. Mesterskapene er dessuten åpne for utenlandske statsborgere som anses å være bosatt i Norge, og som har hatt norsk rytterlisens i foregående og inneværende år. De generelle bestemmelsene i § 150.1, 2, 6, 7 og 9 legges til grunn. Grenreglementene fastsetter de særlige bestemmelser for den aktuelle gren.

§ 152 – Generelle bestemmelser for Landsmesterskap (LM)

1. Det kan arrangeres Landsmesterskap i alle grener for hest og ponni. Mesterskapene arrangeres på ulike klassenivå på tvers av alderskategorier. LM er et tilbud til ekvipasjer som konkurrerer på lavere nivå enn NM. Statuttene kan begrense deltakelsen ytterligere ut fra tidligere resultater. LM har ikke status som norgesmesterskap.

2. LM er åpent for ryttere med norsk rytterlisens på hester med norsk hesteregistrering- og lisens. Hver rytter kan starte på flere klassenivå dersom ikke statuttene sier noe annet.

3. Grenutvalget fastsetter statutter for den aktuelle gren.

§ 153 – Generelle bestemmelser for Kretsmesterskap (KM) og regionale mesterskap

1. Statuttene for Kretsmesterskap og regionale mesterskap skal være i hht maler fastsatt av NRYF. Kretsstyret skal fastsette de aktuelle statutter for sin rytterkrets. NRYF skal godkjenne statuttene for grener der maler ikke finnes. Hovedprinsippene for NM skal legges til grunn med en naturlig tilpasning. Bestemmelsene i § 150 skal iakttas. Alle endringer i statuttene skal bekjentgjøres på NRYFs hjemmeside senest 01.04 det år mesterskapet arrangeres. Stevneinvitasjonen skal godkjennes av styret i de(n) aktuelle krets(er).

2. Kretsmesterskap og regionale mesterskap er kun åpne for ekvipasjer tilsluttet klubber i respektive krets(er). Rytterne må være norske statsborgere med norsk rytterlisens og ri hester

med norsk hestelisens. Mesterskapene er dessuten åpne for utenlandske statsborgere som anses å være bosatt i Norge, og som har hatt norsk rytterlisens i foregående og inneværende år.

3. Kvalifikasjonskravet skal være oppfylt i løpet av de to siste kalenderår før inneværende og senest før start i 1. avdeling av mesterskapsklassen. Dersom mesterskapet går på D-stevne, skal ekvipasjen samlet minst ha gjennomført høyeste klasse mesterskapet går i én gang med godkjent resultat. Dersom mesterskapet går på L- eller E-stevne, skal hest og rytter minst ha gjennomført grunnkravet for start i klassen og stevnenivået, hvorav minst én gang samlet.

Strengere krav kan settes i statuttene.

4. I alle mesterskap kreves minst 3 startende. I mesterskap for lag må det være minst 3 startende lag fra minst 2 klubber. Strengere krav kan settes i statuttene.

5. Kretsmesterskap og regionale mesterskap kan omfatte alle grener. Det kan arrangeres mesterskap for senior, unge ryttere, junior og ponni, både for individuelle ekvipasjer og for klubb-lag. Hvilke klasser de respektive mesterskap går i, bestemmes av rytterkretsen(e).

6. Premiering og premieseremoni tilpasses § 154 og § 155.

§ 154 – Medaljer og øvrige offisielle premier

1. I mesterskap deles ut 3 medaljer (gull, sølv og bronse) i de mesterskap som arrangeres. Dersom det i et mesterskap kun er 3 startende, deles det ut kun gull- og sølvmedalje. Ved mesterskap skal alle ekvipasjene på laget ha medalje, selv om de ikke gjennomførte hele konkurransen, så sant de ikke ble utelukket. Medaljene i NM deles ut av NRYF.

2. NRYF bestemmer hvert år i hvilken gren i det individuelle Norgesmesterskap) H.M. Kongens Pokal skal settes opp, ut fra NIF statutter. I øvrige Norgesmesterskap tildeles vinneren/vinnerlaget NRYFs pokal. I andre typer mesterskap deles det ut pokal eller plakett.

3. Vinner av mesterskap må alltid kunne kåres, se nærmere bestemmelser i grenreglementene.

4. Tilsvarende bestemmelser for mesterskap på lavere nivå skal fremgå av de respektive statutter.

§ 155 – Premieseremoni

1. Generelt

a) Bestemmelsene i denne paragraf skal legges til grunn ved alle mesterskap og bør praktiseres ved andre stevner så langt de passer. Nærmere bestemmelser kan settes i grenreglementene.

b) Det skal legges vekt på at ekvipasjen samlet (både hest og rytter) hedres.

c) Premieseremoni ledes av stevnets speaker i samarbeid med stevneleder og/eller særskilt seremonimester. Den aktuelle prosedyre må være grundig gjennomgått og klarlagt på forhånd.

d) Medaljeutdeling, premieutdeling, sløyfeplassering etc. skal som hovedregel skje fra hestens venstre side.

e) Ved konkurranser over flere avdelinger foretas eventuell premiering i avdelingen/klassen umiddelbart etter klassens avslutning og før premieringen/medaljeutdelingen for konkurransens sluttresultat. Eventuell premiering av delprøver i feltridning og kjøring foretas etter delprøven eller etter at siste prøve er gjennomført, men før klassepremieringen.

f) Dersom en premievinner ikke deltar på en premieseremoni uten gyldig grunn, kan overdommer bestemme at premien til den rytteren dette angår, holdes tilbake.

g) Med unntak av dekken gitt av klassesponsor/arrangør, skal tepper/dekken ikke brukes under premieseremonier. Overdommer kan under spesielle forhold se bort fra denne regelen.

2. Premiering i avdeling i mesterskap

- a) I mesterskap i flere avdelinger over flere dager foretas *eventuell* premiering i avdelingen/klassen umiddelbart etter klassens avslutning.
- b) Eventuell premiering av *prøvene separat* i feltridning og kjøring skal foretas etter at siste prøve er gjennomført – men *før* premieringen/medaljeutdelingen i mesterskapet (klassen).
- c) Etter fullført premieutdeling hilser rytterne til dommer og publikum, rir æresrunde og rir ut.

3. Medaljeutdeling som separat seremoni

a) Medaljeutdeling skal finne sted på et på forhånd fastsatt sted, hvor publikum best mulig kan følge med i seremonien. Ved lagkonkurranser står laglederne sammen med sitt lag. Premiebordet med medaljer, pokaler eller plaketter, sløyfer etc. skal være oppsatt på forhånd.

b) Følgende personer skal om mulig være tilstede, oppstilt ved premiebordet:

- NRYFs president eller den som på NRYFs vegne skal dele ut medaljene,
- teknisk delegat (TD) ved stevnet,
- appellkomité/overdommer
- personer som skal assistere ved premieutdelingen.

Følgende bør om mulig være til stede:

- Dommer(e)
- Stevneleder
- Banebygger(e)
- Representant for sponsor

De som er med skal være antrukket ved seremonien overensstemmende med de krav som stilles til rytterne.

c) Hvis dekkener e.l. skal tildeles hestene eller vinnende hest(er), skal slike være lagt på før innridningen. Det samme skal være gjort med evt. nasjonalfarget bånd om halsen på vinnende hest(er).

d) Innridning av medaljevinnerne, gullmedaljevinner(*ne*) til høyre for de øvrige (sett fra rytter).

e) Som alternativ til medaljeutdeling til hest, kan det brukes podium for rytterne som mottar gul, sølv og bronse. Rytter(*ne*) stiger da av sin(e) hest(er) etter opprop og entrer podiet. Hestepasserne holder hestene på seremoniplass.

f) Bronsemedalje deles ut først, deretter sølvmedalje og til slutt gullmedalje og Kongepokalen eller NRYFs pokal eller plakett.

g) Ved Norgesmesterskap (inkludert INM) spilles nasjonalsangen når alle medaljene og pokaler/plaketter er delt ut.

h) Deretter utdeles ekstra gavepremier, blomster etc. til medaljevinnerne.

i) De offisielle ledere som ikke har deltatt i premieutdelingen, går frem og gratulerer og går tilbake på plass. Deretter hilser rytterne til dommere.

j) Til slutt gjennomføres æresrunde.

§ 156 – Generelle bestemmelser om cuper

Statuttene for cuper skal være utformet i tråd med malene for kretsmesterskap. Det må være entydige regler for hvem som er startberettiget, hvordan resultatet fra hver enkeltkonkurranse tas med videre, og hvordan sluttresultatet skal regnes ut. Det må også fremgå hvem som er

ansvarlig for premiering av både enkeltkonkurransene og av cupen sammenlagt. Statuttene for landsdekkende cuper skal godkjennes av det aktuelle grenutvalg. For regionale cuper skal de(n) aktuelle rytterkretsen(e) godkjenne statuttene. Statuttene må være i tråd med KR og godt tilrettelagt for stevnearrangørprogrammet.

KAP 6 – OVERDOMMER, APPELLKOMITÉ, TEKNISK DELEGAT, DOMMERE, BANEBYGGERE, STEWARDER (Offisielle ledere)

§ 160 – Generelle bestemmelser

1. Ved alle stevner skal det brukes overdommer (ev appellkomite), teknisk delegat, dommere, banebyggere og stewarder med gyldig autorisasjon av riktig grad i hht. bestemmelsene i dette kapittelet, KR I Tillegg 5 om autorisasjon av teknisk personell, og særlige bestemmelser i grenreglementer og statutter. Arrangørklubben har ansvaret for å oppnevne nødvendig teknisk personell, dersom ikke grenutvalget eller en komite for teknisk personell er tillagt denne oppgaven. I slike tilfeller har arrangørklubben ansvar for at tildelt personell blir brukt, forutsatt at kravene om gyldig autorisasjon er oppfylt og behovet for personellet ikke faller bort.
2. Teknisk personell har selv ansvaret for at de har gyldig autorisasjon når de påtar seg oppdrag. Brudd mot denne bestemmelsen kan medføre sanksjon og/eller inndragning eller nedgradering av autorisasjon.
3. Arrangørklubber og andre som oppnevner eller engasjerer teknisk personell til stevner, har et medansvar for at personellet har gyldig autorisasjon. Disse kan ilegges sanksjon dersom de grovt uaktsomt eller med vilje bruker teknisk personell uten gyldig autorisasjon.

§ 161 – Overdommer/appellkomité

1. Ved alle E-, L- og D-stevner skal det være oppnevnt en overdommer (OD). I feltritt fungerer TD normalt også som OD. OD må alltid ha norsk autorisasjon. Krav til autorisasjon for OD: se pkt 4-6 nedenfor og Tillegg 5. OD har sin funksjon og myndighet under hele stevnet (jfr. § 121.1) og i hele stevneområdet (jfr. § 121.2).
2. OD er stevnets appellinstans og skal tilse at konkurransene blir korrekt og rettferdig avviklet. ODs oppgaver er:
  - a) å overvåke stevneavviklingen og se til at reglementet blir fulgt gjennom veiledning og pålegg.
  - b) å sanksjonere ved reglementsbrudd hvor som helst på stevneområdet. Se Kap. 7
  - c) å behandle og avgjøre protester mot dommeravgjørelser (se § 173)
  - d) å behandle og avgjøre andre klager under arrangementet
  - e) å treffe avgjørelse i andre særlige tilfeller som forøvrig måtte inntreffe
  - f) å skrive stevnerapport. OD skal sende stevnerapporten til NRYF innen 1 uke med rapporten fra chief steward og rytterrepresentanten, dommerrapporter i hht § 170 og andre relevante tillegg. OD bør gjennomgå rapportene med arrangøren.OD må holde god kontakt med arrangøren, stewarder, dommere og rytterrepresentant under stevnet.
3. Overdommeren må ikke forlate stevneplassen før siste protestfrist er gått ut. Tilsvarende gjelder også nøkkelpersonell vedrørende selve konkurransen (dommer, steward, stevneleder); disse bør i tilfelle innhente ODs samtykke til å gå tidligere.
4. Ved *nasjonale mesterskap i sprang, feltritt og kjøring* skal OD-funksjonen dekkes av en appellkomité bestående av oppnevnt OD som leder og to øvrige medlemmer. De to medlemmene skal være godt kvalifisert, og minst ett av dem skal være autorisert som minst dommer II, for feltritt TD, eller ha hatt slik autorisasjon.

5. Ved *nasjonale mesterskap i dressur* skal OD minst være autorisert DDIII. Ved *NM i voltige* skal OD minst være autorisert VDI. OD bør ikke sitte i dommerpanelet.
6. Ved andre mesterskap eller andre stevner av stor betydning kan det oppnevnes appellkomité i stedet for OD. Kvalifikasjonskravene i punkt 4 og 5 gjelder, tilpasset stevnets kategori.
7. Ved E- og L-stevner samt alle typer NM oppnevnes OD av NRYF. Ved D-stevner oppnevnes OD av rytterkretsen.

§ 162 – Teknisk delegat

1. Ved alle E-, L- og D-stevner skal det være en teknisk delegat (TD), oppnevnt av NRYF (for D-stevner av rytterkretsen). Funksjonen tillegges i sprang, dressur, feltritt, distanse, voltige og kjøring normalt stevnets overdommer/formann i appellkomiteen. Krav til autorisasjon som TD i visse grener, se Tillegg 5.
2. TD har det overordnede ansvar for at de tekniske forutsetninger for konkurransene (baner, sekretariatets organisering m.m.) er slik KR forutsetter og god praksis tilsier. TD skal før stevnets (klassens, prøvens) start, forvise seg om at stevneorganisasjonen og konkurranseforholdene er i overensstemmelse med reglementets bestemmelser. Han skal spesielt se til at sikkerheten er ivaretatt. Stevnearrangøren bør konferere med TD under forberedelsene angående arrangementstekniske spørsmål.
3. Under pågående stevne (klasse, prøve) skal TD ved behov assistere stevneledelsen. I visse grener er TD tillagt særskilte oppgaver spesifisert i grenreglementene. Stevnearrangøren er pålagt å etterkomme de beslutninger TD tar.

§ 163 – Dommere

1. Ved alle stevner skal det være autorisert dommer i hht kravene i KR I Tillegg 5. For klubbstevner – se også Tillegg 3.7. Ingen kan dømme i klasse der han selv er deltaker, eller under stevnet ri/kjøre hest som skal delta i klasse han skal dømme.
2. Dommere (D) har som hovedoppgave å *dømme i konkurransene*. Dommeren er ansvarlig for at poeng, tider etc. han selv har ansvar for, blir korrekt registrert.
3. Dommeren skal kontrollere at funksjonærene i selve konkurransen er fullt innforstått med sine oppgaver.
4. Dommere i grenene sprang, felt, distanse og kjøring skal gjøre seg kjent med baner, hindre og øvrige konkurranseforhold som er relevant for deres dømming (sml. §§ 160–161). Se også grenreglementene.
5. Ved konkurranser/prøver som gjennomføres på uoversiktlig bane/område, skal dommeren oppholde seg der hans nærvær er mest nødvendig. Dersom det ved slike konkurranser/prøver oppstår tvil om en bedømmelse, skal dommeren avgjøre bedømmelsen. Dersom det under distanseritt er flere dommere i funksjon, bør én av dem alltid oppholde seg i sekretariatet/kommunikasjonssenteret. Forøvrig vises til grenreglementene.
6. I de tilfeller hvor overdommer ikke er oppnevnt, skal dommeren i klassen utføre de oppgaver OD er tillagt ifølge (§ 161).
7. *Hoveddommeren* i dressurprøver og voltige har særlige plikter som er nærmere beskrevet i grenreglementet.

§ 164 – Banebyggere

Ved alle stevner i sprang, feltritt og kjøring (unntatt ved kun dressurprøve) skal det være tilstrekkelig autorisert banebygger i funksjon. Banebyggeren skal konstruere de banene og eventuelt klargjøre de løypene etc. som inngår i konkurransen, ut fra KR's bestemmelser og god praksis. Banebyggeren skal være til stede under hele konkurransen.

Stevnearrangøren skal stille nødvendig mannskap under ledelse av banemesteren til banebyggerens disposisjon.

§ 165 – Stewarder

1. Oppgaver

Stewardene skal støtte dommerens og overdommerens oppgaver på stevneplassen utenom selve konkurransen. Deres viktigste oppgaver er å ivareta velferden for hestene og sikkerheten for hester og folk. Hvis stewardene oppdager avvik fra reglementet ved rytterens antrekk eller hestens utstyr, skal de påpeke dette overfor rytteren. Stewardene skal veilede rytterne om reglementets krav om slike forhold når de blir spurt om det, eller hvis de mener det er nødvendig. Det er likevel rytteren selv som er ansvarlig for korrekt antrekk og utstyr.

2. Oppnevning

a) Ved alle stevner ut over klubbnivå skal det være oppnevnt en chief steward (CS) og eventuelt et antall stewarder (SI-SII) og/eller stewardassistenter (SA), ut fra stevnets art (stevnekategori, reglementsfastede oppgaver) og behov (antall og typer klasser, stevneplassens oversiktighet).

b) På klubbstevner skal det være minst en SA, som oppnevnes av arrangøren.

Ved D-stevner oppnevnes CS av rytterkretsen. Ved alle høyere stevner oppnevnes CS av NRYF. Oppnevningen skal skje i samarbeid med arrangøren. Arrangøren oppnevner det nødvendige antall stewarder/stewardassistenter etter avtale med Chief steward.

3. Ingen kan være deltaker i klasse eller på annen måte ri/kjøre hest eller ha andre oppgaver mens han fungerer som Chief steward. Se også § 116 om habilitet.

4. CS har ansvaret for stewardene og stewardassistentenes virksomhet og skal sette stewardassistentene inn i deres arbeidsoppgaver.

5. Det skal alltid være minst en steward på hver oppvarmingsbane når disse er i bruk. Stewarden har ansvaret for konstruksjon og bruk av hindre på oppvarmingsbanen i de grener der det er relevant, eventuelt i samarbeid med banebyggeren.

6. Stewardene har til oppgave å bistå arrangør og OD samt å veilede rytterne og deres medhjelpere omkring deres rettigheter og plikter i forbindelse med all ridning og håndtering av hestene på stevneplassen. De skal spesielt søke å forebygge brudd mot KR I § 174 på oppvarmingsbanen og konkurranseområdet for øvrig. Stewardene skal videre forvise seg om at kravene i § 136.3 om fall/styrt på oppvarmingsbanen blir fulgt. Stewardene kan også ha til oppgave å kontrollere og veilede mht. ekipasjenes utrustning og antrekk og andre reglementsbestemmelser etter ODs eller CSs anvisning.

7. Ved veterinærbesiktigelse i henhold til § 194.2 skal CS eller en steward bistå arrangøren og stevneveterinæren med den praktiske gjennomføringen.

8. Stewarden(e) skal samarbeide med arrangøren og OD/appellkomiteen og rapportere til sistnevnte om reglementsbrudd. Stewardene har et selvstendig ansvar for å søke å avverge og om nødvendig gripe inn ved brudd på reglementet. Ved påtale av reglementsbrudd kan stewarden bruke skriftlig advarsel i hht § 172.2. Anvisninger fra stewarder skal følges. Bare OD/appellkomiteen har myndighet til å ilegge sanksjoner.

9. CS og stewarder må bære armbind eller annet tydelig merke som tilkjennegir den funksjon vedkommende har.

10. Chief steward og stewarder skal være autorisert og har kompetanse i henhold til KR I Tillegg 5.12.

§ 166 – Utgifter for teknisk personell og tilsvarende

1. Enhver som på anmodning av stevnearrangør eller annen oppdragsgiver gjør tjeneste som overdommer, teknisk delegat, appellkomite, dommer, chief steward, banebygger eller tilsvarende på et stevne, skal ha sine utgifter dekket av arrangøren/oppdragsgiveren som angitt nedenfor. Reise dekkes fra og til hjemstedet hvis ikke noe annet er avtalt med arrangøren.

a) For bruk av egen bil: Dekning etter Skatteetatens sats for skattefri km-godtgjørelse for liten bil (inkludert el-bil). For passasjer som ellers ville vært berettiget til reise godtgjørelse, betales i tillegg godtgjørelse etter Skatteetatens sats pr. passasjer pr. km.

b) For bompenger og fergeutgifter i hht til faktiske utlegg

c) For bruk av offentlig kommunikasjon: Dekning av billigste reisemåte dersom ikke annet er avtalt.

d) Overnatting på stevnestedet, enten privat eller hotell, dekkes etter avtale.

e) Utgifter til bespisning dekkes etter regning og etter avtale, i den grad bespisning ikke besørges av arrangøren.

2. Det utbetales godtgjørelse til teknisk personell som medvirker ved stevnearrangementer. Godtgjørelsens størrelse bestemmes av NRYF og offentliggjøres på www.rytter.no. For utbetaling av godtgjørelse vises det til skatteetatens rettleiding ”Skatt for frivillige og ideelle organisasjoner”.

3. Regning for utgifter og godtgjørelse skal gjøres opp på stevneplassen eller til konto innen to uker etter avsluttet stevne/oppdrag. Den som gjør tjeneste, kan på eget initiativ frafalle kravet om dekning av utgifter og godtgjørelse.

§ 167 – Regler for autorisasjon av teknisk personell

Dommere, banebyggere og stewarder i de aktuelle grener autoriseres av NRYF ut fra regler som er tatt inn som Tillegg 5. Stevnearrangører må engasjere autorisert personell til stevnene.

§ 168 – Habilitet

Habilitet – se § 116.

KAP 7 – ELIMINERING, DISIPLINÆRE FORHOLD OG PROTESTER

§ 170 – Generelt

1. Bestemmelsene i dette kapitlet er en spesialisering av Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komités lov § 11-1 om Alminnelige disiplinærforføyninger og § 11-2 om Sanksjon etter kamp- og konkurranseregler.
2. Ved behandling av protester, disiplinære forhold og meldinger om reglementsbrudd skal det utvises nøyaktighet med hensyn til å klarlegge hva som faktisk har skjedd. Det dommeren/OD personlig har sett, skal han bedømme ut fra reglene.
3. Forhold som innrapporteres, må undersøkes nærmere. Den forholdet angår, samt vitner bør høres. Forholdet må beskrives skriftlig, eventuelt bekreftet med underskrifter (minst 2 med mindre offisiell eller administrativ leder ved stevnet rapporterer). *Faktum* må være så godt opplyst som mulig før avgjørelse fattes.
4. Dommere skal ved avgjørelse i slike saker kun ta hensyn til KR's bestemmelser og hensikt og til hva som tjener sporten.
5. For hvert tilfelle av besluttet *sanksjon* eller behandlet *protest* skal det ved alle stevnekategorier settes opp DOMMERRAPPORT på fastsatt skjema. Alle bilag skal legges ved. Avgjørelsen og grunnlaget for den etter KR skal fremgå av selve rapporten. Den en sanksjon retter seg mot, den som har protestert og den en protest angår, skal få en kopi av avgjørelsen, så vidt mulig på stedet (evt. ved kopi av Dommerrapporten). Det skal anmerkes på rapporten at skriftlig meddelelse om avgjørelsen (kopi) er gitt samt om håndtering av protestgebyr.

Dommerrapporter fra alle stevnekategorier skal sendes NRYF innen tidsfristen gitt i § 161.2.f og § 171.4. Ved E- og L-stevner skal dommerrapporten(e) medfølge stevnerapporten som OD/TD setter opp til NRYF. Ved utdeling av advarselkort og skriftlig irettesettelse skal D/OD sende kopi av skjema(ene) til NRYF. Tidsfrist se § 161.2.f.

6. Dom og sanksjoner fattet av FEI gjelder automatisk også for nasjonale konkurranser i Norge og for norske rytteres deltagelse i konkurranser i utlandet. Dom og sanksjoner mot norsk ekvipasje på nasjonale stevner i Sverige, Danmark og Finland gjelder også i Norge.

§ 171 – Behandling av saker om reglementsbrudd

1. *Melding om brudd* mot konkurransereglementets bestemmelser (herunder avstraffelse av hest eller utilbørlig opptreden etc.), som er av en slik art at det bør reageres, gis *snarest mulig* til stevnets *overdommer*, direkte eller via steward eller stevnesekretariatet.
2. Overdommeren, i samarbeid med dommeren, må straks igangsette nødvendig klarlegging av det faktiske forhold. Uttalelse fra den forholdet angår, skal om mulig innhentes. Aktuelle vitner eller andre som kan belyse saken skal også innkalles. Det som fremkommer av vesentlige opplysninger, skal skrives ned i DOMMERRAPPORT eller vedlegg til denne og eventuelt på skjema for skriftlig irettesettelse (se § 172.4).
3. Overdommerens avgjørelse meddeles rette vedkommende skriftlig med angivelse av reglementsgrunnlag. Dersom utelukkelse blir utfallet, bør utelukkelsen iverksettes umiddelbart.

4. Tilfellet rapporteres til NRYF som bestemt i § 170.5. Saker hvor utelukkelse er idømt, skal innrapporteres til NRYF 1. dag etter stevnets avslutning.
5. Finner D/OD at forgåelsen er så alvorlig at en sanksjon innenfor hans kompetanseområde ikke er tilstrekkelig, kan han utelukke for resten av stevnet og rapportere saken til NRYF.
6. OD skal gjøre den som blir ilagt sanksjon, oppmerksom på retten til å anke. Nærmere bestemmelser om ankefrist mv. er gitt i Tillegg 10.

§ 172 – Eliminering, advarsel og sanksjoner

1. Eliminering

- a) Om ikke annet sies i KR eller i særskilte bestemmelser for en konkurranse, er en eliminering en dommeravgjørelse på grunnlag av at reglementets krav ikke er oppfylt. Blir ekvipasjen eliminert før klassen, får den ikke starte. Blir den eliminert under en klasse, får den ikke fortsette i konkurransen dersom ikke annet er sagt i grenreglementet. Blir den eliminert etter en klasse, blir oppnådd resultat strøket dersom ikke annet er sagt i grenreglementet.
- b) Dersom det er tvil om hvorvidt elimineringen er korrekt, og det ikke går ut over sikkerhet eller hestevelferd, skal ekvipasjen få fullføre rittet før det tas en beslutning om eliminering. Dette for å sikre muligheten for et gyldig resultat dersom en protest mot elimineringen blir tatt til følge.
- c) Eliminering er ingen sanksjon eller straff. Start eller videre ritt i konkurransen på tross av eliminering medfører imidlertid sanksjon, med mindre spesiell tillatelse til videre ritt er gitt av (hoved)dommer eller OD, eller er tillatt i flg KR.

2. Skriftlig advarsel (advarselkort)

Dersom en steward, innenfor sitt ansvarsområde, påtaler reglementsbrudd overfor noen på stevneplassen, kan stewarden gi vedkommende en skriftlig advarsel (advarselkort). Advarselen skal ha en henvisning til overtrådt reglementsbestemmelse og en kort beskrivelse av forholdet. Skriftlig advarsel skal særlig brukes ved alvorlige eller gjentatte reglementsbrudd for å dokumentere hendelsen og at steward har påtalt den. Skriftlig advarsel er ingen sanksjon. Advarselkortet skal leveres til OD, som skal vurdere om hendelsen bør medføre eliminering eller en sanksjon. Advarselkortet skal uansett følge dommerrapporten.

3. Sanksjon

- a) Hvis noen bryter konkurransereglementets bestemmelser (jf § 111) på en måte som kan gå ut over hestevelferd, sikkerhet eller rettferdighet, eller bryter med anerkjente normer for tilbørlig opptreden, kan vedkommende ilegges sanksjon.
- b) En sanksjon er en reaksjonsform som ligner på straff, men begrepet omfatter ikke straffereaksjoner pga. brudd mot NRYFs eller NIFs lover, jf Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komités lov Kapittel 11 nr I - Sanksjoner som ikke er straff. Straff er regulert av Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komités lov Kapittel 11 nr II – Straff, og reguleres ikke av KR I.
- c) Samme person kan bare ilegges én sanksjon for ett og samme reglementsbrudd. Det kan ikke ilegges både sanksjon og straff for samme forhold.
- d) Dom eller sanksjon fra FEI, Sverige, Danmark og Finland omgjøres til den sanksjonsform som ligger nærmest det som er beskrevet i § 172.4

4. Typer sanksjon

a) Skriftlig irettesettelse anvendes ved reglementsbrudd som er av mindre alvorlig karakter, men likevel såpass alvorlig at sanksjon anses nødvendig. Ved tildeling av skriftlig irettesettelse fyller OD ut et standardskjema med henvisning til overtrådt reglementsbestemmelse samt en kort beskrivelse av forholdet. Original av skjemaet sendes NRYF innen tidsfristen gitt i § 171.4. Rytter eller foresatt for umyndig rytter får om mulig overlevert kopi på stevneplassen, ellers sendes kopi per post.

For rytter som tildeles irettesettelse nr 2 for brudd på § 174 og/eller § 175 i løpet av et tidsrom på 12 måneder, inndras automatisk rytterlisensen/nedlegges det startforbud for et tidsrom på 3 måneder. For teknisk personell (dommer/banebygger/steward) inndras autorisasjonen for 3 måneder. For andre medfører irettesettelse nr 2 videre behandling iflg. KR I Tillegg 9 III.

Ved tildeling av 2 eller flere irettesettelser, der ikke begge gjelder brudd på § 174 og/eller § 175, fastsetter NRYF i det enkelte tilfelle hvilken sanksjon som skal anvendes. Skriftlig irettesettelse som er mer enn 12 måneder gammel, skal slettes.

Tilsvarende sanksjon ilagt på nasjonalt stevne i Sverige, Danmark og Finland regnes med.

b) Bot anvendes ved mer alvorlige reglementsbrudd. Det skilles mellom:

- «alminnelige disiplinærforføyninger» ved brudd på idrettens regelverk, vedtak eller alminnelig god oppførsel, og

- «sanksjon etter konkurransereglementet».

Beløpsgrensene for bøter er angitt i Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komités lov § 11-1.1.b og § 11-2-1-b. For enkelte overtredelser er det angitt et fast beløp for botens størrelse i KR.

Bøter for reglementsbrudd under stevne der botens størrelse er angitt i KR, kan ilegges av stevnets OD eller av TKr. Bøter for andre reglementsbrudd ilegges av TKr, eventuelt etter innstilling fra OD der det er aktuelt. Bøter bør ikke ilegges personer under 18 år.

Ilagt bot tilfaller NRYF. Boten innkreves av NRYF og forfaller 10 dager etter at kravet er motatt av vedkommende person.

Bot som ikke er betalt innen fristen, fører til inndragning av rytterlisens eller utelukkelse til boten er betalt. Ved bot som er ilagt ansvarlig person som ikke selv er hestens rytter, inndras hestelisensen på samme måte. Ved eventuelt medhold i klage på ilagt bot, betales boten tilbake innen 10 dager etter at klagen er avgjort.

Nærmere regler for beregning av bot er gitt i KR I Tillegg 7.

c) Utelukkelse (diskvalifikasjon) anvendes ved de alvorligste formene for reglementsbrudd. Spesielt gjelder dette brudd mot § 174 (Avstraffelse og ukorrekt behandling av hest) og § 175 (Utilbørlig opptreden). Utelukkelse innebærer at vedkommende person og eventuelt hest(er) ikke kan delta i de aktiviteter eller utføre de verv som utelukkelsen omfatter. Utelukkelse innebærer også tap av eventuelle plasseringer og premier fra det tidspunkt utelukkelsen gjelder og så lenge den varer.

Utelukkelse kan ilegges tidligst fra det tidspunkt reglementsbruddet inntraff og i et nærmere angitt tidsrom på inntil 3 måneder. Utelukkelsen kan også gjelde vedkommendes hest(er). OD kan ilegges utelukkelse maksimum for resten av det aktuelle stevnet.

5. Barn under 13 år skal bare unntaksvis ilegges sanksjon, og da bare ved brudd mot § 174 – Avstraffelse og ukorrekt behandling av hest. Ved reglementsbrudd bør OD gjennom en samtale med barnet og foresatte, eventuelt trener, forklare hvilke(n) bestemmelse(r) som gjelder.

6. Saksbehandling og offentliggjøring, se KR I Tillegg 9

§ 173 – Protester

1. a) Følgende personer har rett til å legge inn protest mot forhold som gjelder et stevne eller en konkurranse: rytter, hesteeier, ansvarlig person, lagleder og talsmann for mindreårig rytter. Protesten må angå forhold ved stevnet som berører rytteren, hesten eller laget, eller angå klassen som rytteren, hesten eller laget starter i. Protesten skal være skriftlig og leveres til overdommeren eller via stevnesekretariatet og skal følges av kr. 100,-.

b) Protestfristen er:

- Om rytters eller hests *rett til å starte*: innen 1/2 time etter kunngjort resultat for klassen.
- Om *konkurransforhold*: umiddelbart etter den offisielle visningen av banen eller senest før første start i klassen, avdelingen eller delprøven. Dersom det skjer noe under konkurransen som påvirker konkurranseforholdene på en urettferdig måte, må protest legges inn så snart som mulig og senest innen 15 minutter etter at siste ekvipasje har avsluttet sitt ritt i klassen, avdelingen eller delprøven.
- Om *dommeravgjørelser*: Forhold som gjelder klassen/avdelingen/delprøven: innen en 1/2 time etter kunngjort resultat for klassen/avdelingen/delprøven.
Forhold som gjelder sluttresultatet i sammensatte konkurranser: innen 1/2 time etter kunngjort sluttresultat for hele klassen.
- Om *regnefeil*: Innen tre døgn etter offentliggjort resultat, unntatt for mesterskap, der fristen er 7 døgn.

2. Den som legger inn protesten, har selv ansvaret for å beskrive forholdet, og hvilket tiltak han mener protesten bør føre til. Han bør vise til relevante bestemmelser i KR, statutter eller stevneinvitasjonen. Hvis protesten blir levert på stevneplassen, skal overdommeren straks gå i gang med å vurdere forholdet, jf. §§ 170 og 171.2.

3. Avgjørelsen skal meddeles skriftlig til den som har innlagt protest, og til alle andre som blir berørt, se § 170.5. Hvis protesten tas til følge, skal protestgebyret betales tilbake. Hvis protesten avvises, skal protestgebyret tilfalle arrangøren. Dersom overdommeren finner at det var god grunn til å innlevere protest, kan han bestemme at gebyret betales tilbake selv om protesten ikke ble tatt til følge. Innbetaling og eventuell tilbakebetaling av protestgebyret skal være beskrevet i dommerrapporten.

4. Det er ikke adgang til å legge inn protest mot dommernes karakterer i voltige eller dressurprøver. Det er heller ikke adgang til å legge inn protest mot dommerens eller stevneveterinærens avgjørelser om hvorvidt en hest er halt eller på annen måte i ikke konkurransemessig stand. Grenreglementene kan også ha enkelte unntak fra adgangen til å legge inn protest.

5. Dersom omstendighetene har gjort det umulig å legge inn protest innen de fristene som er angitt i punkt 1 i denne paragrafen, kan protesten sendes til NRYF innen 7 dager etter stevnets avslutning. Nærmere bestemmelser er gitt i Tillegg 10.

6. OD skal gjøre den som har innlagt protest, og alle andre som blir berørt av avgjørelsen, oppmerksom på retten til å anke. Nærmere bestemmelser om ankefrist mv er gitt i Tillegg 10.

§ 174 – Avstraffelse og ukorrekt håndtering av hest

1. Enhver form for *barring* er forbudt. Ingen person får holde eller berøre noen del av et hinder under spranget. Se KR II. Rytter som ignorerer forbudet, *blir utelukket fra resten av stevnet*. Det samme gjelder hesten som ble barret. Medhjelpere kan også ilegges samme sanksjon. Strengere reaksjon kan senere besluttes. Bruk av skarpe gjenstander i bandasjer eller andre metoder for å gjøre hesten øm på bena regnes som *barring*.

2. Rytter eller eventuell medhjelper får ikke benytte andre hinder eller hinderdeler for oppvarming enn dem som er stilt til disposisjon av stevneledelsen. Bryter han noen av disse påbud, kan han ilegges bot. Se nærmere bestemmelser i grenreglementene.

3. Ved bruk av *skarpe gjenstander i bandasjer o.l.*, som kan påføre hesten smerte eller ubehag ved trykk eller slag mot bena, benyttes samme sanksjoner som for barring. OD kan bestemme at det skal utføres bandasjekontroll under stevnet, både som rutinemessige stikkprøver, og ved mistanke om brudd på denne bestemmelsen.

4. Rytter som gjør seg skyldig i noe slag av avstraffelse eller for øvrig opptre ukorrekt mot sin hest, skal ilegges sanksjon og kan utelukkes for vedkommende klasse eller for resten av stevnet etter avgjørelse av overdommer. Beslutningen om sanksjon gitt på dette grunnlag av overdommer på stevneplassen kan ikke ankes. Strengere reaksjon kan senere besluttes, se § 171.5.

5. Som rettleiding om bruk av pisk skal gjelde at pisk *ikke må* brukes som *avstraffelse, bare som rettleiding*. Ved ulydighet kan hesten gjøres oppmerksom gjennom et lett slag på bogen eller bakom salen. Pisken skal i så fall benyttes *umiddelbart i tilknytning* til ulydigheten. Hva gjelder «tipping», kan dette tillates høyst et par ganger i løpet av rittet ved at rytteren «tipper» hesten gjennom et lett slag på bogen eller bak salen. For kjørekonkurranser, se KR IX § 982.3.

6. Som *ukorrekt behandling av hest* regnes alle tilfelle der noen opptre slik mot en hest at det kan medføre smerte eller unødig ubehag. Som eksempler kan nevnes:

- Rykk i tøylene
- Gjentatte kraftige sjenkelslag
- Overdreven sporebruk
- Harde piskeslag
- Å ri med oppvinklet pisk (feil vei i hånden)
- Skrik, banning eller andre upassende uttrykk
- Gjentatt hopping over hinder etter rittet
- Andre tilfeller som har form av avstraffelse, f.eks. elektriske sjokk, blistrende bandasjer, smørelser etc.
- Konkurrering med eller arbeid av tydelig halt, syk, utslitt eller skadet hest
- Konkurrering med eller arbeid av hest som er eliminert/nektet start ved veterinærbesiktigelse eller av dommer/OD pga hest i ikke konkurransemessig stand, uten at slik tillatelse uttrykkelig er gitt av OD.

Forbudet mot ukorrekt behandling av hest gjelder både på konkurransebanen og på *stevneområdet* for øvrig (jf. § 121.2) så lenge stevnet varer, døgnet rundt.

§ 175 – Utilbørlig opptreden

Som utilbørlig opptreden regnes enhver handling eller uttalelse som *strider mot god skikk og bruk* eller kan *skade sportens omdømme*. Dette gjelder også om handlingen eller uttalelsen ikke faller inn under hovedregelen i § 111.1 om når reglementet gjelder.

Eksempler på utilbørlig opptreden er bl.a.

- ukorrekt oppførsel eller upassende/støtende uttalelse til eller om stevneledelsen, offisiell leder eller funksjonær ved stevnet, om andre forhold ved arrangementet, eller til/om konkurrenter, deres medhjelpere mv
- ukorrekt oppførsel eller upassende/støtende uttalelse til eller om klubb, krets eller NRYF, eller om tillitsvalgte og ansatte hos disse

- enhver handling eller uttalelse for øvrig som kan skade ryttersportens anseelse og gode omdømme.

§ 176 – Forbud mot doping – generelt

1. De til enhver tid av NIF vedtatte bestemmelser gjelder. NIFs straffebestemmelser og dopingbestemmelser er å finne i NIFs lov kap. 12. Videre har NIF vedtatt prosedyrer for dopingkontroll og en dopingliste for humane utøvere og for hest. Generell hjemmel for å kreve dopingkontroll av hest og rytter er gitt i NIFs lov § 12.2, mens hjemmel for å straffe overtredelser av dopingbestemmelsene finnes i § 11.2.f. (De aktuelle bestemmelser er samlet i NIFs brosjyre «Doping».)
2. Ved regelbrudd for rytter vises til NIFs lov § 12.7 Automatisk tap av premier, mesterskap og resultat.

§ 177 – Bestemmelser om medisiner og doping – hest

1. Bestemmelser om medisiner og doping av hest er gitt i gjeldende norsk forskrift om doping og i NIFs lov og reglement.
2. NIFs reglement om doping av hest er å finne på NRYFs hjemmeside.
3. Ved erklært positiv dopingprøve, manipulasjon av dopingprøve, unnlattelse av å møte til eller hindring av avleggelse av dopingprøve og ved brudd på karensbestemmelsene, skal ekvipasjen, uten påvisning av eventuell skyld og uten domsbehandling, automatisk utelukkes fra det aktuelle stevnet. Alle resultater fra stevnet strykes straks forholdet er kjent, og ekvipasjen fratras eventuelle plasseringer, medaljer og premier.

§ 178 – Alkoholforbud på ridestevner og under trening

1. Det er forbudt for rytter, trener, lagleder eller ansvarlig person (jf. § 125) samt stevneorganisasjons ledere og funksjonærer (jf. § 141) å være påvirket av alkohol (ikke edru) på et stevne og/eller under trening arrangert av klubber, kretser eller utvalg tilsluttet NRYF. Forbudet gjelder på stevneplassen fra 1 time før første start til 1/2 time etter siste start under stevnet. Ved trening gjelder forbudet på hele treningsområdet i den perioden praktisk eller teoretisk undervisning skjer. Har vedkommende en større alkoholkonsentrasjon i blodet enn 0,5 promille, regnes han i alle tilfelle for påvirket av alkohol i forhold til bestemmelsene i denne paragraf. Villfarelse med hensyn til alkoholkonsentrasjonens størrelse fritar ikke for reaksjoner.
2. Blir overdommer på et stevne kjent med at noen av de personer som er nevnt under pkt. 1 kan være påvirket av alkohol, skal han undersøke forholdet slik som angitt i § 171.2, jf. § 170. Viser undersøkelsene at vedkommende åpenbart er påvirket av alkohol, skal overdommer straks beslutte utelukkelse for den resterende del av stevnet, og saken meldes inn til NRYFs administrasjon for videre behandling (KR I Tillegg 9.1).
3. NRYF (FS eller AU) kan, med eller uten forhåndsvarsel, beslutte at alle eller en del av de personer som er nevnt under pkt. 1, på et stevne eller i forbindelse med trening skal pålegges å fremstille seg for alkotest ved utåndingsprøve. NRYF (FS eller AU) fastsetter de nærmere bestemmelser om hvem som skal pålegges å fremstille seg for prøve. Forbundsstyret fastsetter regler for hvem som kan ta prøven og prosedyren for avleggelse av slik prøve. (KR I Tillegg 8) Ved positiv prøve på et stevne skal overdommer i alle tilfelle straks beslutte utelukkelse for den resterende del av stevnet.

Dersom utåndingsprøven viser en høyere alkoholkonsentrasjon enn 0,5 promille, skal overdommer straks beslutte utelukkelse for den resterende del av stevnet, og saken oversendes NRYFs administrasjon for videre behandling (KR I Tillegg 9.1).

4. Unnlatelse av å møte eller medvirke til prøve blir vurdert på samme måte som en positiv prøve, med mindre det foreligger gyldig forfall. Det samme gjelder forsøk på å unndra seg kontroll på annen måte.

Den som på en eller annen måte forfalsker, forbytter eller ødelegger prøven i den hensikt å unndra seg kontroll, blir vurdert på samme måte som om det var avlagt positiv prøve.

5. Forbudet i pkt. nr. 1 gjelder også rytter, trener, ansvarlig person eller stevneorganisasjonens ledere og funksjonærer som ikke er medlemmer av NRYF, herunder utenlandske ryttere som starter eller trener i Norge.

KAP 8 – STEVNEPOENG OG CHAMPIONAT

§ 180 – Generelt

Bestemmelser om championat eller lignende for å kåre årets beste rytter/hest/ekvipasje – se grenreglementene.

KAP 9 – DIVERSE BESTEMMELSER

§ 190 – Bestemmelser for veterinærtjenester ved stevner

1. a) Veterinærtjenesten ved *nasjonale stevner* omfatter:

- stevneveterinær
- førstehjelpsveterinær

Disse funksjonene kan dekket av forskjellige eller samme veterinær.

I distanseritt utfører veterinær dessuten funksjoner som dommer.

b) Personell for uttak av dopingprøver oppnevnes av Antidoping Norge.

c) *Offentlig veterinær* har myndighet i henhold til «Matloven» og «Dyrevelferdsloven» og eventuelle andre offentlige bestemmelser. Denne virksomheten reguleres ikke av KR.

2. Stevneveterinær

a) Under alle NM, Innendørs norgesmesterskap, Hallmesterskap, samt der grenreglementene krever det, skal det være *stevneveterinær*. Stevneveterinæren skal være hestekyndig. Arrangøren må sørge for at stevneveterinæren har nødvendig kjennskap til bestemmelsene. Overdommer er ansvarlig for at KR er fulgt.

Nærmere bestemmelser om stevneveterinærens oppgaver er gitt i § 194.2 og i grenreglementene.

b) Stevneveterinærens myndighet omfatter alle hester som er meldt til stevnet og oppholder seg innenfor stevneområdet på stevnedagen(e). Stevneveterinæren har rett til å ferdes på de steder og i de lokaler på stevneområdet han finner nødvendig for utførelse av oppdragene. Stevneveterinæren har rett til å utføre sitt arbeid uforstyrret og å treffe sine avgjørelser uten innblanding. Han/hun skal vise bort uvedkommende. Stevneveterinæren skal til enhver tid holde Mattilsynet orientert om forhold som det er av betydning for denne å kjenne til.

c) Stevneveterinæren skal:

- i størst mulig utstrekning foreta rutinekontroll av alle deltagende hester før start for vedkommende hest. Kontrollen bør omfatte almentilstand, kondisjon og mønstring.
- gi startforbud for hest som ikke er i helsemessig eller konkurransemessig forsvarlig stand, eller som er dopet,
- kontrollere identifikasjonspapirer, vaksinasjonsattest og eventuell helseattest. (Denne kontrollen kan utføres av annen enn veterinær.) Se § 132 og § 191.

d) Stevneveterinæren kan vise bort hest som viser slik oppførsel at den kan skade seg selv, andre hester eller personer på stevnestedet.

e) Stevneveterinæren skal holde stevnelederen og overdommeren, evt. Teknisk delegat, orientert om sine disposisjoner. Alle forhold av betydning skal noteres i Stevnerapporten.

f) Avgjørelser stevneveterinæren fatter med hjemmel i KR er endelige.

3. Førstehjelpsveterinær

a) Førstehjelpsveterinæren skal gi førstehjelp ved skader og sykdom som måtte oppstå under stevnet. Førstehjelpsveterinæren skal ha tilstrekkelig kompetanse og medbringe nødvendig utstyr til å yte førstehjelp.

b) Minstekrav til *førstehjelpsveterinær* er avtale med vakthavende veterinær i området om førstehjelp i tilfelle skader o.l. Ved alle større stevner *bør* det være førstehjelpsveterinær til stede under konkurransene.

c) Ved terrengprøven i feltritt, maraton i kjøring og under distanseritt *skal* det være førstehjelpsveterinær til stede på stevneplassen så lenge det foregår konkurranser.

Under NM i sprang og Innendørs norgesmesterskap i sprang skal det minst kunne være førstehjelpsveterinær tilgjengelig på stevneplassen innen 30 minutter. Under NM i dressur, voltige og Mounted games er det tilstrekkelig at førstehjelpsveterinær er tilgjengelig innen rimelig tid.

§ 191 – Bestemmelser om vaksinerings mot hesteinfluensa (hestehoste)

1. Krav til vaksinasjon

Hester som deltar i konkurranser, treninger eller samlinger arrangert av klubber, kretser eller utvalg tilsluttet NRYF, skal ha vaksinasjonsattest som viser følgende:

- hesten er grunnimmunisert mot hesteinfluensa med to vaksiner med *minimum 21 og maksimum 92 dagers mellomrom*

- hesten er revaksinert årlig med *maksimum 12 måneders mellomrom* etter siste vaksinasjon i grunnimmuniseringen

- det er gått *minst 7 dager siden siste vaksinasjon* før konkurranse-/trenings-/samlings-start eller ankomst til oppstallingsområdet

- attesten er ført av veterinær som ikke er eier av hesten

Alle vaksinasjonene skal være ført inn i hestens pass og dokumentert med dato, vaksinenavn, veterinærens underskrift og stempel.

2. Kontroll av vaksinasjonsattesten

Vaksinasjonsattesten skal forevises arrangør før hesten blir satt inn på konkurransestallen eller får adgang til oppvarmingsbanen eller konkurransebanen. Minst ¼ av attestene skal kontrolleres av OD eller arrangør. Vaksinasjonsattester skal alltid kontrolleres ved veterinærbesiktigelse.

3. Reaksjoner ved avvik fra bestemmelsene

a) Hesten skal avvises fra konkurranser, treninger og samlinger dersom:

– vaksinasjonsattest ikke kan forevises

– gyldig grunnimmunisering mangler

– siste vaksine er gitt for mindre enn 7 dager siden

– fristen for revaksinering er overskredet med mer enn 1 måned en eller flere ganger, eller

– siste vaksine er gitt for mer enn 12 mnd siden.

b) Dersom ekvipasjen likevel har startet, skal ansvarlig person ilegges bot, og oppnådde resultater fra konkurransen skal strykes.

c) Dersom ansvarlig person kan fremlegge dokumentasjon før ekvipasjen starter på at hesten er vaksinert i hht til regelverket, selv om det ikke fremgår av en vaksinasjonsattest, kan overdommer likevel la hesten starte. Dokumentasjonen må med stor grad av sikkerhet kunne knyttes til hesten. Ansvarlig person skal ilegges skriftlig irrettesettelse.

d) Dersom ekvipasjen allerede har startet, og det blir lagt frem dokumentasjon i hht pkt 3.c, skal bot i hht pkt 3.b erstattes av en skriftlig irrettesettelse, og oppnådde resultater blir stående.

e) Dersom det eneste avviket fra kravene i pkt 1 er at fristen for revaksinering er overskredet med opptil 1 måned en eller flere ganger *før* siste vaksinerings, får hesten starte på det aktuelle stevnet. Dersom hesten starter, skal imidlertid ansvarlig person ilegges skriftlig irrettesettelse.

f) Ved alle typer avvikt fra kravene i pkt 1 skal overdommeren ilegge hesten startnekt for nye stevner inntil vaksinasjonsattesten dokumenterer at kravene er oppfylt. Overdommeren skal beskrive avviket på vaksinasjonsattesten i passet med henvisning til den aktuelle bestemmelsen i § 191.

4. Hester med manglende grunnimmunisering eller vaksinasjonsintervall på mer enn 12 måneder, må grunnimmuniseres på nytt.

Anm.: Ovenstående bestemmelser er minstekrav. Vaksinasjonene bør utføres etter vaksineproduzentens anbefalinger, dersom de er strengere enn kravene i dette reglement.

NB: Ved start i **FEI-stevner** gjelder strengere regler – se FEIs Veterinary regulations Annex VI.

§ 192 – Oppstalling ved stevner

1.a) Arrangør skal tilby forsvarlig oppstalling i hensiktsmessig avstand fra konkurranseområdet og i det omfang som er nødvendig ut fra stevnets type og varighet. Arrangøren har ansvaret for at hestens sikkerhet, ro og orden og den generelle hygiene på oppstillingsområdet blir ivare tatt. Oppfølging av sikkerheten på stallen er en viktig oppgave for chief steward, som om nødvendig skal be OD eller TD gi pålegg til arrangøren om å bedre sikkerheten. Se § 115.2. Dette fratar likevel ikke den enkelte rytter og hesteeier ansvaret for å ivareta sikkerheten til egne hester og melde fra til stewarden eller arrangøren om uforsvarlige forhold.

b) Det er ikke tillatt for deltakere å sette opp egne bokser, paddocker eller andre installasjoner for oppstalling på stevneområdet.

2. Det skal være bokser av hensiktsmessig størrelse. Disse skal være rengjort før hestene ankommer. Innredning skal være slik at hestene ikke kan skades eller skade hverandre. Det skal være gode lysforhold og ventilasjon. Det skal være tilgang på vann og strø, og avfall og gjødsel skal håndteres forsvarlig. Det skal tas nødvendige forholdsregler mot brann og utarbeides planer for evakuering av hestene. Det bør være nattlys for å sikre forsvarlig tilsyn.

Arrangøren kan istedenfor bokser tilby oppstalling i paddock til deltakere som ønsker det, forutsatt at sikkerhet, hestevelferd og hygiene kan ivaretas på tilfredsstillende måte.

3. Boksen eller paddocken skal være tydelig merket med hestens navn/nummer.

4. Det skal være avsatt plass til eventuell veterinær- og hovslagertjeneste og til uttak av dopingprøver.

5. Det er forbudt å røyke i stallområdet.

6. Adgang til stallen

a) Bare følgende personer har adgang til stallen/stallområdet:

- Rytter, groom, ansvarlig person, hesteeier, trener, talsmann for mindreårig og lagleder tilknyttet hest oppstallet i den aktuelle stallen.

- OD, TD, dommere, Chief steward og stewards på stevnet.

- Stevneleder, oppstillingssjef, stallpersonell, stallvakter, hovslager, førstehjelpsansvarlig, stevneveterinær og førstehjelpsveterinær på stevnet.

- Andre personer kan om nødvendig gis adgang etter nærmere vurdering av stevneleder og OD/TD.

Adgangsbegrensningen skal være bekjentgjort ved oppslag ved inngangene til stallen/stallområdet og ved sekretariatet. Stevneleder, oppstallingssjef, OD/TD, dommere, Chief steward og stewards kan be enhver som oppholder seg i stallen/stallområdet om å dokumentere at de har lovlig adgang, og vise bort uvedkommende.

b) Ved *NM, Innendørs mesterskap og Hallmesterskap* skal alle med lovlig adgang til stallen ha adgangstegn som bæres lett synlig. Også ved andre stevner kan det brukes adgangstegn etter behov. Sekretariatet har ansvar for administreringen av adgangstegnene.

7. Vakt hold

Det skal være forsvarlig vakt hold i stallene i den utstrekning det er nødvendig for å ivareta hestenes sikkerhet og velferd. Utenom dagtid (eks. mellom 2200 og 0600) skal stallen/stallområdet være stengt. Det skal i denne perioden ikke være noe trafikk inn og ut av stallen/stallområdet ut over helt nødvendige ærender. Bestemmelser om stenging med kontaktinformasjon om stallvakt skal være slått opp ved inngangene til stallen.

§ 193 – Fasiliteter for dopingprøvetaking av hest

1. Arrangør skal stille til disposisjon to dopingsprøvebokser. For distanseritt kan små utendørs paddocker på størrelse med en boks aksepteres. Boksene /paddockene bør være minst 9 m².

2. Andre hester kan midlertidig være oppstallet i dopingprøveboksene under forutsetning av at boksen kan frigjøres på meget kort varsel. Dersom dopingprøveboksen midlertidig er brukt av andre hester, sørger arrangør rengjøringen.

3. Boksene skal være sikre, godt ventilert og mest mulig skjermet for støy og uro, i rimelig nærhet til målområdet, og slik at uvedkommende kan holdes borte fra boksene. Det samme gjelder paddockene så langt det passer.

4. Boksene skal være rengjort og forsynt med ren strø; paddockene skal være rengjort. Rent strø og utstyr for fjerning av gjødsel og fôrrester må være tilgjengelig i nærheten av boksene /paddockene.

5. Det må være mulighet for forsvarlig oppbinding av hesten. Hesten må kunne observeres fra utsiden uten at den forstyrres.

6. Arbeidsområdet for prøvepersonellet må være rett utenfor boksene/paddockene, skjermet for vær og vind, og med tilgang på bord, stoler og avfallsbøtte.

7. Hestedopingkontrolløren (HDK) skal godkjenne dopingprøveboksene/paddockene og kan kreve nødvendige endringer. HDK kan også bestemme at dopingprøvene skal tas i hestens egen boks eller utendørs dersom forholdene eller konkurranseformen tilsier det.

§ 194 – Obligatorisk oppstalling og veterinærbesiktigelse

1. Obligatorisk oppstalling

a) Alle hester som skal delta i et *Norges mesterskap, Innendørs norges mesterskap eller Hallmesterskap*, skal stalles opp på stevnets oppstallingsområde(r). Hesten skal oppholde seg på stevneområdet fra den ankommer til den har fullført siste mesterskapsklasse den starter i. Stevneområdets avgrensning skal være tydelig beskrevet med tekst og/eller tegning på oppslag ved sekretariatet, stallen og andre egnede steder.

b) Mesterskapshestene kan stå på flere atskilte staller, men skal holdes adskilt fra hester som ikke deltar på stevnet. Alle hester som oppstalles sammen med mesterskapshester, omfattes av sikkerhetsbestemmelsene for den aktuelle stallen.

c) Teknisk delegat skal godkjenne opplegget for oppstalling.

2. Veterinærbesiktigelse og mønstring

a) Alle hester som skal delta i et Norgesmesterskap, Innendørs norgesmesterskap eller Hallmesterskap, skal gjennomgå veterinærbesiktigelse og mønstring før start i første avdeling i mesterskapet. For andre stevner eller klasser hvor det er satt krav om veterinærbesiktigelse og mønstring i stevneinvitasjonen eller grenreglementet, skal hestene gjennomgå dette før start i første klasse under stevnet. Veterinæravgiften skal angis i stevneinvitasjonen og i sin helhet gå med til å dekke de aktuelle utgifter til veterinær. Tidspunkter for mønstring/besiktigelse skal oppgis i stevneinvitasjonen eller ryttermeldingen.

b) Veterinærbesiktigelse og mønstring skal gjennomføres etter følgende regler:

- En første kontroll av hestens identitet og hestepass, vaksinasjonsattest og eventuell helseattest kan utføres ved ankomst av en person arrangøren oppnevner.
- Besiktigelse og mønstring utføres av stevneveterinæren (SV) med OD til stede. OD har ansvaret for at besiktigelse og mønstring skjer i henhold til reglementet og skal ta avgjørelser i henhold til reglementet. OD skal følge SVs veterinærfaglige anbefalinger, og beslutninger tatt i henhold til disse, kan ikke ankes. OD har plikt til å oppgi grunnen til at hesten eventuelt elimineres. SV skal ha en assistent til rådighet.
- Hensikten er å fastslå hestens identitet og å kontrollere helsetilstand, vaksinasjonsattest og eventuell helseattest.
- Mønstringen skal skje på et plant og fast underlag over en strekning på 30–50 m. Området skal være skjermet for forstyrrende trafikk og publikums sikkerhet ivaretatt.
- Hestepass og eventuelt målekort skal forevises uoppfordret. Hesten skal vises for hånd, kun med hodelag påført nummerlapp. I stedet for nummerlapp kan den som mønstrer bruke nummervest. Hesten kan ikke vises med beslag e.l. som skåner høvene, som den ikke skal bruke under konkurransen.
- SV skal foreta en rask visuell vurdering av hestens allmennstatus. Ved behov kan slimhinner og lymfeknuter kontrolleres. SV skal se etter sår og andre skader samt tydelig mangelfull beskæring og skoing. Hesten skal mønstres i holdt, trav og eventuelt skritt fra og mot SV. SV skal *ikke* gjøre mer spesielle undersøkelser, som bøyeprøver e.l., og har ikke som oppgave å stille diagnoser eller utføre behandling.
- Alle hester som ikke anses skikket til å delta på grunn av halthet, sykdom, skader eller dårlig kondisjon (KR I § 123.3), eller mangler gyldig vaksinasjonsattest (KR I § 191), skal elimineres. Dersom hestepass ikke kan fremvises, skal hesten avvises. Ved annen tvil om hestens identitet avgjøres hestens rett til å starte av OD.
- I tvilstilfelle kan SV bestemme at hesten skal besiktiges/mønstres på nytt på et senere tidspunkt, senest innen hesten starter i klassen.
- For hester som er avvist, kan SV bestemme at hesten kan besiktiges/mønstres på nytt senere under stevnet for eventuelt likevel å gi starttillatelse.
- Resultatet av veterinærbesiktigelse og mønstring skal føres på NRYFs offisielle skjema, som skal underskrives av OD og SV og leveres til sekretariatet.

c) For feltritt, distanseritt og kjøring gjelder egne regler for besiktigelse og veterinærkontroller, se grenreglementene. Prinsippene overfor skal likevel legges til grunn.

Tillegg 1 - Statutter for NM for fjordhest

Inkludert statutter for grenmesterskap i dressur, sprang og kjøring for fjordhest

Statuttene for NM for Fjordhest er utarbeidet av Norges Fjordhestlag i samråd med NRYF med grunnlag i KR§ 150.10. Statuttene revideres hvert annet år innen 31. desember og endringene offentliggjøres av NRYF.

§ 1 – Formål

NM for Fjordhest er en kombinert konkurranse der formålet er å fremme allsidig bruk av fjordhesten. Konkurransen består av ulike ride- og kjøreøvelser, tilpasset fjordhestens egenart, slik at ekvipasjens allsidige ferdigheter blir vektlagt.

Grenmesterskapene er tilrettelagt for ekvipasjer som er spesielt gode i enkeltdisipliner. Grenmesterskapene har ikke NM-status, men følger de samme reglene som for NM.

Beste unge fjordhest (BUF) er tilrettelagt for unghester i alderen 4, 5 og 6 år.

§ 2 – Generelt

1. Stevnet er åpent for ryttere som er medlem av klubb tilsluttet NRYF. Stevnet er også åpent for utenlandske ryttere i henhold til KR I § 130.1. NM-klassene er åpne for ryttere og hester som fyller kravene i § 150.1. Ryttere/kusker på i tillegg være medlem av Norges Fjordhestlag.

2. Stevnet er åpent for Fjordhest av ren rase. Norskfødte hester skal ha rødt eller blått pass utstedt av Norsk Hestesenter. Hester med blått pass skal ha kåret far. Utenlandskfødte hester skal ha pass fra fødelandet med opplysninger om rase og avstamning, alternativt pass fra Norsk Hestesenter, for øvrig gjelder regler som for norskfødte hester.

3. NM for Fjordhest defineres som et Landsstevne, og stevneinvitasjon, overdommer, Chief Steward og teknisk delegat skal godkjennes av NRYF. Stevnet teller likevel som D-stevne når det gjelder kvalifisering til andre konkurranser enn det som omtales i KR I Tillegg 1. Med enkelte unntak, som spesifisert i disse statutter, følger NM for Fjordhest og grenmesterskapene det konkurransereglement (KR) som til enhver tid gjelder i NRYF.

4. I kjøredelen kan det inngå en, to eller tre enkeltkonkurranser (A, B og/eller C)

§ 3 – Kvalifisering og påmelding

1. Hver hest kan starte maksimum to klasser daglig. Overdommer kan nekte en hest å starte en eller flere klasser dersom han vurderer hestens kondisjon som for dårlig (jf § 123.3).

2. Følgende aldersgrenser gjelder:

Definisjon av junior og senior se § 122.

Junior kan delta i individuelt NM f.o.m. det året vedkommende fyller 14 år.

For å delta på NM Lag i dressur eller sprang må vedkommende fylle 13 år i inneværende år.

For å delta i klasser i kjøring må kusk fylle 14 år i innværende år.

For å delta i andre åpne klasser må vedkommende fylle 12 år i inneværende år.

3. All kvalifisering må ha skjedd i løpet av de to siste kalenderår før inneværende og senest før start i første klasse under mesterskapet, på distriktsstevne eller høyere. Der ikke annet er nevnt, gjelder kvalifisering i henhold til KR. For åpne klasser se punkt 6 nedenfor.

4. For å delta i *NM Junior og Senior* må ekvipasjen

- i dressur ha oppnådd minst 55 % på det aktuelle nivå

- i sprang ha fullført på det aktuelle nivået med maks 12 feilpoeng

- i kjøring ha fullført på det aktuelle nivået med godkjent resultat.

For NM Lag må den enkelte ekvipasje være kvalifisert etter samme krav som for åpne klasser.

5. For grenmesterskapene kreves følgende kvalifisering:

- For dressur: Minst oppnådd minst 60% 2 ganger i minst LA.

- For sprang: 2 grunnomganger 0,90 m-hopping med maks 8 feilpoeng til sammen.

- For kjøring: I klassenivå Middels ha oppnådd minst 50% i A-konkurranse og gjennomført B- og C-konkurranse uten å ha blitt eliminert eller utelukket.

6. I alle åpne klasser må kvalifiseringen ha skjedd i løpet av inneværende år. I dressur må ekvipasjen minst ha oppnådd 55 % på samme klassenivå for LC og LB. For LA og høyere må ekvipasjen minst ha oppnådd 58% to ganger. I åpne klasser sprang må ekvipasjen minst ha oppnådd godkjent resultat på samme klassenivå. For 60 cm og 70 cm kan denne kvalifiseringen skje på utvidet klubbstevne. For kjøring gjelder kvalifisering i hht KR IX.

7. For ekvipasjer som skal starte BUF, gjelder samme kvalifikasjonskrav som for åpne klasser, bortsett fra i dressur, der kravet er minst 50%. (Det henvises til egne statutter for BUF, som kommer i tillegg til statuttene for NM.)

8. Dokumentasjon på kvalifisering sendes sammen med påmeldingen, eller leveres arrangøren senest før start i første klasse i mesterskapet. (Se KR I § 126)

For lagmesterskapene er den klubb ekvipasjene er påmeldt gjennom, ansvarlig for korrekt påmelding og startberettigelse for ekvipasjene (KR 1 § 144.1.f) Lagsammensetningen må fremgå av påmeldingen og kan ikke endres etter starterklæringsfristen.

§ 4 – Dommere og banebyggere

1. Dressurklassene som inngår i NM, skal dømmes av 3 dommere, hvorav hoveddommer skal være minst DDII og de to andre minst DDI. De andre klassene skal dømmes av dommere med autorisasjonsgrad minst DDI (dressur), KDI (kjøring) og SDI (sprang). Dressurklasser som ikke inngår i NM, skal dømmes av minst 2 dommere.

2. Det oppnevnes en Overdommer og Teknisk delegat for hele stevnet, se KR1 §§ 160-162. OD og TD kan være samme person hvis vedkommende er minst DII i en eller flere av de aktuelle grener. OD og/eller TD bør ha kompetanse i kjøring. Ved behov kan det oppnevnes egen TD for en eller flere grener.

For dressurklassene som inngår i NM, utgjør hoveddommer og overdommer appellkomite, som skal behandle forhold som angår selve dressurkonkurransen.

3. Banebygger i sprang skal være minst SBI. Banebygger i kjøring skal være minst KBI.

§ 5 – Undersøkelse og besiktigelse av hestene. Oppstalling

Undersøkelse og besiktigelse av hester som skal delta i NM, NM lag eller grenmesterskap skal skje som angitt i KR1 § 194.2 og KR IX § 926.1,2,5-8. Første undersøkelse og første besiktigelse skal skje før første gang den aktuelle hest starter.

Oppstalling: Se KR I § 194.1

§ 6 - Stevnets klasser

Følgende klasser skal arrangeres. Rekkefølgen på klasser og stevnedager kan omrokkeres, men hensynet til hestene skal alltid tas i betraktning ved programoppsettet.

I tillegg kan arrangøren gjerne sette opp andre klasser og utvide til flere dager; i samråd med Norges Fjordhestlag v/Aktivitetsutvalget. Hvis arrangøren velger å arrangere Knøttecup, bør denne være over en dag for å unngå konflikt med regelen om maks 2 starter per dag.

Dersom arrangører ikke har tilgang til 20x60m bane for dressurridning, kan dispensasjon gis av Norges Fjordhestlag v/Aktivitetsutvalget til å bruke program på samme klassenivå som går på 20x40m bane.

Dag 1

- Klasse 1: Dressurridning LC:3
Med innlagt BUF 4-års
Åpen for ekvipasjer som ikke har startet LA eller høyere eller starter klasse 3 eller 4.
- Klasse 2: Dressurridning FEIs innledende program B for Children
Med innlagt NM for Junior avd. 1 og BUF 5-års.
- Klasse 3: Dressurridning LA:2
Med innlagt NM for Senior avd.1, NM lag avd. 1, Grenmesterskap for dressur avd. 1 og BUF 6-års.
- Klasse 4a: Dressurridning MC:2 Ponni
Med finale i Grenmesterskap dressur innlagt
- Klasse 4b: Dressurridning LA:5
Med innlagt trøsteklasse for Grenmesterskapet i dressur

Dag 2

- Klasse 5: Dressurkjøring Utdanning
- Klasse 6: Dressurkjøring Lett
- Klasse 7: Dressurkjøring Middels
Med innlagt Grenmesterskap for kjøring avd. 1.

Dag 3

- Klasse 8: Maratonkjøring Utdanning
- Klasse 9: Maratonkjøring Lett
- Klasse 10: Maratonkjøring Middels
Med innlagt NM for Senior avd. 2, NM lag avd. 2 og Grenmesterskap kjøring avd. 2.

Dag 4

- Klasse 11: Presisjonskjøring Utdanning
Med innlagt BUF 4-års
- Klasse 12: Presisjonskjøring Lett
Med innlagt NM for Junior avd. 2 og BUF 5- og 6-års.
- Klasse 13: Presisjonskjøring Middels
Med innlagt Grenmesterskap kjøring avd. 3.
- Klasse 14: Sprangridning 0,80m
Med innlagt Grenmesterskap sprang avd. 1.

Dag 5

- Klasse 15: Sprangridning 0,60m
Med innlagt BUF 4-års
- Klasse 16: Sprangridning 0,70m
Med innlagt BUF 5-års

- Klasse 17: Sprangridning 0,80m
Med innlagt NM for Junior avd. 3 og BUF 6-års.
- Klasse 18: Sprangridning 0,80 m
Med innlagt NM for senior avd. 3 og NM lag avd. 3 .
- Klasse 19: Sprangridning 0,90 m
Med innlagt Grenmesterskap sprang avd. 2.

§ 7 - NM individuell

1. Det konkurreres i følgende individuelle mesterskap:

NM - Junior individuell: sammendrag av klassene 2, 12 og 17.

NM - Senior individuell: sammendrag av klassene 3, 10 og 18.

2. For hver NM-klasse der en NM-avdeling individuelt inngår, settes det opp en egen resultatliste for NM-deltagerne. Deltagerne rangeres så ved å legge sammen oppnådde konkurransepoeng fra hver avdeling etter tabellen i § 10. Norgesmester blir ekvipasjen som har høyest antall konkurransepoeng sammenlagt.

3. Ved poenglikhet på medaljeplass bestemmes rekkefølgen av plasseringen i kjøring (presjonskjøringen (j) eller maraton (sr)), deretter plasseringen i dressur og til sist plasseringen i sprang.

§ 8 - NM lag

1. NM lag går i klasse 3, 10 og 18.

2. Et lag består av tre ekvipasjer, som alle teller i sammendraget. Hver hest og hver rytter/kusk kan bare starte én gang på laget, og kan bare inngå i ett lag.

Ekipasje 1 starter dressurridning, ekvipasje 2 starter maratonkjøring, og ekvipasje 3 starter sprang. Lagene skal være rene klubblag. Hver klubb kan starte med flere lag. I slike tilfeller kalles lagene 1. lag, 2. lag osv. Se ellers §127.

Hvert lag kan melde på 1 reservehest, som kan erstatte hest som må utgå av veterinærmedisinsk årsak. Skiftet kan skje senest før start av den aktuelle klasse. Se også § 144.5.

3. For hver klasse der en NM-avdeling for lag inngår, settes det opp en egen resultatliste for NM-deltagerne. Lagene rangeres så ved å legge sammen oppnådde konkurransepoeng fra hver avdeling etter tabellen i § 10. Norgesmester Lag blir det laget som har høyest antall konkurransepoeng sammenlagt.

4. Ved poenglikhet på medaljeplass bestemmes rekkefølgen av plasseringen i maraton, deretter plasseringen i dressur og til sist plasseringen i sprang.

§ 9 – Grenmesterskap

1. Grenmesterskap dressur

Grenmesterskapet i dressur består av: Klasse 3 og klasse 4a/4b.

Bare dersom minst 6 ekvipasjer oppnår 60% eller mer i klasse 3, går 2. omgang i hhv klasse 4a – MC:2 Ponni (finale), og klasse 4b - LA:4 (trøsteklasse). Bare ekvipasjer med minst 60% i klasse 3 går videre til klasse 4a, og maksimalt de 12 beste ekvipasjene fra klasse 3. De resterende ekvipasjene går videre til klasse 4b.

Dersom færre enn 6 ekvipasjer oppnår 60% eller mer i klasse 3, går alle ekvipasjene fra klasse 3 til finale i klasse 4b.

2. Grenmesterskapet i sprang

Grenmesterskap sprang består av: Klasse 14 og klasse 19.

3. Grenmesterskapet i kjøring

Grenmesterskap kjøring består av: Klasse 7 - Dressurkjøring
klasse 10 - Maratonkjøring og
klasse 13 - Presisjonskjøring

§ 10 – Resultatberegning

1. Klassevinnere blir kåret etter vanlig utregning av poeng.

2. For NM omregnes resultatene fra hver avdeling til konkurransepoeng etter følgende tabell, etter at klassens resultat er utregnet på vanlig måte, og det er satt opp en egen rangering for deltagerne i det aktuelle mesterskap. N = antall deltagere i mesterskapsavdelingen.

Plassering:	1	Konkurransepoeng:	N + 5
	2		N + 2
	3		N
	4		N – 2
	5		N – 3
	6		N – 4

osv helt til siste ekvipasje som har gjennomført får 2 p.

Ekvipasjer som er eliminert eller har trukket seg får 0 p.

Ved lik plassering, f.eks. to på 3. plass, blir poengene for 3. og 4. plass lagt sammen og delt på antallet likt plasserte.

3. I NM *individuellt* summeres antall konkurransepoeng fra hver av de tre avdelingene, og ekvipasjen med høyest antall poengsum er vinner.

4. I NM *for lag* summeres antall konkurransepoeng fra hver av de tre avdelingene for alle ekvipasjene som inngår på laget, og laget med høyest poengsum er vinner.

5. I *grenmesterskapene* utregnes resultatene slik:

Dressur: Bare ekvipasjer som har startet finalen, rangeres i grenmesterskapet. Prosentresultatene fra hver av de to avdelingene legges sammen, og ekvipasjen med høyest samlet poengsum er vinner osv. Ved lik plassering er resultatet fra 2. avdeling gjeldende. Startende i trøsteklassen rangeres på samme måte, men rangeres ikke i grenmesterskapet.

Sprang: Antall feilpoeng fra de to grunnomgangene legges sammen, og ekvipasjen med lavest samlet antall feil er vinner osv. Ved likt antall feil på medaljeplass legges resultatet fra 2. avdeling til grunn, deretter resultatet fra 1. avdeling. Dersom noen fortsatt er likeplasserte på 1., 2.- og 3.- plass, avgjøres plasseringen gjennom omhopping over samme omhoppingsbane som for Klasse 20.

Kjøring: Resultatet etter de tre enkeltkonkurransene regnes ut på vanlig måte. Ved lik plassering se KR IX § 913.2.

6. Eliminering og utelukkelse

a) Ekvipasje som trekker seg fra en klasse som teller med i sammendraget, har rett til å starte resterende klasser den er meldt til, og skal regnes med i sammendraget.

b) Hest som elimineres pga. veterinære forhold, og ekvipasje som utelukkes fra en klasse, er utelukket fra hele mesterskapet. For ekvipasje som elimineres av andre grunner, avgjør OD om ekvipasjen får starte i resterende klasser. Ekvipasjen skal i så fall regnes med i sammendraget.

c) Dersom en eliminert eller utelukket hest starter med 2 ryttere, avgjør OD om elimineringen/utelukkelsen skal gjelde også for start med den andre rytteren.

d) Ekvipasje som er eliminert, har trukket seg eller ikke oppnådd godkjent resultat i en eller flere klasser, kan i sammendraget ikke rangeres foran en deltager som har fullført alle avdelinger, uansett oppnådde konkurransepoeng. Ekvipasje som er utelukket fra en avdeling, er utelukket fra hele mesterskapet.

§ 11 – Premiering

1. I hver enkelt klasse er det vanlig individuell premiering.

Deltakerne i NM Junior og NM Senior og Grenmesterskapene rangeres i egne resultatlister, men premieres ikke særskilt ut over det som fremgår av pkt 2 nedenfor.

2. I Norgesmesterskapene individuelt og lag deles det ut medaljer (gull, sølv og bronse). Medaljer deles bare ut til ekvipasjer som har godkjent resultat i alle tre deløvelser.

I NM Junior og NM Senior deles det ut pokaler til nr 1, 2 og 3. Medaljer og pokaler settes opp av Norges Fjordhestlag.

Medaljevinnere får også gavepremier og eventuelle pengepremier av arrangøren.

Pengepremiene spesifiseres i stevneinvitasjonen (KR 1 § 147). Øvrige plasserte i sammendraget premieres etter vanlig premiering.

3. Premiering av grenmesterskapene:

Plasserte i Grenmesterskapene premieres etter vanlig individuell premiering.

§ 12 - Spesifisering av klassene

Dressurridning

Det skal brukes de til enhver tid gjeldende dressurprogram fra NRYF.

Dressurkjøring (A-konkurransen, kjøring)

Bane 40x80

Det skal brukes de til enhver tid gjeldende dressurkjøreprogram for det aktuelle nivå.

Maratonkjøring (B-konkurransen, kjøring)

Klassene følger bestemmelsene i KR IX for ponni kat I

Presisjonskjøring (C-konkurransen, kjøring)

Utdanning: Bed. A 0

Klassene følger bestemmelsene i KR IX for ponni kat I

Lett: Bed. A0

Klassene følger bestemmelsene i KR IX for ponni kat I

Middels Bed. A1A

Klassene følger bestemmelsene i KR IX for ponni kat I

Sprangridning

Banelengdene skal tilpasses som for ponni kat I

Kombinasjoner: etter tabell for ponni kat I

Sprang 0,60m. Bed 280 Feil og Stil

Banen følger bestemmelser for Lett D ponni kat I. Bygges som for 4-åringer.

Sprang 0,70m. Bed 280 Feil og Stil

Banen følger bestemmelser for Lett C ponni kat I. Bygges som for 5-åringer.

Sprang 0,80m. Bed 238.2.2 (klasse 17)

Banen følger bestemmelser for LC ponni kat I. Bygges som for 6-åringer, ingen kombinasjoner.

Sprang 0,80m. Bed 238.2.2 (klasse 14 og 18)

Banen følger bestemmelser for LB ponni kat I

Sprang 0,90m. Bed 238.1.2

Banen følger bestemmelser for LA ponni kat I

§ 13 - Fremtidige endringer

Statuttene kan endres hvert annet år. Nyreviderte statutter kunngjøres av NRYF, i Fjordhesten og på www.fjordhest.no.

Tillegg 2 – Bestemmelser om konkurranseponnier og ponnimåling

1. Generelt

Ponniridning er etablert som egen kategori for å gi et særlig tilbud til barn og ungdom på «små hester». Hensikten er videre at deltagerne gjennom denne kategorien tidligere kan få konkurranseerfaring med sikte på senere overgang til «stor hest». Disse bestemmelser gir anvisninger om hva som skal gjelde spesielt for ponniklasser/-stevner utover KR I og grenreglementene.

2. **Ponni** er definert i KR I § 123.

3. **Ponnirytter** er definert i KR I § 122.4. Om startforbud for tung eller for stor ponnirytter, se § 122.10.

4. Utstyr og antrekk

Det er ingen spesialregler for ponni eller ponnirytter med unntak av bestemmelser for *sporer*, se KR I § 135, og bisling, se grenreglementene. OBS – På konkurranseområdet skal *sikkerhets-hjelm av godkjent type* alltid bæres av den som rir. Se § 135.2 og nærmere bestemmelser i grenreglementene.

5. Målereglement for konkurranseponnier

a) Konkurranseponni med rytter med norsk rytterlisens skal ha norsk måledokument. FEI-målekort med sluttmåling, som er utstedt i Norge og var gyldig i hht. FEIs regelverk inntil 01.01.07, godtas på lik linje med norsk måledokument for ponni kat. 1. Ponni som er født i 1997 eller tidligere og er sluttmålt etter det gjeldende reglement på det aktuelle tidspunkt, godkjennes som sluttmålt, og måledokumentet er fortsatt gyldig. Ponni med rytter fra Finland, Sverige eller Danmark kan starte på norske nasjonale stevner med det aktuelle lands måledokument. For deltakelse i internasjonale stevner gjelder FEIs bestemmelser for ponnimåling.

b) Mankehøyden skal måles årlig på ponni som skal delta i ponnistevne/ponniklasse til og med det året ponnien fyller 8 år. Ponnien skal måles før første gang den starter på et stevne det aktuelle kalenderår. Ponni som har gjennomgått operasjon i manken som endrer mankens øvre kontur, kan ikke måles. Ponni som er operert før sluttmåling, blir dermed ikke lenger godkjent som ponni. Ponni som er operert etter sluttmåling, beholder sin ponnistatus, forutsatt at måledokumentene finnes i orden.

c) Målingen skal foretas av en veterinær med autorisasjon fra NRYF som ponnimåler. NRYF setter hvert år opp en liste over godkjente ponnimålerveterinærer. Ingen kan måle en ponni som tilhører en selv eller nærmeste familie.

d) Ponni som skal måles, må ha ferdig utfylt hestepass (§ 132.2). Dersom ponnien måles til å ligge innenfor øvre grense for ponni, føres måleresultatet inn i hestepasset eller tilleggsdokument utstedt av NRYF (§ 132.3) og underskrives av måleveterinæren. Høyden oppgis som lik eller innenfor grensene for den aktuelle ponnikategori. Måledokumentet sendes så til NRYF for registrering, signatur og stemping. Måledokumentet er ikke gyldig før måleavgiften er betalt.

e) **Måleavgiften** fastsettes hvert år av NRYF og offentliggjøres i NRYFs informasjonsorganer. Ved samtidig utstedelse av hestelisens og registrering av ponnimåling måling betales bare for hestelisensen. Veterinærens honorar kommer i tillegg og er NRYF uvedkommende.

f) Gjennomføring av målingen:

1. Det er ponniens eier som fremstiller ponningen for måling. Eieren skal være til stede ved målingen. Dersom eieren ikke er myndig, må en foresatt være til stede. Eieren eller den foresatte kan gi en annen myndig person fullmakt til å representere seg ved målingen.
2. Den som fremstiller ponningen for måling, skal sørge for at det er til rådighet et område på minst 1 x 3 m med plant og jevnt underlag. Underlaget skal være så hardt at hoven ikke gir avtrykk.
3. Ponniens eier eller dennes foresatte har ansvaret for at ponningen er grei å håndtere, aksepterer målestaven og kan godkjennes for måling. Ponningen må presenteres av en person som kan håndtere ponningen og følge veterinærens anvisninger på en god måte.
4. Ponningen skal ha anledning til å roe seg før målingen. Eieren eller dennes foresatte eller representant skal så langt mulig sørge for at måleplassen er uten forstyrrelser eller annet som kan uroe ponningen.
5. Ponningen kan måles helt uten sko eller med alle 4 sko på. Hvis ponningen er uskodd, skal høvene være korrekt beskåret med hovveggen i nivå med sålens bærerand. Hvis ponningen er skodd, trekkes 1 cm fra målt mankehøyde.
6. Veterinæren skal kontrollere ponniens identitet mot hestepasset, at den er korrekt beskåret og eventuelt korrekt skodd, at den er frisk og ikke synlig påvirket av beroligende eller avslappende midler eller metoder.
7. Ponningen skal stilles opp med vekten på alle 4 ben. Forbena skal være parallelle og loddrette. Bakbena skal være så loddrette som mulig med høyst 15 cm avstand i lengderetning mellom tåspissene på bakhøvene. Ponningen skal holde hodet i en naturlig løftet stilling.
8. Høyden måles på mankens høyeste punkt, som om nødvendig identifiseres med fingrene og merkes før målingen.
9. Det skal kun anvendes måleutstyr som er godkjent av NRYF.
10. Hvis måleveterinæren finner at ponningen ikke er rolig nok eller ikke lar seg stille korrekt opp til måling, eller at forholdene på eller rundt måleplassen ikke er akseptable, skal ponningen avvises. Hvis veterinæren ikke kan godkjenne ponniens identitet, helsestatus eller beskjæring/skoing, eller hvis han finner tegn til påvirkning av avslappende eller beroligende midler eller metoder, skal den likeledes avvises. Disse avgjørelsene kan ikke ankes.

6. Kontrollmåling

- a) Ponniens eier eller dennes foresatte kan kreve kontrollmåling dersom han mener at ponningen er plassert i feil kategori i måledokumentet.
- b) Norges Rytterforbund kan foreta kontrollmåling dersom NRYF har grunn til å tro at en ponni er for høy i forhold til angitt kategori i måledokumentet. Kontrollmåling kan besluttes av NRYFs øverste administrative leder for sport i samråd med NRYFs Kontaktveterinær.
- c) Kontrollmålingen skal utføres av to godkjente ponnimåleveterinær i hht KR I Tillegg 2 pkt 5. Grensene angitt i KR I § 123.1 gjelder. Ponnimåleveterinærene som skal utføre kontrollmålingen, oppnevnes av NRYFs Kontaktveterinær og kan ikke ha målt ponningen tidligere. De to måleveterinærene skal være til stede samtidig, men gjennomføre hver sin måling uten å observere hverandres måling. For at ponningen skal bli værende i angitt kategori, må minst én av måleveterinærene måle ponningen til maksimalt øvre grense for den aktuelle kategori, og den andre ikke mer enn 1 cm høyere enn den øvre grensen. Det laveste resultatet gjelder.
- d) Resultatet av kontrollmålingen skal føres inn i måledokumentet i hht pkt 5.d over og påføres ”kontrollmåling”. Dersom kontrollmålingen viser at ponningen er høyere enn øvre grense for ponni, føres også dette inn med påskriften: «Kontrollmåling utført (dato) viser at hesten er for

høy til å regnes som ponni i hht NRYFs reglement.» Begge måleveterinærene skal underskrive og stemple måleresultatet. Måledokumentet skal sendes inn til NRYF for registrering. Etter gjennomført kontrollmåling er tidligere målinger av ponnien ugyldige, og ponnien kan ikke starte i ponniklasse igjen før kontrollresultat som viser riktig ponnikategori, er registrert hos NRYF. Måleveterinærene skal sende en rapport til Kontaktveterinæren med angivelse av måleresultatet.

e) Dersom kontrollmåling viser at ponnien er høyere enn øvre grense for kategorien den er plassert i, blir eventuelle resultater strøket fra deltagelse i ponniklasser i feil kategori fra det tidspunkt eier ble gjort kjent med at kontrollmåling ville bli foretatt.

f) Resultatet av en kontrollmåling regnes som et vedtak. Vedtaket kan ikke ankes. For ponner under 8 år er kontrollmålingen endelig frem til neste års ordinære måling. For sluttmålte ponner (8 år og eldre) er kontrollmålingen endelig.

g) Utgiftene til kontrollmåling i hht pkt 6.a må ponnien eier betale. Utgiftene til kontrollmåling i hht pkt 6.b betales av NRYF. Dersom ponnien finnes for høy til å regnes som ponni kat 1, kan NRYF kreve utgiftene tilbake av ponnien eier.

Tillegg 3 - Bestemmelser for klubbstevner og skolehestklasser

1. Generelt

Disse bestemmelser angir om hva som skal gjelde utover KR I og grenreglementene for klubbstevner, klubbklasser og skolehestklasser. Formålet er at ryttere og hester også ved slike konkurranser skal få konkurrere under mest mulig like forhold og bedømmes etter samme normer.

2. Definisjoner

Klubbklasse/-stevne: Hver(t) klasse/stevne som ikke er E-, L-, D-stevne, eller «drive in»-stevne ifølge KR I § 140.1. Omfatter utvidet klubbstevne (UK) og internt klubbstevne - se § 140.2.

Skolehestklasse: Klasse som bare er åpen for skolehester.

Skolehest: Hest som i løpet av de 2 siste måneder (sommerferie i skolevirksomhet regnes ikke) regelmessig er blitt anvendt i skolevirksomhet ved regulær rideskole i minst 40 timer pr. måned og med forskjellige ryttere.

3. Ryttere

a) Medlemskap, representasjon og Grønt kort

Rytteren må ha *gyldig medlemskort* i den klubben han starter for. Dersom rytteren er medlem av flere klubber, kan han starte på interne klubbstevner for begge (alle) klubbene uavhengig av bestemmelsen i § 130.3. Ved utvidede klubbstevner kan rytteren bare representere én klubb innen samme konkurranseområde samme år (men ikke nødvendigvis den samme som ved D-stevne og høyere). Den enkelte klubb kan ha strengere regler som krever at rytteren bare representerer denne klubben i all konkurransesammenheng.

Rytterlisens og hestelisens forlanges ikke, men for å delta i utvidet klubbstevne må rytteren ha *Grønt kort*. Medlemskort og Grønt kort skal ved anmodning fremvises på konkurranseplassen.

b) Aldersgrenser er regulert i KR I § 122. Rytter kan delta i *klubbmesterskap* fra det år han fyller 11 år.

c) Antrekk og utstyr

Rytterne skal benytte hensiktsmessig, sikkert og pent antrekk. Det skal brukes sko/støvler som dekker ankelen og har hæl. I stedet for ridejakke kan ettersittende genser eller skjorte brukes.

I *dressurklasse* er vanter/hansker og sporer frivillig uansett klasse. *Pisk* er tillatt etter reglene i § 410.7.e og § 425.3 uansett klasse. Ponni kan bruke halerem.

Sikkerhetshjelm av godkjent type skal alltid brukes, se KR I § 135.2 og grenreglementene. *Sikkerhetsvest* av godkjent type skal brukes i hht KR I § 135.3 og grenreglementene.

4. Hester

a) Hest kan starte 2 ganger i samme klasse med forskjellige ryttere i sprang Lett C og lavere. I dressur kan hesten starte 2 ganger med forskjellige ryttere i samme klasse uansett klassenivå. Samme hest kan ikke starte mer enn totalt 3 ganger samme dag, i 1 eller flere grener. Dersom hesten bare starter klasser lavere enn LC, kan den likevel starte inntil 4 ganger samme dag.

b) *Skolehest* i skolehestklasse kan starte 2 ganger i samme klasse med forskjellige ryttere uansett klassenivå, men kan ikke starte mer enn totalt 3 ganger samme dag.

c) Resultat fra skolehestklasse virker ikke kvalifiserende for andre typer konkurranser.

d) *Ponniekvipasjers* adgang til å starte i hesteklasser er regulert i KR I § 123.1.

e) Klasser for ryttere med *funksjonshemming*: Se KR FH.

f) *Voltige*: Se KR VII § 714.3.

5. Terminliste og stevneinvitasjon

- a) Tidspunkt for utvidede klubbstevner skal godkjennes av vedkommende rytterkrets.
- b) Stevneinvitasjoner for utvidede klubbstevner sendes til kretsstyret for godkjenning senest en måned før stevnet. Det skal fremgå av stevneinvitasjonen hvilke klubber som er invitert.
- c) Ved avlysning av stevne (klasse), endring av stevneinvitasjon eller utskrivning av nye stevneinvitasjoner, må bestemmelsene i KR I § 143.13 følges. Dog overtar rytterkretsen NRYFs rolle.

6. Konkurransereformer

- a) Hensikten med klubbkonkurranser og skolehestklasser er å legge til rette for rekruttering, og å utdanne og forberede ryttere, hester, teknisk personell og arrangører for deltagelse på og arrangementer av D-stevner og høyere.
- b) I tillegg til de tradisjonelle grenene som reguleres i KR II-IX, kan det med fordel legges til rette for konkurransereformer som kombinerer ferdigheter i flere grener på grunnleggende nivå, og alternative konkurransereformer der utøverne kan testes i generelle rideferdigheter og hestekunnskap.
- c) Bruk av clear round-bedømming og deltagerløyper bør vektlegges.
- d) Ved Utvidet klubbstevne i sprang er høyeste klasse 1,00/LC-P. Dette for å ivareta sikkerheten i en stevneform som ofte samler mange urutinerte ekvipasjer.

7. Arrangementsbestemmelser

- a) For konkurransereformer beskrevet i grenreglementene og dressurprogramheftene skal det benyttes *dommere og banebyggere* autorisert av NRYF. For andre konkurransereformer skal det benyttes dommere mm med tilstrekkelig kunnskap om den aktuelle konkurransereformen og KR I til å kunne ivareta sikkerhet, hestevelferd og rettferdighet – se spesielt § 114 (Normer for ryttersporten), § 115 (Sikkerhet), § 122 (Aldersbestemmelser m.m.), § 123 (Hester og ponnier), § 125 (Ansvarlig person), § 135 (Antrekk og utrustning, oppvarmingsbanen – *NB! Sikkerhets-hjelm og sikkerhetsvest*), Kap. 7 (Disiplinære forhold, protester – *NB! Avstraffelse og ukorrekt behandling av hest*) og § 191 (Vaksinering). Kap 6 om Overdommer, dommer mm gjelder så langt det passer.
- b) Brudd mot konkurransereglementets bestemmelser er regulert i KR I kapittel 7. Merk spesielt kravet om å sende dommerrapport/advarselkort/skriftlig irettesettelse til NRYF ved ilagte sanksjoner. Premiering bør gis i h.h.t. KR I § 147. Forholdet mellom startavgift og premienes størrelse må iakttas, se KR I § 147.2.
- c) Resultatene fra utvidede klubbstevner innsendes til rytterkretsen senest 7 dager etter avsluttet stevne. Om ryttere fra flere kretser har deltatt, skal resultatet sendes til samtlige berørte kretser. Rytterkretsen må oppbevare resultatene i minst 3 år. For interne klubbstevner skal arrangørklubben oppbevare resultatene i minst 1 år.

8. Klubbmesterskap

- a) Det kan arrangeres klubbmesterskap inndelt etter alderskategori (§ 122) eller etter klassenivå. Klubben må ha statutter for klubbmesterskapet.
- b) En rytter kan ikke starte i flere klubbmesterskap i samme gren innen samme klubb samme år. Hest kan starte i flere klubbmesterskap i samme gren samme år med ulike ryttere. En rytter kan starte internt klubbmesterskap samme år i alle klubber han er medlem av, uansett gren.

Tillegg 4 – Rytters høyde og vekt

Veiledning til § 122.10

Hva som er forsvarlig øvre høyde og vekt for en rytter, må vurderes ut fra rytterens rideferdigheter, hestens mankehøyde, kroppsbygning og prestasjonsnivå, og konkurranses form og fysiske utfordringer. Det er derfor ikke hensiktsmessig å angi eksakte grenser for rytterens høyde og vekt.

Figurene på de neste sidene beskriver normer for maksimal høyde og vekt på rytteren i forhold til rytterens rideferdigheter og hestens mankehøyde og kroppsbygning. Figurene er utarbeidet for Mounted Games, men skal legges til grunn for overdommerens utøvelse av skjønn i alle grener unntatt voltige og kjøring. For feltritt bør øvre grense for rytterens høyde og vekt være 10 % lavere enn det disse kurvene viser.

En rytter med gode rideferdigheter vil være i bedre balanse med hesten og dermed belaste den mindre enn en like stor/tung rytter med dårligere rideferdigheter. Rytterens rideferdigheter (angitt på kurvene som erfaren, middels erfaren og uerfaren rytter) må vurderes i det enkelte tilfelle uavhengig av klassenivå.

En godt utdannet hest i god fysisk form vil være i bedre stand til å bære en høy eller tung rytter enn en mindre utdannet hest i dårligere form.

Kurvene må tolkes strengere i konkurranseformer som innebærer fart eller forsering av forhindringer. Det samme gjelder for høyere klasser uansett konkurranseform.

Figurene omfatter bare hester opp til 155 cm mankehøyde. Utfordringene med for store og tunge ryttere oppstår oftest med ponnier og små hester. Figurene kan likevel brukes veiledende for skjønnsutøvelsen også ved større hester ved å forlenge kurvene i tråd med figurene.

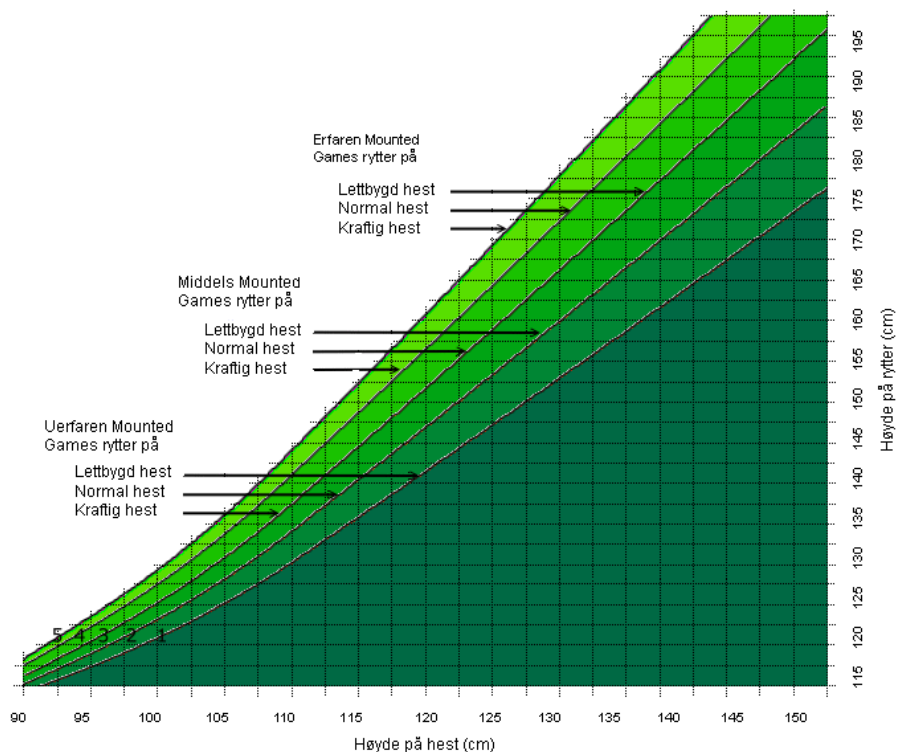
Uansett må også hestens reaksjoner tillegges vekt. Tegn på en for tung rytter kan være at hesten blir fort svett og sliten, strever for å bære vekten eller holde balansen, eller får kortere og flatere steg.

Det er viktig å huske at en rytter kan være for tung for hesten sin uten å være overvektig. Det er uansett nødvendig å være varsom i sin ordbruk overfor både ryttere og andre, for å unngå stigmatisering og sårende bemerkninger.

Hestene er inndelt etter følgende karakteristika:

Kraftig:	Godt muskelsatt og bredbrystet hest. F.eks. Welsh type C / D
Normal:	Normalt bygd og muskelsatt hest.
Lettbygd:	Smal og/eller lite muskelsatt hest. Fullblods-typer. Unge hester.

a) Maksimal høyde på rytteren i forhold til hestens mankehøyde

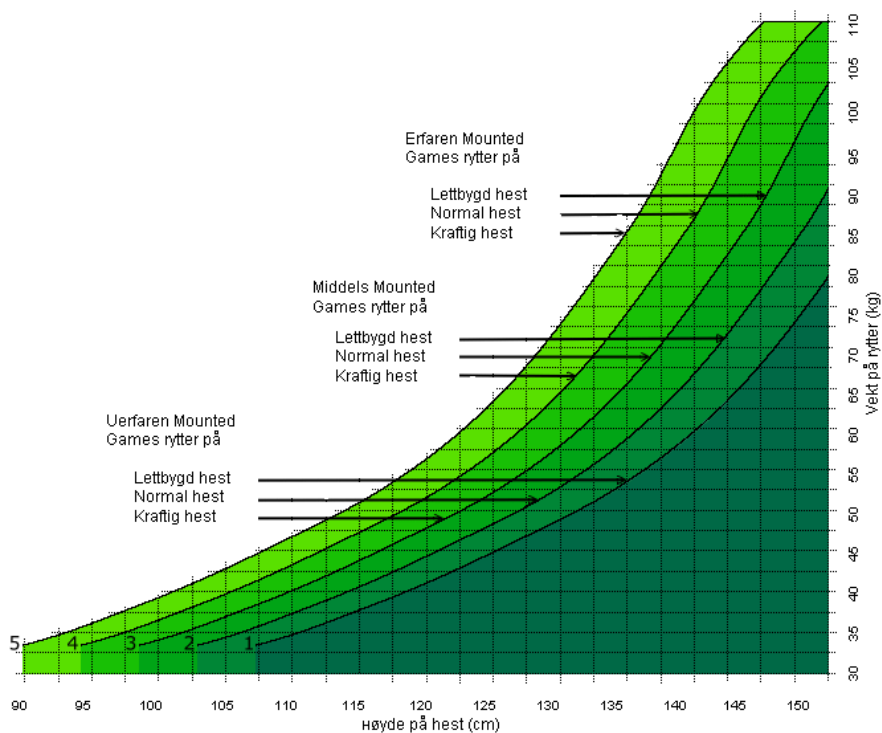

For å være ansett som forsvarlig må kombinasjonen av hest og rytter være i det grønne området. Hvilken av kurvene som skal benyttes, avhenger av rytterens rideferdigheter og hvor kraftig hesten er (lettbygd, normal eller kraftig).

For eksempel vil en 175 cm høy middels øvet rytter på en normalt bygd hest (kurve 3) kunne ri en hest med mankehøyde på 138 cm eller mer.

b) Maksimal vekt på rytter i forhold til hestens mankehøyde

For å være ansett som forsvarlig må kombinasjonen av hest og rytter være i det grønne området. Hvilken av kurvene som skal benyttes, avhenger av rytterens rideferdigheter og hvor kraftig hesten er (lettbygd, normal eller kraftig).

For eksempel vil en 75 kg tung, middels øvet rytter på en normalt bygd hest (kurve 3) kunne ri en hest med høyde på 142 cm eller mer.

Tillegg 5 - Regler for autorisasjon av teknisk personell

1. Generelle bestemmelser

1.1 Autorisasjonsmyndighet

NRYP oppnevner autorisasjonsmyndighet. Autorisasjonsmyndigheten autoriserer teknisk personell innen sitt ansvarsområde og avgjør spørsmål om dispensasjon som gjelder autorisasjon og bruk av teknisk personell. Eventuell anke over avgjørelse truffet av autorisasjonsmyndighet behandles av Teknisk Komité reglement (TKr).

1.2 Medlemskap, lisens og autorisasjon

Teknisk personell må ha gyldig medlemskap i klubb tilsluttet NRYP.

Teknisk personell som ikke har rytterlisens, tildeles lisens kostnadsfritt. Slik lisens gjelder ikke som rytterlisens i hht § 131.4.

Autorisasjon og endring av autorisasjonsgrad skjer enten

- på bakgrunn av innstilling fra kurslærer,
- på bakgrunn av søknad fra vedkommende selv, eller
- etter initiativ fra autorisasjonsmyndigheten.

Det må foreligge relevante, bekreftede opplysninger om vedkommendes kompetanse og egnethet. Kravene som er angitt i Tillegg 5 for den aktuelle gruppe teknisk personell, må være oppfylt.

1.3 Registrering av autorisasjoner, kurs og praksis

Autorisasjoner av teknisk personell registreres i NRYFs arkivsystem med følgende opplysninger:

- a) fødselsdato, navn, autorisasjonsgrad og kontaktinformasjon
- b) deltagelse i kompetansegivende kurs
- c) dato for autorisering og autorisasjonsgrad
- d) dato for innsending av praksiskort

Listen over autorisert teknisk personell med autorisasjonsgrad og kontaktinformasjon offentliggjøres i NRYFs informasjonsorganer.

Autorisert teknisk personell må selv føre et praksiskort med oversikt over praksis og obligatoriske kurs og sende det inn til NRYP årlig innen den datoen NRYP setter.

Ved kurs holdt i Norge skal den ansvarlige for kurset rapportere til autorisasjonsmyndigheten, NRYFs administrasjon og eventuelt rytterkretsen om kursets status, deltakere og resultater med anbefalinger om autorisasjon.

1.4 Bortfall av autorisasjon m.v.

Mangelfull praksis eller manglende kursdeltagelse i henhold til kravene for autorisasjonsgraden kan medføre at vedkommende settes ned i grad eller at autorisasjonen oppheves. Autorisasjonsmyndigheten kan også beslutte degradering eller oppheve autorisasjon ved for svake faglige ferdigheter eller manglende skikkethet.

Dersom praksiskort ikke er sendt inn til NRYP ved årets slutt, strykes personellet automatisk av listen over autorisert personell. Autorisasjonsmyndigheten beslutter om vedkommende kan føres opp på listen igjen når tilfredsstillende praksis og kursdeltakelse er dokumentert.

1.5. Arranging av kurs

Kompetansegivende kurs og konferanser arrangeres av NRYF ved autorisasjonsmyndigheten og rytterkretsene. Autorisasjonsmyndigheten for den enkelte gren autoriserer kurslærere innen sin gren. Kurslærere skal ha minst samme autorisasjon som kravet for det klassenivå vedkommende skal undervise i. Kurslærere skal ha lang og variert praksis innen den aktuelle grenen og ha vist seg særlig egnet som teknisk personell, ha gode pedagogiske evner og ellers oppfylle kravene i KRI Tillegg 5. Det enkelte grenutvalg kan i enkelttilfeller gi dispensasjon fra kravet om øvre aldersgrense gitt i pkt 1.6.

I alle kompetansegivende kurs under NRYF skal NRYFs grunnverdier og det tekniske personellets rolle fremheves. Det skal undervises i det generelle reglementet og det aktuelle grenreglement. På sprang- og dressurdommerkurs og sprangbanebyggerkurs skal det også undervises i forhold som er spesielle for feltridning (dressur- og sprangprøven). Det skal legges stor vekt på forhold som gjelder hestevelferd, sikkerhet og rettfærdige konkurranser.

Den aktuelle komite for teknisk personell er ansvarlig for kursbeskrivelser, som kurslærerne må følge. Kandidater som ønsker ny eller høyere autorisasjon, må gjennomgå praktisk og eventuelt teoretisk eksamen, i tilknytning til kurset eller på stevne. Kurslæreren vurderer om eksamen er bestått og om kandidaten er egnet for rollen som teknisk personell, og sender sin innstilling til autorisasjonsmyndigheten med kopi til NRYFs administrasjon og eventuelt rytterkretsen.

Også kurs i utlandet kan være kompetansegivende, men vurderes i det enkelte tilfelle av autorisasjonsmyndigheten på bakgrunn av tilfredsstillende dokumentasjon.

1.6. Aldersgrenser

Nedre aldersgrense for autorisasjon som teknisk personell er fylte 18 år. For dommer/banebyggeraspiranter er grensen 16 år, med unntak for stewards, dressur og kjøring der aldersgrensen er 18 år. Øvre aldersgrense er ved utgangen av kalenderåret vedkommende fyller 72 år. Det kan ikke gis dispensasjon fra aldersgrensene, men etter oppnådd aldersgrense kan personell fortsatt benyttes som medlem i appellkomité til utgangen av kalenderåret vedkommende fyller 80 år.

2. Sprangdommere (SD)

2.1. <i>Betegnelse (grader)</i>	<i>Kompetanse (til og med)</i>
Sprangdommeraspirant (SDA)	D-stevner
Sprangdommer I (SD I)	L-stevner
Sprangdommer II (SD II)	E-stevner
Sprangdommer III (SD III)	E-stevner
FEI Level 1	Internasjonale stevner etter FEIs reglement (FEI autoriserer)
FEI Level 2	
FEI Level 3	
FEI Level 4	
<i>Krav til overdommer</i>	
D-stevne:	Minst SD I
L-stevne:	Minst SD II
E-stevne:	Minst SD III

2.2. *Krav for å oppnå de enkelte gradene*

SDA:

deltatt i sprangdommeraspirantkurs (SDAK) med godkjent resultat.

SD I:

1. bestått SDIK
2. deltatt i teoridelen av SBAK eller gjennomført praksisstevne med SB II eller høyere.

SD II:

1. bestått SDIIK
2. omfattende og tilfredsstillende relevant praksis som SD I
3. gjennomført og bestått praktisk dømming med ulike SD II eller SD III i hht nærmere bestemmelser.

SD III:

1. ha bestått SDIIK
2. omfattende og tilfredsstillende relevant praksis som SD II
3. gjennomført og bestått praktisk dømming med ulike SD III i hht nærmere bestemmelser.

2.3 *Krav for å opprettholde autorisasjonen*

SDA: Dømme ved minst 3 klubbstevner årlig.

SDI: Dømme ved minst 2 D-stevner årlig og delta på minst 1 dommerkonferanse i løpet av de 3 foregående år.

SDII og høyere: Dømme ved minst 4 stevner (D eller høyere) årlig og delta på minst 1 dommerkonferanse i løpet av de 3 foregående år.

2.b Sprangstildommer (SSD)

2.b.1. Betegnelse (grader)

Sprangstildommeraspirant (SSDA)

Sprangstildommer (SSD)

Kompetanse (til og med)

Utvidet klubbstevne

D-stevne hvis 2 sammen

E-stevner

I NM og nasjonale cuper

minst 2 SSD sammen.

2.b.2. Krav for å oppnå de enkelte gradene

SSDA:

deltatt i sprangstildommerkurs (SSDK) med godkjent resultat.

SSD:

1. deltatt på nytt sprangstildommerkurs (SSDK) med godkjent resultat.

2. omfattende og tilfredsstillende relevant praksis som SSDA.

3. gjennomført og bestått praktisk dømming med oppnevnt sensor.

2.b.3 Krav for å opprettholde autorisasjonen

SSDA: Dømme ved minst 3 klubbstevner innen en 2-års periode.

SSD: Dømme ved minst 4 stevner årlig og delta på minst en stildommerkonferanse i løpet av de to foregående år.

3. Sprangbanebyggere (SB)

<i>3.1. Betegnelse (grader)</i>	<i>Kompetanse (til og med)</i>
Sprangbanebyggeraspirant (SBA)	Klubbstevner
Sprangbanebygger I (SB I)	D-stevner
Sprangbanebygger II (SB II)	E-stevner (unntatt NM sprang)
Sprangbanebygger III (SB III)	NM-stevner
FEI Level 1	Internasjonale stevner etter FEIs reglement (FEI autoriserer)
FEI Level 2	
FEI Level 3	
FEI Level 4	

3.2. Krav for å oppnå de enkelte gradene

SBA:

Bestått SBA-kurs og deretter bygd to stevner under en SBI eller høyere.

SB I:

Mye praksis fra D- og L-stevner under en SBI, bestått SBI-kurs og deretter bygd to stevner under en SBI eller høyere.

SB II:

Mye praksis fra L- og E-stevner under en SBII, bestått SBII-kurs og deretter bygd to stevner under SBII eller høyere.
Deretter godkjenning av sprangbanebyggerkomiteen.

SB III:

Gjennomført SBIII-kurs med godkjent resultat.

3.3 Krav for å opprettholde autorisasjonen

SBA: Praktisere som SBA ved minst 2 stevner årlig.

SBI: Praktisere som SBI ved minst 2 stevner årlig.

SBII: Praktisere som SBII ved minst 2 stevner årlig, hvorav minst 1 L- eller E-stevne.

SBIII: Praktisere ved minst 2 L- eller E-stevner årlig.

3.4 Krav til kurslærere

Kurs for SBA og SBI holdes av kurslærer godkjent av sprangbanebyggerkomiteen.

Kurs for høyere kategorier holdes sprangbanebyggerkomiteen.

4. Dressurdommere (DD)

4.1. Kompetansegrensener

<i>Dommerbetegnelse</i>		<i>Kompetansegrense (til og med)</i>
Dressurdommeraspirant	DDA ¹⁾	Klubbstevner t.o.m. LA (ikke ved mesterskap) D-stevner t.o.m. LB (ikke ved mesterskap)
Dressurdommer I	DDI ¹⁾	D-stevner t.o.m. LA (ikke unghestklasser)
Dressurdommer II	DDII	E-stevner t.o.m. MB ²⁾
Dressurdommer III	DDIII	Alle stevner t.o.m. VB
Dressurdommer IV	DDIV	Alle klasser på alle nasjonale stevner
FEI-dressurdommer		Internasjonale stevner etter FEIs reglement (FEI autoriserer)

4.2 Krav ved spesielle konkurranseformer/klasser

¹⁾ Dommer i unghestklasser t.o.m. MB må minst være DDII.

²⁾ DDII må ha dømt minst 2 klasser med til sammen 10 ekvipasjer i MB på D-stevne for å kunne dømme MB på L- og E-stevne.

DDA kan dømme ryttertestklasse LD. DDI og høyere kan dømme ryttertester på det klassenivå de er autorisert for.

For FH-klasser se også KR FH.

4.3 Krav til overdommer/teknisk delegat

D-stevne:	Minst DDI
L-stevne:	Minst DDII
E-stevne:	Minst DDIII

4.4 Årlig kursplan

Hvert år skal autorisasjonsmyndigheten publisere en kursplan for neste år. Av kursplanen skal det fremgå hvilke kurs som settes opp, og for hvilke dommernivå kursene er kompetansegivende, både som repetisjon og for oppgradering. Med kurs menes både kurs og konferanser. FEIs dressurdommerkurs er alltid kompetansegivende. Andre dressurdommerkurs i utlandet må godkjennes på forhånd av autorisasjonsmyndigheten for å være kompetansegivende.

4.5 Bisitting og skyggedømming

Med bisitting menes at kandidaten sitter sammen med en dommer i klassen for å lære av dennes dømming.

Med skyggedømming menes at kandidaten på egenhånd dømmer en klasse uten å være tellende dommer. Skyggedømmingen skal være avtalt med arrangøren og minst en dommer i klassen på forhånd og foregå under så like forhold som mulig som for de ordinære dommerne i klassen.

Alle krav til bisitting og skyggedømming i pkt. 4.6 og 4.8 skal dokumenteres på fastsatt skjema og sendes inn til NRYF.

4.6 Krav for å oppnå de enkelte gradene

a) Krav for å bli autorisert DDA:

- Rideferdighet: LA dressur på minst D-stevne til minst 60%. Dokumentasjon må legges ved påmelding til kurs.
- Språk: Norsk skriftlig og muntlig.
- Bisitting før kurs: Minst 10 ekvipasjer for minst DDI i lett klasse, hvorav minst 5 i LA. Bisittingen må være gjennomført i løpet av de siste 6 måneder. Dokumentasjon på fastsatt skjema må legges ved påmelding til kurs.
- Anbefaling: Anbefaling fra kandidatens klubb på fastsatt skjema om personlig egnethet for dommerrollen, kunnskap om hest, grunnleggende rideferdigheter og kunnskap om KRI. Ved beskrivelse av personlig egnethet må det legges vekt på søkerens modenhet, evne til å beholde roen, evne til dialog og trygghet i rollen som dommer. Dokumentasjon må legges ved påmelding til kurs.
- Kurs og eksamen: DDA-kurs med bestått eksamen.
- Bisitting etter kurs: se 4.8 a)
- Minimumsalder: 18 år

b) Krav for å bli autorisert DDI:

- Tidligere autorisasjon: DDA i minimum 1 år.
- Dommerkompetanse: Vist seg kompetent som dommer.
- Rideferdighet: LA dressur på minst D-stevne til minst 62%. Dokumentasjon på fastsatt skjema må legges ved påmelding til kurs.
- Språk: Norsk skriftlig og muntlig.
- Bisitting før kurs: Minst 20 ekvipasjer for minst DDII i LA på minst D-stevne. Dokumentasjon på fastsatt skjema må legges ved påmelding til kurs.
- Kurs og eksamen: DDI-kurs med bestått eksamen.
- Minimumsalder: 22 år.

c) Krav for å bli autorisert DDII:

- Tidligere autorisasjon: DDI i minimum 2 år.
- Dommerkompetanse: Vist seg kompetent som dommer.
- Rideferdighet: MB dressur på minst D-stevne til minst 60%. Dokumentasjon på fastsatt skjema må legges ved påmelding til kurs.
- Språk: Norsk skriftlig og muntlig, engelsk muntlig.
- Bisitting før kurs: Minst 20 ekvipasjer for minst DDIII i MB på minst D-stevne. Dokumentasjon på fastsatt skjema må legges ved påmelding til kurs.
- Kurs og eksamen: DDII-kurs med bestått eksamen.

d) Krav for å bli autorisert DDIII:

- Tidligere autorisasjon: DDII i minimum 3 år
- Dommerkompetanse: Vist seg kompetent som dommer og overdommer.
- Rideferdighet: MB dressur på minst D-stevne til minst 62%. Dokumentasjon på fastsatt skjema må legges ved påmelding til kurs.
- Språk: Norsk skriftlig og muntlig, engelsk muntlig. Må kunne kommunisere med utenlandske ryttere og meddommere på engelsk.
- Bisitting før eksamen: Minst 20 ekvipasjer for minst DDIV i VB. 10 av ekvipasjene kan være i MA. Dokumentasjon på fastsatt skjema må legges ved søknad om oppgradering.

- Kurs og eksamen: Kompetansegivende kurs med bestått eksamen. Autorisasjonsmyndigheten kan bestemme at eksamen avlegges på stevner iht. pkt. 4.7.
- Krav til søknad om autorisasjon: Søknad om å få avlegge eksamen sendes til NRYF minst 3 måneder i forkant av fastsatt kurs iht. kursplan.

e) *Krav for å bli autorisert DDIV*

- Tidligere autorisasjon: DDIII i minimum 4 år
- Dommerkompetanse: Vist seg kompetent som dommer og overdommer.
- Rideferdighet: MA dressur på minst L-stevne til minst 60%. Dokumentasjon på fastsatt skjema må legges ved påmelding til kurs.
- Språk: Norsk muntlig og skriftlig, engelsk muntlig og skriftlig. Må kunne dømme og kommunisere med utenlandske ryttere og meddommere på engelsk.
- Bisitting før eksamen: Minst 20 ekvipasjer for DDIV eller FEI-dommer i VA. Skyggedømt minst 5 ekvipasjer for DDIV eller FEI-dommer i VA. Dokumentasjon om bisitting og skyggedømming på fastsatt skjema må legges ved søknad om oppgradering.
- Kurs og eksamen: Kompetansegivende kurs med bestått eksamen. Autorisasjonsmyndigheten kan bestemme at eksamen avlegges på stevner iht. pkt. 4.7.
- Krav til søknad om oppgradering: Søknad om å få avlegge eksamen sendes til NRYF minst 3 måneder i forkant av fastsatt kurs iht. kursplan.

4.7 *Eksamen på stevne*

Autorisasjonsmyndigheten oppnevner sensorer for eksamen på stevner.

Eksamen på stevne arrangeres som praktisk dømming på det høyeste klassenivå kandidaten søker autorisasjon for. Kandidaten skal skyggedømme 2 standardklasser med 2 ulike sensorer, alternativt 1 klasse på FEI-stevne der to oppnevnte sensorer dømmer samtidig. Kandidaten må dømme minst 8 ekvipasjer. Etter klassen skal sensor gjennomgå protokollene med kandidaten og lage en innstilling til autorisasjonsmyndigheten. Sensor har også anledning til å stille spørsmål i tilknytning til reglement og/eller praktisk dømming. Spørsmål kan stilles på engelsk for autorisasjon f.o.m. DDII.

4.8 *Krav for å opprettholde autorisasjonen:*

a) DDA:

- Dømme minst 5 klasser LB (ev. LA på klubbstevne) per år.
  - Delta årlig på kompetansegivende kurs i hht kursplan.
  - Bisitte årlig for minst DDI med minst 15 ekvipasjer i lett klasse, hvorav minst 5 i LA.
- Nyautorisert DDA må gjennomføre kravet til bisitting og sende inn bisitterskjema til NRYF innen 6 mnd etter godkjent eksamen. Senere skal bisitterskjema legges ved praksiskortet.

b) DDI:

- Dømme minst 5 klasser på øverste klassenivå som autorisasjonen dekker per år.
- Delta årlig på kompetansegivende kurs i hht kursplan.
- Bisitte årlig for minst DDII med minst 10 ekvipasjer på nivå MB.

Bisitterskjema skal legges ved praksiskortet.

c) DDII:

- Dømme minst 5 klasser på øverste klassenivå som autorisasjonen dekker per år.
  - Delta årlig på kompetansegivende kurs i hht kursplan.
  - Bisitte årlig for minst DDIII med minst 10 ekvipasjer på nivå MA og/eller VB.
- Bisitterskjema skal legges ved praksiskortet.

d) DDIII:

- Dømme minst 5 klasser MA eller VB per år, hvorav minst 2 VB.
  - Delta årlig på kompetansegivende kurs i hht kursplan.
  - Bisitte eller skyggedømme årlig for minst DDIV med minst 10 ekvipasjer på nivå VA.
- Bisitterskjema skal legges ved praksiskortet.

e) DDIV:

- Dømme minst 5 klasser VA med minst 10 ekvipasjer til sammen per år. Inntil 2 klasser kan være skyggedømming med godkjent sensor.
- Delta årlig på kompetansegivende kurs i hht kursplan.

4.9 Rapportering av praksis

Alle dommere er ansvarlige for å rapportere sin praksis og bisitting årlig til NRYF innen 1. november.

4.10 Dispensasjoner

Autorisasjonsmyndigheten kan for enkeltklasser eller -stevner etter søknad fra arrangøren gi dispensasjon for navngitt dommer fra kompetansegrensene angitt i pkt 4.1-4.3. Det kan *ikke* gis dispensasjon fra krav til autorisasjon for klassenivå.

Autorisasjonsmyndigheten kan ut fra geografiske forhold gi dispensasjon fra kravet i pkt 4.8.a, jf 4.6.a om bisitting for nyautorisert DDA.

Autorisasjonsmyndigheten kan gi dispensasjon fra kravene gitt i pkt 4.8 for å opprettholde autorisasjonen. Autorisasjonsmyndigheten kan gi dispensasjon fra kravet til rideferdighet.

5. Feltrittdommer og Teknisk Delegat-Felt (TDF)

5.1 Feltrittdommer

Det finnes ingen norsk autorisasjon som feltrittdommer.

FEI har følgende gradering: Judge 1* og 2*, Judge 3* og 4*, Official international judge. Autoriseres av FEI.

5.2 Teknisk Delegat-Felt

Har kompetanse til å virke som TD og OD i henhold til KR I §§ 162-163 og KR V § 541.

<i>Betegnelse (grader)</i>	<i>Kompetanse (til og med)</i>
Teknisk Delegat Knøttecup (TDKC)	Kun Knøttecup
Teknisk Delegat Felt Aspirant (TDFA)	80 cm, deb ponni
Teknisk Delegat Felt 1(TDF1)	100 cm, lett ponni
Teknisk Delegat Felt 2 (TDF2)	Alle klasser på alle nasjonale stevner
Tecnichal Delegate 1* og 2*	Internasjonale stevner etter FEIs
Tecnichal Delegate 3* og 4*	reglement (FEI autoriserer)

5.3 Krav for å oppnå de enkelte grader (alle må være oppfylt)

TDFA:

1. Gjennomført og bestått TDKC-kurs
2. Bestått FBBA-kurs: Deltatt på hele kurset og bestått prøve i KR I, II, IV og V med hovedvekt på KRV.
3. Personlig egnethet etter vurdering fra kurslæreren.
4. Gjennomført praksis på stevne under minst TDF1.
5. lang erfaring innen feltritt som f.eks. FD, FBB, rytter eller trener.
6. lang erfaring fra ryttersporten generelt som f.eks. DD, SD, SBB, rytter, trener eller arrangør.

TDF1:

1. Autorisert TDFA.
2. I løpet av to kalenderår ha fungert som TDFA sammen med TDF1 på minst 3 stevner. Må ha fungert under hele stevnet.
3. Anbefalt fra minst 2 TDF1 kandidaten fungerte sammen med, ut fra kandidatens kompetanse og personlige egnethet.

TDF2:

1. Autorisert TDF1.
2. Ha fungert som TDFA sammen med to forskjellige TDF2 på minst 3 stevner. Må ha fungert under hele stevnet.
3. Anbefalt fra begge TDF2 etter gjennomført praksis, ut fra kandidatens kompetanse og personlige egnethet.

5.4. Krav for å opprettholde autorisasjonen:

Fungere som TD ved minst ett stevne pr kalenderår.

Delta på aktuelle seminarer/kurs/konferanser minst hvert annet år.

Sende inn dokumentasjon på praksis til NRYF innen 10. desember hvert år.

6. Feltbanebyggere (FB)

Feltbanebyggere har kompetanse i feltrittets utholdenhetsprøve. (For sprangprøven kreves SB- autorisasjon.)

6.1. <i>Betegnelse (grader)</i>	<i>Kompetanse (til og med)</i>
Feltbanebyggeraspirant (FBA)	D-stevner: 90 cm hest og Debutant P
Feltbanebygger 1 (FB1)	L-stevner: 100 cm hest og Lett P
Feltbanebygger 2 (FB2)	E-stevner: CCN2*-S og CCNP1*-S
Feltbanebygger 3 (FB3)	Alle klasser
Course Designer 1* og 2*	Internasjonale stevner etter FEIs
Course Designer 3* og 4*	reglement (FEI autoriserer)

6.2. *Krav for å oppnå de enkelte gradene*

FBA:

1. deltatt på FBA-kurs med godkjent resultat.
2. gjennomført praksis ved minst 2 stevner, hvorav minst ett under FB1 eller høyere.
3. gjennomføringen av praksis under FB1 må være godkjent av vedkommende FB1, ellers av GU-F.

FB1:

1. deltatt på FBI-kurs med godkjent resultat.
2. gjennomført praksis ved minst 2 stevner, hvorav minst ett under FB2 eller høyere.
4. gjennomføringen av praksis under FB2 må være godkjent av vedkommende FB2, ellers av GU-F.

FB2:

1. deltatt på feltbanebyggerseminar og fortrolig med stevneavvikling etter gjeldende regler
2. gjennom omfattende praksis vist at vedkommende tilfredsstiller kravene til FB1 og med dispensasjon har fungert som FB2 ved avvikling av stevne som er godkjent av autorisasjonsmyndigheten.
3. Gjennomført og godkjent praksis på ett stevne under FB3 eller høyere.

FB3:

1. deltatt på feltbanebyggerseminar og fortrolig med stevneavvikling etter gjeldende regler,
2. gjennom omfattende praksis vist at vedkommende tilfredsstiller kravene til FB2 og med dispensasjon har fungert som FB3 ved avvikling av stevne som er godkjent av autorisasjonsmyndigheten.
3. Gjennomført og godkjent praksis på ett stevne under FB3 eller høyere.

6.3. *Krav for å opprettholde autorisasjonen:*

Fungere som FB ved minst ett stevne pr kalenderår.

Delta på aktuelle seminarer/kurs/konferanser minst hvert annet år.

Sende inn dokumentasjon på praksis til NRYF innen 10. desember hvert år.

7. Mounted games-dommer (MGD)

<u>7.1. Betegnelse (grader)</u>	<u>Kompetanse (til og med)</u>
Mounted Games Assistentdommer (MGAD)	Assistentdommer til og med E-stevner
Mounted Games Dommer I (MGD I)	Dommer til og med D-stevner
Mounted Games Dommer II (MGD II)	Dommer til og med E-stevner

7.2. Krav for å oppnå de enkelte gradene

MGAD:

- a) Deltatt på assistentdommerkurs med godkjent resultat

MGD I:

- a) Deltatt på NRYF-dommerkurs med godkjent resultat, eller
- b) Deltatt på IMGA-dommerkurs med godkjent resultat.
- c) Dokumentert praksis som assistentdommer ved minimum 5 stevner.

MGD II:

- a) Deltatt på NRYF-dommerkurs med godkjent resultat eller;
- b) Deltatt på IMGA-dommerkurs med godkjent resultat.
- c) Dokumentert praksis som MGD I ved minimum 3 stevner.

7.3. Krav for å opprettholde autorisasjonen

- a) MGAD: Assistentdommer ved minst 3 klubb/D-stevner årlig
- b) MGD I: Dømme minst 2 D-stevner årlig og delta på minst 1 dommerkurs/dommerkonferanse hvert tredje år.
- c) MGD II: Krav som for MGD I og i tillegg dømme minst 1 L-stevne årlig eller tilsvarende i utlandet.

7.4. Krav til overdommer/teknisk delegat

- a) D-stevne: Minst MGD I
- b) E-stevne: Minst MGD II

7.5. Krav til kurslærere

MGAD:

- a) Minst MGD I.
- b) Deltatt på og bestått IMGA-dommerkurs.
- c) Dømt minimum 5 D-stevner.

MGD I og II:

- a) Minst MGD II.
- b) Deltatt og bestått IMGA-dommerkurs.
- c) Dømt minimum 10 D-stevner.
- d) Dømt minimum 3 L-stevner eller tilsvarende internasjonale konkurranser.

8. Voltigedommere (VD)

8.1	<i>Betegnelse (grader)</i>		<i>Kompetanse (til og med)</i>
	Voltigedommeraspirant	VDA	D-stevner C-program
	Voltigedommer I	VDI	L-stevner FEI-program sammen med VDII
	Voltigedommer II	VDII	E-stevner FEI-program
	FEI 2*		Internasjonale stevner etter FEIs
	FEI 3*		reglement (FEI autoriserer)
	FEI 4*		

8.2. *Krav for å oppnå de enkelte gradene:*

VDA:

Deltatt på dommerkurs (VDAK) med godkjent teoretisk og praktisk eksamen.

VDI og VDII:

For VDI innehatt VDA-grad minst 1 år med godkjent praksis.

For VDII innehatt VDI-grad i minst 2 år med godkjent praksis.

Vist seg kvalifisert gjennom den dømming man har gjort.

Deltatt på kvalifiserende dommerkurs (VDIK og VDIK).

Avlagt godkjent teoretisk og praktisk eksamen.

8.3 *Krav for å opprettholde autorisasjonen:*

Dømme øverste klasse man er autorisert for minst 1 gang pr. år.

I størst mulig grad delta på relevante kurs og seminarer.

9. Distansedommere (DID)

<i>9.1. Betegnelse (grader)</i>	<i>Kompetanse (til og med)</i>
Distansedommeraspirant (DIDA)	D-stevner (ikke fri fart)
Distansedommer I (DID I)	D-stevner
Distansedommer II (DID II)	L-stevner
Distansedommer III (DID III)	E-stevner
FEI 2*	Internasjonale stevner etter FEIs reglement (FEI autoriserer)
FEI 3*	
FEI 4*	

Krav til overdommer/teknisk delegat

D-stevne:	Ikke fri fart: DIDA Fri fart: DID I
L-stevne:	DID II
E-stevne:	DIDIII

9.2. Krav for å oppnå de enkelte gradene:

DIDA:

deltatt i distansedommerkurs for DIDA med godkjent resultat.

DID I:

1. gjennomført distansedommerkurs for DID I med godkjent resultat.
2. vist i praksis at vedkommende er godt kjent med gjeldende reglementsbestemmelser og fortolkninger gjort av NRYF.

DID II:

1. gjennomført distansedommerkurs for DID II med godkjent resultat.
2. med dispensasjon og med DID III eller høyere som ansvarlig fungert som dommer ved minst 2 L-stevner i distanse i løpet av 2 år

DID III:

1. gjennomført distansedommerkurs for DID III med godkjent resultat.
2. med dispensasjon og med DID III eller høyere som ansvarlig fungert som dommer ved minst 2 L-stevner eller høyere i distanse i løpet av 2 år

9.3 Krav for å opprettholde autorisasjonen

Dømt øverste klasse man er autorisert for ved minst 2 stevner i løpet av de siste 2 år.

I størst mulig grad delta på relevante kurs og seminarer.

Praksis som aktiv rytter, offisiell medhjelper eller med sentral oppgave i stevnearrangement kan godskrives.

10. Kjøredommere (KD og KDD) og Teknisk Delegat-Kjøring (TDK)

Kjøredommerutdanningen er delt i to grener, en for maraton og presisjonskjøring og en for dressur. Kjøredommere har generelle kompetanse i alle «prøver» utenom dressurkonkurransen. Betegnelsen forkortes KD + grad (romertall). Kjøredommere for dressurkonkurransen betegnes KDD + grad.

<i>10.1. Betegnelse (grader)</i>	<i>Kompetanse (til og med)</i>
Kjøredommeraspirant (KDA; KDDA)	D-stevner LA, klubbstevne alle klasser
Kjøredommer I (KD I; KDD I)	E-stevner MB, VA forutsatt at minst 1 dommer er KD2/KD2
Kjøredommer II (KD II; KDD II)	E-stevner alle klasser
FEI Level 2	Internasjonale stevner etter
FEI Level 3	FEIs reglement (FEI autoriserer)
FEI Level 4	

10.2. Krav for å oppnå de enkelte grader

Grunnkrav for alle grader:

- Være fylt 18 år
- Gjennomført KR I-kurs eller ha lisens som kusk.

KDA:

Oppfylt grunnkravene og

Alt. 1: Kjørt middels klasse og inneha DDA-kompetanse, samt bestå teoretisk prøve for KDA, eller

Alt. 2: Fullført godkjent KDA-kurs.

KD I:

Oppfylt grunnkravene og

Alt. 1: Ha kjørt vanskelig klasse, være autorisert DDI, bestått teoretisk prøve for KD1, samt hatt veiledning av KD1 eller høyere minst en gang, eller

Alt. 2: Vært autorisert KDA minst ett år og dømt minst to lette klasser. Bestått KDI-kurs.

Hatt veiledning av høyere autorisert dommer på minst ett stevne. Vist seg kompetent gjennom den dømming man har gjort.

KD II:

Oppfylt grunnkravene og ha bestått KD II-kurs, samt

Alt.1: Ha kjørt vanskelig klasse og være autorisert DD II, eller

Alt.2: Vært autorisert KD I i minst to år og dømt minst 2 ganger høyeste klasse per år. Hatt veiledning av høyere autorisert dommer på minst ett stevne pr. år. Vist seg kompetent gjennom den dømming man har gjort.

FEI-kurs og nasjonale kurs i Norden er kompetansegivende.

10.3 Krav for å opprettholde autorisasjonen

- a) Dømme ved minst 1 kjørestevne pr. år
- b) Dømme høyeste klasse man er autorisert for ved minst 1 stevne i løpet av de siste 2 år.
- c) Delta på ett relevante kurs eller fagseminarer minst hvert 3. år.

10.4 Teknisk Delegat-Kjøring (TDK)

Teknisk Delegat-Kjøring har kompetanse til å virke som TD i henhold til KR I § 162 og KR IX § 971.

Det finnes kun én nasjonal grad, **TDK**, med kompetanse t.o.m. E-stevner.

Krav for å oppnå TDK-status:

- a) lang erfaring innen Kjøring, som f.eks. KD, KB, kusk eller trener
- b) erfaring fra ryttersporten generelt, som f.eks. høyere autorisert dommer, rytter, trener eller arrangør
- c) gjennomført godkjent prøve i KR I og KR IX med hovedvekt på KR IX

11. Kjørebanebyggere (KB)

<i>11.1. Betegnelse (grader)</i>	<i>Kompetanse (til og med)</i>
Kjørebanebyggeraspirant (KBA)	D-stevner lett klasse, klubbstevne alle klasser
Kjørebanebygger I (KB I)	L-stevner
Kjørebanebygger II (KB II)	E-stevner
FEI Level 2	Internasjonale stevner etter
FEI Level 3	FEIs reglement (FEI autoriserer)
FEI Level 4	

11.2. Krav for å oppnå de enkelte grader

KBA:

- a) Være fylt 18 år.
- b) Dokumentert erfaring fra arrangement av kjørestevne (f.eks. fungert som funksjonær i dommersekretariatet ved dressurprøven, respektive maraton og presisjonskjøring, eller erfaring som konkurransekusk).
- c) Gjennomført kjørebanebyggerkurs (KBAK) med godkjent teoretisk og praktisk prøve.

KB I:

- a) Innehatt KBA-grad i minst 1 år med gjennomført praksiskrav.
- b) Bygget minst 2 maratonbaner og 2 baner for presisjonskonkurranse LB, alternativt bygget tilsvarende i høyere klasse under kontroll av høyere autorisert banebygger.
- c) Gjennomført kjørebanebyggerkurs (KBIK) med godkjent teoretisk og praktisk prøve.

KB II:

- a) Innehatt KBI-grad i minst 1 år med gjennomført praksiskrav.
- b) Vist seg kompetent gjennom omfattende praksis og faglig dyktighet.
- c) Gjennomført kjørebanebyggerkurs (KBIIK) med godkjent teoretisk og praktisk prøve.

11.3. Krav for å opprettholde autorisasjonen

- a) Bygge maraton- og presisjonsbane på høyeste stevnetype man er autorisert for ved minst 1 kjørestevne pr. år.
- b) Delta på relevante kurs og fagseminarer

12. Steward (S)

Steward har til oppgave å veilede rytterne og deres medhjelpere omkring deres rettigheter og plikter i forbindelse med ridning, håndtering av hestene og hestevelferd på stevneplassen. De har videre som oppgave å forestå kontrollen av ekvipasjene utenom selve konkurransebanen i henhold til § 165.

Steward har spesiell kompetanse i reglementenes bestemmelser om antrekk, utstyr, bruk av oppvarmingsbanen, § 174 om avstraffelse og ukorrekt behandling av hest, og om hestevelferd generelt.

En steward kan ha kompetanse i én eller flere grener.

<i>12.1 Betegnelse (grader)</i>	<i>Kompetanse (til og med)</i>
Stewardassistent (SA)	Oppnevnes i flg § 165, men er ikke autorisert som steward Alene på klubbstevne
Stewardaspirant (SASP)	Fungerer under en SII som en del av utdanningen til SI
Steward I (SI-S/D/F/V/Di/K/MG)	Chief steward (CS) t.o.m. D-stevne
Steward II (SII)	Chief steward (CS) t.o.m. E-stevne
FEI Steward alle nivå og grener	Chief steward alle nasjonale konkurranser

12.2 Krav for å oppnå de enkelte grader

SA: 1. Oppnevnes for det enkelte tilfelle av arrangør i samråd med Chief steward.
2. Autorisert dommer eller med annen relevant kunnskap i reglement og hestevelferd.

SASP: 1. Gjennomført og bestått Grønt kort-kurs.
2. Bestått Steward I-kurs.

SI: SASP med praksis fra et antall praksisstevner pålagt av kurslærer, på D-stevner eller høyere under min. SII, med praksis godkjent av SII.

SII: Deltatt på kvalifiserende kurs (SIK) med godkjent teoretisk og praktisk prøve under eksamensnemnd oppnevnt av Stewardkomiteen. Egnethet blir tillagt avgjørende vekt.

12.3 Krav for å opprettholde autorisasjonen

1. Praktisere som steward minst 2 ganger hvert år.
2. Holde seg godt oppdatert omkring reglement og reglementsendringer.
3. Delta på kurs/seminarer for stewarder minst hvert 2. år.

Tillegg 6 - Behandling av søknader om dispensasjon

- 1.** Alle som er underlagt NRYFs reglement, har adgang til å søke til NRYF om dispensasjon fra KR og spesielle statutter, dersom ikke annet er spesifisert i reglementet eller statuttene. Rett til å søke om dispensasjon innebærer ikke rett til å få slik dispensasjon.
- 2.** Søknad om dispensasjon må følges av informasjon om søkerens navn og postadresse, navn på den søknaden gjelder, lisensnummer dersom saken gjelder hest(er) eller rytter(e), og angivelse av hvilken bestemmelse det søkes dispensasjon fra. Det må gis en begrunnelse for søknaden. Ved søknad om dispensasjon fra kvalifikasjonskrav må det gis nøyaktig angivelse av arrangement, stevnetype og dato for stevnet og klassebetegnelse. Alle påberopte forhold må dokumenteres. Søknaden må være poststemplet eller på annen måte dokumentert sendt senest 14 dager før det aktuelle stevnet. Mangelfulle søknader kan avvises, eller behandlingsfristen forlenges.
- 3.** Dispensasjon kan bare gis dersom de hensyn reglementet skal ivareta, kan ivaretas på annen måte enn reglementet beskriver. Dispensasjon må dessuten ikke gå ut over krav til sikkerhet, hestevelferd eller rettferdighet.
- 4.** Søknad om dispensasjon behandles av Teknisk komité reglement (TKr) som førsteinstans der FS ikke har bestemt noe annet. Søknader som gjelder teknisk personell, behandles av autorisasjonsmyndigheten. Dispensasjonsmyndigheten skal innhente faglige vurderinger fra det aktuelle grenutvalg eller annen fagkomité når det er relevant. Slik vurdering skal alltid innhentes når søknaden gjelder dispensasjon fra kvalifikasjonskrav, og vurderingen skal tillegges stor vekt.
- 5.** Søknad om dispensasjon skal behandles snarest mulig. Søknad som er fullstendig og rettidig innsendt, skal besvares innen start av den aktuelle konkurransen. Avgjørelsen skal meldes søkeren skriftlig med underskrift, eventuelt kan e-mail brukes i tillegg dersom tiden ikke tillater skriftlig tilbakemelding.
- 6.** Avgjørelse tatt av TKr eller annet organ i hht pkt 5 over kan ankes av søkeren til NRYF innen tre uker etter mottatt avgjørelse. Ankeutvalgets avgjørelse er endelig og kan ikke påklages.
- 7.** Innsendt anke skal behandles snarest mulig. Dersom det ikke er mulig å besvare anken innen det aktuelle stevne, skal den som har sendt inn anke, ha melding om dette innen samme frist. Avgjørelsen skal meldes søkeren skriftlig med underskrift, eventuelt kan e-mail brukes i tillegg dersom tiden ikke tillater skriftlig tilbakemelding.

Tillegg 7 - Beregning av bot etter § 172.4.b

1. Formål

Denne retningslinjen skal sikre en forutsigbar og ensartet bruk av bot for overtredelser av Konkurransereglementet (KR).

2. Definisjoner

a) *Bot*: en sanksjon i form av et nærmere fastsatt pengebeløp som den ansvarlige for overtredelsen pålegges å betale til NRYF. Boten utmåles i antall B.

B: = kr 250,00.

b) *Forsett*: Det foreligger forsett når noen

- i. foretar en overtredelse av KR med hensikt, eller
- ii. foretar en handling vedkommende er klar over at er, eller sannsynligvis er, en overtredelse av KR, eller
- iii. holder det for mulig at en handling innebærer en overtredelse av KR, og likevel velger å utføre handlingen og dermed foretar en overtredelse.

Forsett foreligger selv om den som foretar overtredelsen, ikke er kjent med at handlingen kan utløse en sanksjon. En unnlattelse bedømmes på samme måte som en handling.

c) *Uaktsom*: En overtredelse er uaktsom når noen handler i strid med forsvarlig opptreden i forhold til KR's bestemmelser, og vedkommende ut fra sine personlige forutsetninger kan bebreides for handlingen.

3. Vilkår for å ilegge bot

a) Et organisasjonsledd kan ilegges bot for forsettlig og uaktsomme overtredelser av KR når overtredelsen er begått av noen som har handlet på vegne av organisasjonsleddet. Dette gjelder selv om det ikke kan anvendes sanksjon mot noen enkeltperson.

b) I avgjørelsen av om noen skal ilegges bot, skal det særlig legges vekt på

- overtredelsens grovhet, herunder konsekvenser og varighet av overtredelsen,
- for organisasjonsledd: om organisasjonsleddet ved retningslinjer, instruksjon, opplæring, kontroll eller andre tiltak kunne ha forebygget overtredelsen,
- om overtredelsen er begått for å fremme organisasjonsleddets eller personens interesser,
- om organisasjonsleddet eller personen har hatt eller kunne oppnådd noen fordel ved overtredelsen,
- hvilke tiltak organisasjonsleddet eller personen selv har iverksatt for å avbøte virkningene av overtredelsen, og
- om det foreligger gjentakelse.

4. Utmåling av bot

a) Botens størrelse skal stå i forhold til hvor alvorlig overtredelsen er, herunder

- graden av skyld,
- graden av forsett eller uaktsomhet,
- konsekvenser for hestevelferden, sikkerheten, rettferdigheten i konkurransen, berørte persons anseelse og sportens omdømme
- varigheten.

Det skal også tas hensyn til den fordelen organisasjonsleddet eller personen har hatt eller kunne fått ved overtredelsen, ressursene NRYF har brukt for å avdekke og behandle saken og organisasjonsleddets eller personens betalingsevne.

b) For visse overtredelser skal det ilegges bot etter faste satser – se tabell 1 og grenreglementene.

c) Boten skal utmåles innenfor de grenser som er gitt i NIFs lov § 11-1.d og § 11-2.b. Boten utmåles i antall B. Laveste bot skal settes til 2 B.

Tillegg 8 – Prosedyrer ved alkotester

Med hjemmel i KR I § 178 nr. 3

1. Ansvarlig for gjennomføring av kontrollen

- a) Alkotester ved utåndingsprøve gjennomføres av person oppnevnt av NRYF (FS/AU).
- b) Den som skal utøve kontrollen, må kunne legitimere seg med gyldig legitimasjonskort.
- c) Det kan bes om assistanse fra arrangør av stevne eller trening til å gjennomføre kontrollen. Slik assistanse kan gis av dommer eller dommeraspirant. Den som skal utføre kontrollen, skal forsikre seg om at medhjelper kjenner KR I § 178 og ellers gjøre vedkommende kjent med hvordan kontrollen skal gjennomføres.

2. Bekjentgjøring av kontrollen

Alkotest kan utføres med eller uten kjentgjøring på forhånd. Bekjentgjøringen kan være skriftlig eller muntlig. Dersom det ikke er foretatt skriftlig kjentgjøring, må den som skal utføre kontrollen vise frem melding om eller bekreftelse på beslutning om gjennomføring av alkotest ved ankomst til kontrollstedet.

Bekjentgjøringen eller meldingen skal være undertegnet av den myndighet som har besluttet kontrollen, og vises frem for overdommer og stevneledelse ved konkurransen, eller for ansvarlig leder/trener ved trening.

Bekjentgjøringen/meldingen skal inneholde opplysninger om sted og tid for kontrollen og hvem som er ansvarlig for gjennomføringen av kontrollen, samt hvem som er uttatt til kontroll.

3. Innkalling til kontrollen

Innkallingen kan være skriftlig eller muntlig. Ved konkurranser kan innkalling skje fra 1 time før første start til 1/2 time etter siste start. Under trening kan innkalling skje i løpet av og under aktiviteten/aktivitetsøkten.

4. Kontrolllokalet

- a) Lokalet skal være kjentgjort for de innkalte og eventuelle ledsagere til disse.
- b) Lokalet bør ligge i nærheten av trenings- og/eller konkurransebanen og må være låsbart. Hvis dette ikke er mulig, må steward eller godkjent medhjelper alltid være tilstede. Ingen uvedkommende har adgang til kontrolllokalet under kontrollen.

5. Gjennomføring av kontrollen

- a) Den som er innkalt til kontroll kan etter bestemmelse ha med seg en person som ledsager ved kontrollen. Innkalte under 18 år skal møte med ledsager, som skal være myndig.
- b) I kontrolllokalet skal det til en og samme tid kun være til stede de som er ansvarlige for kontrollen og den som skal kontrolleres med eventuell ledsager, med mindre den som skal utføre kontrollen bestemmer noe annet.
- c) Den som møter til kontroll, må kunne legitimere seg. Vedkommende skal nøye instrueres om hvordan kontrollen skal gjennomføres før kontroll finner sted.
- d) Utåndingsprøven skal foretas med slikt utstyr som til enhver tid er bestemt av NRYF. Ved bruk av alkotestutstyret skal de instruksjoner som er gitt om bruken av utstyret, nøye følges.
- e) Ved kontrollen skal eget protokollskjema utfylles. Det skal inneholde navn, fødselsdato og -år, samt adresse til den som har utført kontrollen. Resultatet av prøven påføres skjema, som deretter underskrives av den som utfører kontrollen, og av den som er kontrollert. Eventuell ledsager underskriver også skjemaet. Den som er kontrollert, skal ha kopi av protokollskjema.

Den som kontrolleres – og ledsager for person under 18 år – skal forespørres om han/hun godkjenner resultatet av prøven. Eventuelle innvendinger mot prøven eller måten den er gjennomført på, påføres skjema før den kontrollerte/ledsageren underskriver.

f) Dersom positiv prøve blir avgitt, skal den som utfører kontrollen gjøre den kontrollerte/ledsageren kjent med dette og at dette kan innebære en overtredelse av KR I § 178. Vedkommende skal gjøres kjent med innholdet i denne bestemmelse.

g) Overdommer må straks underrettes dersom noen under et stevne avgir positiv prøve.

Tillegg 9 – Generelt om protester, meldinger og anker (se også tillegg 10)

1. Hvor skal saken behandles

a) For protester og meldinger inngitt på stevneplassen gjelder §§ 170-173.

b) Alle protester og meldinger som ikke blir avgjort av OD på stevneplassen og anker over avgjørelser fattet av OD, rettes til NRYF. NRYFs administrasjon innhenter nødvendig dokumentasjon i saken for å kunne vurdere om saken er gjenstand for behandling og i tilfelle hvor (se Tillegg 10).

c) Protest, melding eller anke skal behandles i ett av følgende organer:

- **Norges Idrettsforbunds straffevalg:** alle saker som representerer brudd på NIFs straffebestemmelser.
- **Dommer-, banebygger- eller stewardkomité:** behandler som førsteinstans klager som gjelder fagkompetanse og skikkethet hos dommer, banebygger eller steward. Komiteene har anledning til å frata, ev. nedsette autorisasjonen for teknisk personell, jf Tillegg 5.
- **Teknisk komité reglement (TKr):** behandler som førsteinstans alle protester og meldinger som ikke er behandlet av OD på stevneplassen og som ikke skal til NIF eller en av komiteene for teknisk personell. Videre er TKr ankeinstans for protester som er avgjort av OD på stevneplassen og klage over avgjørelse truffet av komité for teknisk personell. TKr kan ilegge sanksjoner.
- **Ankeutvalg:** anke over saker som har vært behandlet i TKr som førsteinstans behandles i ankeutvalget. Ankeutvalget kan ilegge sanksjoner.

d) Alle sanksjoner og uttalelser fra organer i pkt 1 andre-fjerde prikkpunkt innrapporteres til NRYF v/Forbundsstyret.

2. Saksbehandlingsregler

a) **Definisjon part.** En person som en avgjørelse retter seg mot eller som saken ellers direkte gjelder.

b) **Habilitet.** KR I § 116 gjelder for organene listet opp i pkt. 1.c andre til fjerde ledd.

c) **Uttalelser fra part.** Part må gis en rimelig frist for å komme med sine uttalelser. Dersom part er mindreårig skal foreldre/verge, så vidt mulig, også varsles om saken og gis rett til å uttale seg. I varslet skal det redegjøres for hva saken gjelder og gis de opplysninger som er nødvendig for at part kan ivareta sine interesser.

d) **Opplysning av saken.** Før avgjørelse tas eller uttalelse gis må behandelende organ sørge for at saken er så godt opplyst som mulig. Det må innhentes nødvendige tilleggsopplysninger og foretas de undersøkelser som er nødvendig for å få et forsvarlig grunnlag for avgjørelse eller uttalelse. Innhentede opplysninger som antas å ha betydning for saken skal gjøres kjent for part.

e) **Innsyn.** Part har rett til innsyn i det som foreligger av opplysninger og dokumenter i saken. Dette gjelder ikke behandelende organs interne saksforberedende dokumenter eller opplysninger om noens personlige forhold.

f) **Taushetsplikt.** Deltaker i organ listet opp i pkt. 1.c andre til fjerde ledd og andre høringsinstanser plikter å hindre at andre får kjennskap til det han under tjeneste i organet får vite om noens personlige forhold. Taushetsplikten gjelder også etter at man har gått ut av organet.

g) **Saksbehandlingstid.** Avgjørelse skal treffes eller uttalelse gis uten ugrunnet opphold. Dersom det må forventes at saksbehandlingen vil ta lang tid bør part varsles om dette.

h) Vedtakets form. Avgjørelse/uttalelse skal være skriftlig, begrunnet og vise til aktuell regel i KR, og part skal uten ugrunnet opphold bli underrettet om innholdet. Part skal gjøres kjent med retten til og fristen for å anke.

i) Bruk av sakkyndige. Ankeutvalget og TKr kan tilkalle sakkyndige med den kompetanse som er relevant for saken.

3. Mekling

a) Dersom NRYF v/administrasjonen finner saken egnet og partene ønsker det, kan det foretas mekling i alle saker **som kan forlikes**. Mekler oppnevnes for ett år av gangen, av Forbundsstyret etter innstilling fra NRYFs administrasjon. Mekler må forholde seg til rammene gitt i konkurransereglementet. Mekling kommer istedenfor en behandling i TKr, men hvis mekling ikke fører frem, overføres saken til TKr.

b) Mekler skal søke gjennom objektiv assistanse å bidra til at partene kan komme frem til et forlik. Det føres muntlige forhandlinger, og mekler kan avholde både fellesmøter mellom partene og særmøter med de enkelte parter. Mekler må bevare taushet i forhold til de opplysninger som kommer frem under mekling.

c) Saker som forlikes gjennom mekling blir protokollert som forlikt og er rettskraftige.

4. Offentliggjøring av avgjørelser tatt av dommer/overdommer, TKr, komiteer for teknisk personell og Ankeutvalget

a) Rettskraftige bøter og utelukkelse gitt av dommer/overdommer offentliggjøres med navn og forseelse basert på dommerrapport. Det samme gjelder for skriftlig irettesettelse ilagt for overtrødelse av §§ 174 og 175.

b) Avgjørelse om bortfall /nedsettelse av autorisasjon tatt av komiteene for teknisk personell offentliggjøres med navn og grunnlaget for avgjørelsen når ankefristen er ute.

c) Aktiv offentliggjøring av navn skal ikke skje for personer som ikke hadde fylt 18 år da forseelsen fant sted.

d) Teknisk Komite og Ankeutvalgets avgjørelser er i sin helhet offentlige. TKr og Ankeutvalget kan, når det foreligger spesielle grunner, bestemme at kun domsslutningen skal gjøres offentlig kjent.

e) Alle offentliggjørelser i henhold til denne bestemmelsen administreres av NRYF og skjer i NRYFs informasjonsorganer.

Tillegg 10 – Nærmere om protester, meldinger og anker som skal behandles utenom stevneplassen (se også tillegg 9)

1. Protest

a) Der det ikke har vært mulig å inngi protest innen de frister som er satt i § 173.1.b, kan protest sendes NRYF for behandling. Protest må være dokumentert sendt/levert senest 7 dager etter avsluttet stevne. Hvem som kan legge inn protest, er beskrevet i § 173.1.a.

b) Den som protesterer, må dokumentere at det ikke har vært mulig å overholde fristen i §173.1.b. Protest fremmet etter fristen i pkt a over, kan likevel tas til behandling dersom den inneholder forhold av prinsipiell karakter, eller det ville være sterkt urimelig å avvise den.

2. Melding

Enhver kan inngi melding om forhold som kan representere brudd på KR. TKr kan også ta opp saker om reglementsbrudd på eget initiativ. Der det ikke har vært mulig å inngi melding under stevnet, kan meldingen sendes NRYF. Forhold oppstått andre steder enn under stevner, kan også meldes inn der dette er særskilt angitt i KR, jf § 111. Melding må være sendt/levert snarest etter at stevnet er avsluttet eller forholdet man melder om fant sted. NRYF står fritt til å vurdere om meldingen skal behandles eller ikke.

3. Anke

a) Protester som er avgjort og sanksjoner som er ilagt av OD under stevne, avgjørelser som er tatt av TKr som førsteinstans, og avgjørelse truffet av komité for teknisk personell, kan ankes til NRYF dersom ikke annet er angitt i reglementet. Rett til å anke over disse avgjørelsene har alle som er protestberettiget, jf § 173, og alle som avgjørelsen direkte angår.

b) Ankefristen er tre uker fra mottatt avgjørelse fra førsteinstansen. Ankeinstansen kan likevel behandle anker som er mottatt etter fristen, dersom særlige hensyn skulle tilsi det. Anken fremmes for NRYF. Der førsteinstans er TKr, foretar TKr de undersøkelser anken gir grunn til, og kan oppheve eller endre eget vedtak dersom dette ikke er til skade for den som anker. Dersom TKr ikke finner grunn til å endre eget vedtak, eller ønsker en endring som kan være til skade, går saken videre til ankeinstansen.

Der førsteinstansen er OD, går anken rett til TKr. TKr må foreta de undersøkelser anken gir grunn til. OD plikter å gi TKr den informasjon TKr ber om under behandling av ankesaken. Avgjørelse fra ankeinstansen (TKr og Ankeutvalget) er endelige og kan ikke påklages.

c) Anke har som hovedregel oppsettende virkning. Unntatt er de situasjoner der hestevelferden er truet dersom vedtak fra førsteinstans ikke iverksettes straks. NRYF vurderer i det enkelte tilfelle om anken ikke skal ha oppsettende virkning, og fatter eventuelt et midlertidig tvangsvedtak.

4. Generelt

a) **Fordeling av saker.** Alle protester og meldinger som ikke skal behandles av OD, og alle anker rettes til NRYF. NRYF vil foreta en vurdering av om protesten, meldingen eller anken skal behandles, og hvor den skal behandles. Videre behandling vil foregå i NIF, TKr, den aktuelle komité for teknisk personell eller Ankeutvalget, eventuelt være gjenstand for mekling. Disse organenes myndighet er beskrevet i tillegg 9.

b) **Formelle krav.** Protest, melding og anke må inneholde navn, adresse (post og e-post) til vedkommende som leverer protest, melder inn en sak eller anker. Videre må det gis informasjon om navn og lisensnummer på hest(er) og rytter(ere) som saken angår der dette er kjent, og

angivelse av arrangør, stevnetype og dato for stevnet, klassebetegnelse der dette er relevant, og best mulig beskrivelse av forholdet som protesten, meldingen eller anken gjelder.

Den som innlegger protest eller anker over resultat av behandlet protest, må sannsynliggjøre faktum. Behandlende organ vurderer om de innsendte opplysningene er tilstrekkelige, og må innhente ytterligere opplysninger der dette er nødvendig. Der utfallet av protest, melding eller anke har direkte betydning for andre enn part, vil også disse oppnå partsrettigheter. Se for øvrig KR I Tillegg 9.2.

c) Rettskraft. Et vedtak fra førsteinstans er rettskraftig når ankefristen er ute. Unntatt er de situasjoner der hestevelferd er truet dersom vedtaket ikke iverksettes umiddelbart. Førsteinstansen vurderer i det enkelte tilfelle om vedtaket skal iverksettes umiddelbart og fatter eventuelt et midlertidig tvangsvedtak. Et vedtak fra ankeinstansen er rettskraftig umiddelbart.